

ประกาศโรงเรียนบ้านหนองตะแบก
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา ปีการศึกษา 2567

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา โรงเรียนบ้านหนองตะแบก ปีการศึกษา 2567 ในวิชาประวัติศาสตร์ สารการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กำหนดให้ใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ จารึก ตำนาน โบราณสถาน โบราณวัตถุในท้องถิ่นของตนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการปฏิบัติงาน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของโบราณสถาน โบราณวัตถุแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ที่พบในท้องถิ่นของตน และเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุในท้องถิ่นของตนเป็นการจัดการตอบสนองเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นนี้ เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard base curriculum) โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ เมื่อสำเร็จทั้งนี้ หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา โรงเรียนบ้านหนองตะแบก ปีการศึกษา 2567 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2567 จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2567

(นางกานดา ลาภกระโทก)

ประธานกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองตะแบก

(นางสาวธนพร ปักษา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองตะแบก

คำนำ

การพัฒนาหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยนำบริบทและสภาพทางสังคมมาเป็น ขอบเขตเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนา ซึ่งผู้จัดทำได้นำข้อมูลสถานศึกษามาใช้ประกอบการทำหลักสูตรท้องถิ่น คือ โรงเรียนบ้านหนองตะแบก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 และมีการดำเนินการจัดทำ หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นในชุมชนมาเป็นแกนหลักเพื่อกำหนดการจัดทำโครงสร้างและสาระ หลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนบ้านหนองตะแบกได้ตั้งอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ มีเกจิอาจารย์หลายรูป มีประเพณีวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมปฏิบัติสืบทอดกันมา ดังนั้น จึงได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องท้องถิ่นของเรา เพื่อเป็นการให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น

การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของ โรงเรียน ผลงานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานี้ ถือเป็นนวัตกรรมการศึกษา เพื่อฝึกกระบวนการเรียนรู้ระหว่าง เรียน โดยการลงมือปฏิบัติจริงซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้และทักษะกระบวนการทั้งทางด้านปัญญา ความรู้เทคโนโลยี และกระบวนการทางสังคม ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีส่วนให้คำปรึกษาให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนา หลักสูตรฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ สำหรับใช้เป็นแนวทางให้แก่ผู้ที่สนใจและศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตร อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรได้อย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนต่อไป

โรงเรียนบ้านหนองตะแบก

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
วิสัยทัศน์	4
ความนำ	4
หลักการ	5
จุดมุ่งหมาย	5
มาตรฐานการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์	6
- มาตรฐาน ส 4.1	6
- มาตรฐาน ส 4.2	10
- มาตรฐาน ส 4.3	12
คำอธิบายรายวิชา	
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	17
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	18
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	19
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	20
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	21
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	22
หน่วยการเรียนรู้	24
แผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา	
- แผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	30
- แผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	48
- แผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	66
- แผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	84
- แผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	110
- แผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	136
ภาคผนวก	
- คณะผู้จัดทำหลักสูตร	
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา

รายวิชาประวัติศาสตร์

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา รายวิชาประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ ความนำ หลักการ จุดมุ่งหมาย มาตรฐาน ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น พุทธศักราช 2567 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสากล เป็นบุคคลที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย วัฒนธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย รักท้องถิ่น ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อแสวงหาความรู้พัฒนาตนเอง มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยใช้แนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

ความนำ

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา รายวิชาประวัติศาสตร์ เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นให้มีความเหมาะสมสอดคล้อง ตามสภาพความต้องการของท้องถิ่น อิงมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของ ชุมชนของตนเอง ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ จารึก ตำนาน โบราณสถาน โบราณวัตถุ แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของตนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการปฏิบัติงาน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของโบราณสถาน โบราณวัตถุ แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นของตน และเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุในท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของตน เป็นการจัดการตอบสนองเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้จัดการศึกษามาจากความต้องการของผู้เรียน ชุมชนหรือท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามนโยบายสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองตะแบก อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามสมรรถนะสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ความรู้ ทักษะมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในท้องถิ่นและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพิ่มเติม เอกสารหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา รายวิชาประวัติศาสตร์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

หลักการ

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเรื่อง ท้องถิ่นของเรา เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นให้มีความเหมาะสม สอดคล้อง ตามสภาพความต้องการของท้องถิ่น อิงมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

1. เป็นการจัดการตอบสนองเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้จัดการศึกษามาจากความ ต้องการของผู้เรียน ชุมชนหรือท้องถิ่น อย่างแท้จริง
2. เป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการปฏิบัติงาน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตระหนักถึงคุณค่า ห่วงแทน ภาคภูมิใจและผูกพันต่อท้องถิ่นของตนเอง ตลอดจนร่วมกันอนุรักษ์และสืบสาน มรดกอันล้ำค่า ในท้องถิ่นของตนให้คงอยู่สืบไป
3. เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ ไปใช้ในการ ดำเนินชีวิตได้
4. เป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมท้องถิ่น

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ จารึก ตำนาน โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของตนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการปฏิบัติงาน มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และแหล่งเรียนรู้ ทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นของตน
4. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ของตน
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่า ห่วงแทน ภาคภูมิใจและผูกพันต่อท้องถิ่นของตนเอง
6. เพื่อให้ผู้เรียนนำข้อมูลความรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นมาเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น
7. เพื่อให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับชั้นอนุบาลที่สอดคล้องกับประวัติศาสตร์

- มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
- มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
- มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใน ระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรฐานและตัวชี้วัดระดับชั้นประถมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

มาตรฐานวิชาประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ป.1	1.บอกวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	<p>๑ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบสุริยคติ ที่ปรากฏในปฏิทิน</p> <p>๑ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบจันทรคติ ในปฏิทิน</p> <p>๑ ช่วงเวลาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เช้าวันนี้ ตอนเย็น</p>	
	2. เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ตามวันเวลาที่ เกิดขึ้น	<p>๑ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน เช่น รับประทานอาหารเช้า นอน เข้านอน เรียนหนังสือ เล่น กีฬา ฯลฯ</p> <p>๑ ใช้คำบอกช่วงเวลา แสดงลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นได้</p>	
	3. บอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดย สอบถามผู้เกี่ยวข้อง	<p>๑ วิธีการสืบค้นประวัติความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัวอย่างง่าย ๆ</p> <p>๑ การบอกเล่าประวัติความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัวอย่างสั้น ๆ</p>	
ป.2	1. ใช้คำระบุเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	๑ คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ เดือนนี้ เดือนหน้า เดือนก่อน	

		<p>W วันสำคัญที่ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน</p> <p>W ใช้คำบอกช่วงเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต แสดงเหตุการณ์ได้</p>	
	2. ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตของ ตนเอง โดยใช้หลักฐานที่ เกี่ยวข้อง	<p>W วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว ที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว โดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่าย</p> <p>W สื่อบัตร ทะเบียนบ้าน</p> <p>W ใช้คำที่บอกช่วงเวลาแสดงเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิต ตนเอง</p> <p>W ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นได้</p>	
ป.3	1. เติบคัดกราชที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	<p>W ที่มาของศักราชที่ปรากฏในปฏิทิน เช่น พุทธศักราช คริสต์ศักราชอย่าง สั้นเขป (ถ้าเป็นมุสลิมควรเรียน ฮิจเราะห์ศักราชด้วย)</p> <p>W วิธีการเทียบ พ.ศ. เป็น ค.ศ. หรือ ค.ศ. เป็น พ.ศ.</p> <p>W ตัวอย่างการเทียบศักราช ใน เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ปีเกิดของนักเรียน เป็นต้น</p>	
	2. แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	<p>W วิธีการสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยใช้หลักฐาน และแหล่งข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>W ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและ ชุมชน</p>	
ป.4	1. นับช่วง เวลา เป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	<p>W ความหมายและช่วงเวลาของทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ</p> <p>W การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และ สหัสวรรษ เพื่อทำความเข้าใจช่วงเวลา ในเอกสารเช่น หนังสือพิมพ์</p>	

	2. อธิบายยุคสมัยในการศึกษา ประวัติของมนุษยชาติ โดยสังเขป	<p>W เกณฑ์การแบ่งยุคสมัยในการศึกษา ประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์</p> <p>W ยุคสมัยที่ใช้ในการศึกษา ประวัติศาสตร์ไทยเช่นสมัยก่อน สุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์</p>	
	3. แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น	<p>W ประเภทของหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นหลักฐาน ชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง</p> <p>W ตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ในการศึกษา ความเป็นมาของท้องถิ่นของตน</p> <p>W การจำแนกหลักฐานของท้องถิ่นเป็นหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง</p>	
ป.5	1. สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย	<p>W วิธีการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น</p> <p>W หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามช่วงเวลาต่าง ๆ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ อาวุธ โบราณสถาน โบราณวัตถุ</p> <p>W การนำเสนอความเป็นมาของท้องถิ่น โดยอ้างอิงหลักฐานที่หลากหลายด้วย วิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่อง การเขียนอย่างง่าย ๆ การจัดนิทรรศการ</p>	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่พบในท้องถิ่น
	2. รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ อย่างมีเหตุผล	<p>W การตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์ เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น เช่น มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด เพราะสาเหตุใดและมีผลกระทบ อย่างไร</p> <p>W แหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นเพื่อตอบ คำถามดังกล่าว เช่น เอกสาร เรื่องเล่า ตำนานท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ</p> <p>W การใช้ข้อมูลที่พบเพื่อตอบคำถามได้อย่างมีเหตุผล</p>	

	3. อธิบายความแตกต่าง ระหว่าง ความจริงกับ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ เรื่องราว ในท้องถิ่น	<p>W ตัวอย่างเรื่องราวจากเอกสารต่าง ๆ ที่ สามารถแสดงนัยของความคิดเห็นกับ ข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ บทความ จากเอกสารต่าง ๆ เป็นต้น</p> <p>W ตัวอย่างข้อมูลจากหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่นที่แสดง ความจริง กับข้อเท็จจริง</p> <p>W สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลใน ท้องถิ่น</p>	
ป.6	1. อธิบายความสำคัญของ วิธีการ ทางประวัติศาสตร์ใน การศึกษา เรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์อย่าง ง่าย ๆ	<p>W ความหมายและความสำคัญของ วิธีการ ทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับ นักเรียน</p> <p>W การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เช่น ความ เป็นมา ของภูมินามของสถานที่ใน ท้องถิ่น</p>	
	2. นำเสนอข้อมูลจากหลักฐาน ที่ หลากหลายในการทำความเข้าใจ เรื่องราวสำคัญในอดีต	<p>W ตัวอย่างหลักฐานที่เหมาะสมกับ นักเรียน ที่นำมาใช้ในการศึกษา เหตุการณ์สำคัญใน ประวัติศาสตร์ไทย สมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระ ราชหัตถเลขาของรัชกาลที่ 4 หรือ รัชกาลที่ 5 กฎหมายสำคัญ ฯลฯ (เชื่อมโยง กับ มฐ. ส 4.3)</p> <p>W สรุปข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทั้งความ จริง และข้อเท็จจริง</p> <p>W การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากหลักฐาน ทาง ประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่า เรื่อง การจัดนิทรรศการ การเขียนรายงาน</p>	

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และ การเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่ เกิด ขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
------	-----------	------------------------	-------------------------

ป.1	1. บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของเครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเอง กับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย	<p>W ความเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของอดีต กับ ปัจจุบันที่เป็นรูปธรรมและใกล้ตัว เด็ก เช่น การใช้ควาย ไถนา รถไถนา เตาไรต์ ถนน เเกวียน - รถอีแต๋น</p> <p>W สาเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลง ของ สิ่งต่าง ๆ ตามกาลเวลา</p>	
	2. บอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน	<p>W เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นใน ครอบครัว เช่น การย้ายบ้าน การ หย่าร้าง การสูญเสียบุคคลใน ครอบครัว</p>	
ป.2	1. สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลง ในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชน ของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน	<p>W วิธีการสืบค้นข้อมูลอย่างง่าย ๆ เช่น การ สอบถามพ่อแม่ ผู้รู้</p> <p>W วิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น การประกอบ อาชีพ การแต่งกาย การสื่อสาร ประเพณีใน ชุมชนจาก อดีต ถึงปัจจุบัน</p> <p>W สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ของ คนในชุมชน</p>	
	2. อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ที่มีต่อวิถีชีวิตของ คนในชุมชน	<p>W การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของคน ใน ชุมชนทางด้านต่าง ๆ</p> <p>W ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มี ต่อวิถี ชีวิตของคนในชุมชน</p>	
ป.3	1. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชน	<p>W ปัจจัยการตั้งถิ่นฐานของชุมชนซึ่ง ขึ้นอยู่ กับปัจจัยทางภูมิศาสตร์และ ปัจจัยทางสังคม เช่น ความเจริญทาง เทคโนโลยีการคมนาคม ความ ปลอดภัย</p> <p>W ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของ ชุมชน ทั้งปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และ ปัจจัยทางสังคม</p>	
	2. สรุปลักษณะที่สำคัญขอขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน	<p>W ขนบธรรมเนียม ประเพณีและ วัฒนธรรม ชุมชนของตนที่เกิดจาก ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยทาง สังคม</p>	

	3. เปรียบเทียบความเหมือน และความต่างทางวัฒนธรรม ของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ	๑ ขนบธรรมเนียมประเพณี และ วัฒนธรรมของชุมชนอื่น ๆ ที่มีความ เหมือนและความต่างกับชุมชนของ ตนเอง	
ป.4	1. อธิบายการตั้งหลักแหล่งและ พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์โดยสังเขป	๑ พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ในดินแดนไทย โดยสังเขป	
	2. ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ	๑ หลักฐานการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย โดยสังเขป ๑ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของ มนุษยชาติในดินแดนไทยโดยสังเขป	
ป.5	1. อธิบายอิทธิพลของอารย ธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป	๑ การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและ จีน ในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป ๑ อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและ จีน ที่มีต่อไทย และคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ศาสนา และความเชื่อ ภาษา การแต่งกาย อาหาร	
	2. อภิปรายอิทธิพลของ วัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อ สังคมไทยปัจจุบันโดยสังเขป	๑ การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติใน สังคมไทย เช่น อาหาร ภาษา การ แต่งกาย ดนตรี โดยระบุลักษณะ สาเหตุและผลโดยสังเขป ๑ อิทธิพลที่หลากหลายในกระแสของ วัฒนธรรมต่างชาติต่อสังคมไทยใน ปัจจุบัน	
ป.6	1. อธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของ ประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน	๑ ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขต ของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ ๑ สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ของประเทศเพื่อนบ้านของไทย โดยสังเขป	

		<p>๑ ตัวอย่างความเหมือนและ ความต่าง ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง</p>	
	2. บอกความสัมพันธ์ของกลุ่ม อาเซียนโดยสังเขป	<p>๑ ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียน โดยสังเขป</p> <p>๑ สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน</p> <p>๑ ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทาง เศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบัน โดยสังเขป</p>	

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และ อารงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ป.1	1. อธิบายความหมายและ ความสำคัญของสัญลักษณ์ สำคัญของชาติไทย และปฏิบัติ ตนได้ถูกต้อง	<p>๑ ความหมายและความสำคัญของ สัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธง ชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์)</p> <p>๑ การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และ เพลงสรรเสริญพระบารมีเคารพ ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน</p> <p>๑ เอกลักษณ์อื่น ๆ เช่น แผนที่ประเทศไทย ประเพณีไทย อาหารไทย (อาหาร ไทย ที่ต่าง ชาติยกย่อง เช่น ต้มยำกุ้ง ผัดไทย) ที่มีความ ภาคภูมิใจ และมี ส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ไว้</p>	-ความเป็นมาตำบลตะแบก บาน
	2. บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็น แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน	<p>๑ ตัวอย่างของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ที่ ใกล้ตัวนักเรียน เช่น วัด ตลาด พิพิธภัณฑ ์ มัสยิด โบสถ์คริสต์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ</p> <p>๑ คุณค่าและความสำคัญของแหล่ง วัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น เป็น แหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้</p>	-วัดหนองโคพรหมนิมิต
	3. ระบุสิ่งที่ตนรัก และ ภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น	๑ ตัวอย่างสิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจใน ท้องถิ่น เช่น สิ่งของ สถานที่ ภาษา ถิ่น	- พระครูบาสุเทพ

		ประเพณี และวัฒนธรรม ฯลฯ ที่ เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียน และเป็น รูปธรรมชัดเจน W คุณค่าและประโยชน์ของสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้	- ประเพณีประจำถิ่น (เทศน์มหาชาติ) - ภาษาโคราช
ป.2	1. ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ	W บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติ ในอดีตที่ควรนำไปเป็นแบบอย่าง W ผลงานของบุคคลในท้องถิ่นที่น่า ภาคภูมิใจ	- ความเป็นมาอดีตเจ้าอาวาส วัดตะแบกบาน วัดหนองโค
	2. ยกตัวอย่างวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้	W ตัวอย่างของวัฒนธรรมประเพณีไทย เช่น การทำความเคารพ อาหารไทย ภาษาไทย ประเพณีสงกรานต์ ฯลฯ W คุณค่าของวัฒนธรรม และประเพณี ไทยที่มีต่อสังคมไทย W ภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่นของนักเรียน	- ประเพณีประจำถิ่น (เทศน์มหาชาติ) - ภาษาโคราช
ป.3	1. ระบุพระนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของ พระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้ สถาปนาอาณาจักรไทย	W พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า จุฬาลงกรณ์ราช ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย สุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตามลำดับ W อาณาจักรไทยอื่น ๆ ที่ผนวกรวมเข้า เป็นส่วนหนึ่งของชาติไทยเช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช	
	2. อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของ พระมหากษัตริย์ ในรัชกาล ปัจจุบัน โดยสังเขป	W พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระบรมราชินีนาถโดยสังเขป	

	3. เล่าวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	๑ วีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ เช่น ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	- อดีตเจ้าอาวาสวัดตะแบกบาน วัดหนองโค
ป.4	1. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป	๑ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย โดยสังเขป ๑ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ทางด้านการเมืองการปกครอง และ เศรษฐกิจโดยสังเขป	- ประวัติความเป็นมาของอำเภอบรรพบุรี
	2. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย	๑ ประวัติ และผลงานของบุคคลสำคัญ สมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชาที่ 1 (พระยาสิทธิไทยโดยสังเขป)	
	3. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์	๑ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย ศิลปกรรมสุโขทัยที่ได้รับ การยกย่องเป็นมรดกโลก เครื่องสังคม โลก ๑ คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบต่อถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่า แก่การอนุรักษ์	- เพลงโคราช
ป.5	1. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี โดยสังเขป	๑ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา โดยสังเขป	
	2. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา	๑ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง ทางเศรษฐกิจ และการปกครองของ อาณาจักรอยุธยา	
	3. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ	๑ พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาการ ด้านการเมือง การปกครอง และ เศรษฐกิจ โดยสังเขป	
	4. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่ น่า	๑ ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	

	ภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษไว้	สมเด็จพระนารายณ์ มหาราช ชาวบ้านบางระจัน เป็นต้น ๙ ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม ๙ การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีโดยสังเขป ๙ พระราชประวัติ และผลงานของ พระเจ้าตากสินมหาราชโดยสังเขป ๙ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม	
ป.6	1. อธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป	๙ การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป	
	2. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์	๙ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของ ไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์	
	3. ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่าง ๆ สมัยรัตนโกสินทร์	๙ พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป ตามช่วงเวลาต่าง ๆ เช่น สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูป ประเทศ และสมัยประชาธิปไตย	คุณูปการของบุคคลสำคัญที่มีต่อวัดและชุมชนท้องถิ่น

		๙ ผลงานของบุคคลสำคัญทางด้าน ต่าง ๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬา โลกมหาราช สมเด็จพระบรมราชเจ้า มหาสุรสิงหนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ฯลฯ	
	4. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่า ภาคภูมิใจและควรค่าแก่การ อนุรักษไว้	๙ ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรม วรรณกรรม	

อธิบายรายวิชา

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รายวิชาประวัติศาสตร์
เวลาเรียน 6 ชั่วโมง

ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นหรือประเทศชาติ สามารถบอกเล่า อธิบาย แยกแยะ และนำเสนอการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีคุณลักษณะด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านมุ่งมั่นในการทำงานด้านรักความเป็นไทย ด้านความสามัคคี และด้านความมีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องได้แก่ ส 4.3 ป.1/1, ป.1/2

รวมทั้งหมด 2 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

รายวิชาประวัติศาสตร์
เวลาเรียน 6 ชั่วโมง

ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นหรือประเทศชาติ สามารถบอกเล่า อธิบาย แยกแยะ และนำเสนอการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีคุณลักษณะด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านมุ่งมั่นในการทำงานด้านรักความเป็นไทย ด้านความสามัคคี และด้านความมีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องได้แก่ ส 4.3 ป.2/1, ป.2/2

รวมทั้งหมด 2 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายวิชาประวัติศาสตร์
เวลาเรียน 6 ชั่วโมง

ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นหรือประเทศชาติ สามารถบอกเล่า อธิบาย แยกแยะ และนำเสนอการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีคุณลักษณะด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านมุ่งมั่นในการทำงานด้านรักความเป็นไทย ด้านความสามัคคี และด้านความมีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องได้แก่ ส 4.3 ป.3/3

รวมทั้งหมด 1 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายวิชา

เวลาเรียน 6 ชั่วโมง

ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นหรือประเทศชาติ สามารถบอกเล่า อธิบาย แยกแยะ และนำเสนอการศึกษา ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีคุณลักษณะด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านมุ่งมั่นในการทำงานด้านรักความเป็นไทย ด้านความสามัคคี และด้านความมีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องได้แก่ ส 4.3 ป.4/1, ป.4/3

รวมทั้งหมด 2 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

รายวิชา

เวลาเรียน 6 ชั่วโมง

ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นหรือประเทศชาติ สามารถบอกเล่า อธิบาย แยกแยะ และนำเสนอการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีคุณลักษณะด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านมุ่งมั่นในการทำงานด้านรักความเป็นไทย ด้านความสามัคคี และด้านความมีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องได้แก่ ส 4.1 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3

รวมทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายวิชาประวัติศาสตร์
เวลาเรียน 6 ชั่วโมง

ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติท้องถิ่นของเรา ตัวอย่างบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นหรือประเทศชาติ สามารถบอกเล่า อธิบาย แยกแยะ และนำเสนอการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีคุณลักษณะด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านมุ่งมั่นในการทำงานด้านรักความเป็นไทย ด้านความสามัคคี และด้านความมีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องได้แก่ ส 4.3 ป.6/3
รวมทั้งหมด 1 ตัวชี้วัด

ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา รายวิชาประวัติศาสตร์ในครั้งนี้ ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 5 ชั่วโมง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 1 วันที่ 23 - 27 กันยายน 2567 ซึ่งการพัฒนาหลักสูตร ให้มีหน่วยการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 เป็นหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หน่วยการเรียนรู้

หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นของเรา
 ชั้นประถมศึกษาปีที่..1.....

ภาคเรียนที่ ....1.....
 เวลา ....6... ชั่วโมง

แผนที่	ชื่อแผน	มาตรฐาน/ตัวชี้ วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก (คะแนน)
1	ประวัติความเป็นมาตำบล ตะแบกบาน	ส 4.3 ป1/1 ป1/2	คุณค่าและประโยชน์แหล่ง วัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิด ความรักและความภาคภูมิใจใน ท้องถิ่น	1	3
2	บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (พระครูบาสุเทพ)	ส 4.3 ป1/1 ป1/2	เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของ บุคคลที่สำคัญในชุมชนโดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์	1	3
3	ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ (ประเพณี เทศน์มหาชาติ)	ส 4.3 ป1/1 ป1/2	สรุปลักษณะที่สำคัญของ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและ วัฒนธรรมของชุมชน	1	3
4	ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ภาษาโคราช)	ส 4.3 ป1/1 ป1/2	เปรียบเทียบความเหมือนและ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่นๆ	1	3
5	โบราณสถาน โบราณวัตถุแหล่ง เรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ (วัดหนองโคพรหมนิมิต)	ส 4.3 ป1/1 ป1/2	แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญ ของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุ หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	1	3
6	มัคคุเทศก์น้อย	ส 4.3 ป1/1 ป1/2	ประวัติความเป็นมาของตำบล ตะแบกบาน	1	5

รวมระหว่างปี		10
สอบปลายปี		10
รวมตลอดปี	6	20

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นของเรา
 ชั้นประถมศึกษาปีที่..2.....

ภาคเรียนที่ ....1.....
 เวลา ....6... ชั่วโมง

แผนที่	ชื่อแผน	มาตรฐาน/ตัวชี้ วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก (คะแนน)
1	ประวัติความเป็นมาตำบล ตะแบกบาน	ส 4.3 ป2/1 ป2/2	คุณค่าและประโยชน์แหล่ง วัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิด ความรักและความภาคภูมิใจใน ท้องถิ่น	1	3
2	บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (พระครูบาสุเทพ)	ส 4.3 ป2/1 ป2/2	เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของ บุคคลที่สำคัญในชุมชนโดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์	1	3
3	ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ (ประเพณี เทศน์มหาชาติ)	ส 4.3 ป2/1 ป2/2	สรุปลักษณะที่สำคัญของ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและ วัฒนธรรมของชุมชน	1	3
4	ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ภาษาโคราช)	ส 4.3 ป2/1 ป2/2	เปรียบเทียบความเหมือนและ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่นๆ	1	3
5	โบราณสถาน โบราณวัตถุแหล่ง เรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ (วัดหนองโค)	ส 4.3 ป2/1 ป2/2	แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญ ของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุ หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	1	3
6	มัคคุเทศก์น้อย	ส 4.3 ป2/1 ป2/2	ประวัติความเป็นมาของตำบล ตะแบกบาน	1	3
รวมระหว่างปี					10

สอบปลายปี		10
รวมตลอดปี	6	20

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นของเรา
ชั้นประถมศึกษาปีที่..3.....

ภาคเรียนที่ ....1.....
เวลา ....6... ชั่วโมง

แผน ที่	ชื่อแผน	มาตรฐาน/ตัวชี้ วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก (คะแนน)
1	ประวัติความเป็นมาตำบล ตะแบกบาน	ส 4.3 ป3/3	คุณค่าและประโยชน์แหล่ง วัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิด ความรักและความภาคภูมิใจใน ท้องถิ่น	1	3
2	บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (พระครูบาสุเทพ)	ส 4.3 ป3/3	เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของ บุคคลที่สำคัญในชุมชนโดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์	1	3
3	ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ (ประเพณี เทศน์มหาชาติ)	ส 4.3 ป3/3	สรุปลักษณะที่สำคัญของ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและ วัฒนธรรมของชุมชน	1	3
4	ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ภาษาโคราช)	ส 4.3 ป3/3	เปรียบเทียบความเหมือนและ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่นๆ	1	3
5	โบราณสถาน โบราณวัตถุแหล่ง เรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ (วัดหนองโคพรหมนิมิต)	ส 4.3 ป3/3	แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของ โรงเรียนและชุมชนโดยระบุ หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่ เกี่ยวข้อง	1	3
6	มัคคุเทศก์น้อย	ส 4.3 ป3/3	นำเที่ยววัดหนองโคพรหมนิมิต	1	5
รวมระหว่างปี					10

สอบปลายปี		10
รวมตลอดปี	6	20

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นของเรา

ภาคเรียนที่ ....1.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่..4.....

เวลา ....6... ชั่วโมง

แผน ที่	ชื่อแผน	มาตรฐาน/ตัวชี้ วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก (คะแนน)
1	ประวัติความเป็นมาของอำเภอ ครบุรี	ส 4.3 ป4/1	คุณค่าและประโยชน์แหล่ง วัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิด ความรักและความภาคภูมิใจใน ท้องถิ่น	1	3
2	บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (หลวงปู่สี)	ส 4.3 ป4/3	เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของ บุคคลที่สำคัญในชุมชนโดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์	1	3
3	ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ (ประเพณี เทศน์มหาชาติ)	ส 4.3 ป4/3	สรุปลักษณะที่สำคัญของ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและ วัฒนธรรมของชุมชน	1	3
4	ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เพลงโคราช)	ส 4.3 ป4/1	เปรียบเทียบความเหมือนและ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่นๆ	1	3
5	โบราณสถาน โบราณวัตถุแหล่ง เรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ (วัดครบุรี)	ส 4.3 ป4/3	แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของ โรงเรียนและชุมชนโดยระบุ หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่ เกี่ยวข้อง	1	3
6	มัคคุเทศก์น้อย	ส 4.3 ป4/1 ป4/3	ประวัติความเป็นมาของอำเภอ ครบุรี	1	5
รวมระหว่างปี					10

สอบปลายปี		10
รวมตลอดปี	6	20

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นของเรา

ภาคเรียนที่ ....1.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่..5.....

เวลา ....6... ชั่วโมง

แผน ที่	ชื่อแผน	มาตรฐาน/ตัวชี้ วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก (คะแนน)
1	ประวัติความเป็นมาของอำเภอ ครบุรี	ส 4.3 ป5/1 ป5/2 ป5/3	คุณค่าและประโยชน์แหล่ง วัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิด ความรักและความภาคภูมิใจใน ท้องถิ่น	1	3
2	บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (หลวงปู่สี)	ส 4.3 ป5/1 ป5/2 ป5/3	เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของ บุคคลที่สำคัญในชุมชนโดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์	1	3
3	ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ (ประเพณี เทศน์มหาชาติ)	ส 4.3 ป5/1 ป5/2 ป5/3	สรุปลักษณะที่สำคัญของ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและ วัฒนธรรมของชุมชน	1	3
4	ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เพลงโคราช)	ส 4.3 ป5/1 ป5/2 ป5/3	เปรียบเทียบความเหมือนและ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่นๆ	1	3
5	โบราณสถาน โบราณวัตถุแหล่ง เรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ (วัดครบุรี)	ส 4.3 ป5/1 ป5/2 ป5/3	แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของ โรงเรียนและชุมชนโดยระบุ หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่ เกี่ยวข้อง	1	3
6	มัคคุเทศก์น้อย	ส 4.3 ป5/1 ป5/2 ป5/3	เพลงโคราช/ภาษาโคราช	1	3

รวมระหว่างปี		10
สอบปลายปี		10
รวมตลอดปี	6	20

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่ท้องถิ่นของเรา

ภาคเรียนที่ ....1.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่..6.....

เวลา ....6... ชั่วโมง

แผน ที่	ชื่อแผน	มาตรฐาน/ตัวชี้ วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก (คะแนน)
------------	---------	-----------------------	-------------------------	---------------	--------------------

1	ประวัติความเป็นมาของอำเภอ ครบุรี	ส 4.3 ป6/3	คุณค่าและประโยชน์แหล่ง วัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิด ความรักและความภาคภูมิใจใน ท้องถิ่น	1	3
2	บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (หลวงปู่สี)	ส 4.3 ป6/3	เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของ บุคคลที่สำคัญในชุมชนโดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์	1	3
3	ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ (ประเพณี เทศน์มหาชาติ)	ส 4.3 ป6/3	สรุปลักษณะที่สำคัญของ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและ วัฒนธรรมของชุมชน	1	3
4	ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เพลงโคราช)	ส 4.3 ป6/3	เปรียบเทียบความเหมือนและ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่นๆ	1	3
5	โบราณสถาน โบราณวัตถุ (วัดครบุรี)	ส 4.3 ป6/3	แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของ โรงเรียนและชุมชนโดยระบุ หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	1	3
6	มัคคุเทศก์น้อย	ส 4.3 ป6/3	ประวัติพระครูบาสุเทพ	1	5
รวมระหว่างปี					10
สอบปลายปี					10
รวมตลอดปี				6	20

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
 ภาคเรียนที่ 1

ประถมศึกษาปีที่ 1 เวลา 6 ชั่วโมง
 ครูผู้สอน นางสาวพิรัชญา เสาร์วงศ์

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เรื่อง ประวัติความเป็นมาตำบลตะแบกบาน
 ครูผู้สอน นางพิรัชญา เสาร์วงศ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
 วิชาประวัติศาสตร์
 ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 1
 เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.1/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนบอกความเป็นมาตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมาได้ (K)
- 2) นักเรียนอธิบายวิถีชีวิตคนใน ตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมาได้ (P)
- 3) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

คุณค่าและประโยชน์ของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น

5. สาระการเรียนรู้

5.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วม

ที่จะอนุรักษ์ ได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)

- 2) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนาสถาน

5.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ความเป็นมาตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- รูปภาพ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /ผู้รู้ในท้องถิ่น/วัดตะแบกบาน/วัดหนองโค

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- วาดภาพสิ่งที่ประทับใจในชุมชนของตนเอง

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. ตรวจผลงาน
2. สังเกต

2.เครื่องมือ

- 1.แบบตรวจผลงาน
2. แบบสังเกต

3.เกณฑ์การประเมิน

การวาดภาพประทับใจ ประเมินตามระดับคุณภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

- 1.นักเรียนร่วมกิจกรรมทายภาพปริศนา สถานที่สำคัญในตำบลตะแบกบาน

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

- 2.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็น ประวัติความเป็นมาของตำบลตะแบกบาน
- 3.ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงความสำคัญ ที่จะต้องศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของตำบลตะแบกบาน

ขั้นไตร่ตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

- 5.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประวัติความเป็นมาตำบลตะแบกบาน

- ตั้งประเด็นคำถามสิ่งที่อยากรู้

-กำหนดวิธีการศึกษาหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้ (สังเกต วาดรูป) ตามหัวข้อที่อยากรู้ (ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่)

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนดูภาพแล้วร่วมกันตอบคำถาม

- ชื่อสถานที่สำคัญ ที่ครูนำเสนอ
- มีความสำคัญอย่างไร
- นักเรียนเคยไปสถานที่นั้นหรือไม่

ชั้นต่อบทคิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

7. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาวาดภาพ

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

- 1.รูปภาพสถานที่สำคัญ
- 2.ใบงานวาดภาพ
- 3.แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

ใบความรู้

ความเป็นมาของตำบลตะแบกบาน

ตะแบก

บาน เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่ทั้งหมดอยู่ในความรับผิดชอบของ **องค์การบริหารส่วนตำบลตะแบกบาน** ตั้งระยะทางห่างจากอำเภอครบุรี ประมาณ 16 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ **ตำบลมาบตะโกเอน**
- ทิศใต้ ติดต่อกับ **ตำบลโคกกระชาย และตำบลลำเพี้ยก**
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ **ตำบลเสิงสาง (อำเภอเสิงสาง)**
- ทิศตะวันตก **ตำบลเฉลียง**

การปกครอง

ตำบลตะแบกบาน แบ่งการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน^[1] คือ

- หมู่ที่ 1 หนองโค
- หมู่ที่ 2 หนองผักไร

- หมู่ที่ 3 หนองจาน
- หมู่ที่ 4 หนองตะแบก
- หมู่ที่ 5 เทพนิมิตร
- หมู่ที่ 6 หนองบัว
- หมู่ที่ 7 ใหม่หนองบัว
- หมู่ที่ 8 เทพนิมิตร
- หมู่ที่ 9 โคกพัฒนา

สถานที่สำคัญ

การศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
  - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตะแบกบาน
- โรงเรียน
  - โรงเรียนบ้านเทพนิมิตร
  - โรงเรียนบ้านหนองตะแบก

การศาสนา

- วัด/สำนักสงฆ์
  - วัดบ้านหนองโคพรหมนิมิตร หมู่ที่ 1
  - วัดบ้านหนองจาน หมู่ที่ 3
  - วัดชัยพฤกษ์ประชาราม
  - วัดหนองตะแบกประชาราม หมู่ที่ 4
  - วัดเทพนิมิตวิทยาราม หมู่ที่ 5
  - วัดหนองบัวบูรพาราม หมู่ที่ 6
  - วัดบ้านใหม่หนองบัว หมู่ที่ 7
  - สำนักสงฆ์ป่าไร่ หมู่ที่ 9

ที่ตั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แสดงแผนที่จังหวัดนครราชสีมา
  แสดงแผนที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
  แสดงแผนที่ประเทศไทย
  แสดงทั้งหมด

พิกัด: 14.437686°N 102.354902°E

ประเทศ ไทย

จังหวัด [นครราชสีมา](#)

อำเภอ [ครบุรี](#)

พื้นที่

• ทั้งหมด 58.80 ตร.กม. (22.70 ตร.ไมล์)

ประชากร

(2564)^[u]

• ทั้งหมด 5,227 คน

• ความหนาแน่น 88.89 คน/ตร.กม. (230.2 คน/ตร.ไมล์)

[รหัสไปรษณีย์](#) 30250

[รหัสภูมิศาสตร์](#) 300211

 ส่วนหนึ่งของ [สาธารณูปโภคประเทศไทย](#)

องค์การบริหารส่วนตำบลตะแบกบาน

[องค์การบริหารส่วนตำบล](#)

ประเทศ ไทย

จังหวัด [นครราชสีมา](#)

อำเภอ [ครบุรี](#)

การปกครอง

• นายก นายไพโรจน์ ลาภกระโทก

รหัส [อปท.](#) 06300211

ที่อยู่ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลตะแบกบาน เลขที่ 234 หมู่ 6 ตำบลตะแบกบาน
ที่ทำการ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา 30250

โทรศัพท์ 0-4475-6479

โทรสาร 0-4475-6480
ร

เว็บ tabakban.go.th
ไซด์

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง บุคคลสำคัญในท้องถิ่น(พระครูบาสุเทพ)

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 1

ครูผู้สอน นางสาวพิรัชญา เสาร์วงศ์

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.1/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนบอกความเป็นมาของพระครูบาสุเทพ ตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมาได้ (K)
- 2) นักเรียนอธิบายคุณประโยชน์ของวัดตะแบกบาน ตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมาได้ (P)
- 3) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บุคคลที่สร้างผลงานที่มีคุณประโยชน์ต่อท้องถิ่น เป็นบุคคลที่ควรยกย่องและยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน

5. สาระการเรียนรู้

5.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่

จะอนุรักษ์ ได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)

2) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนาสถาน

5.2 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ความเป็นมาพระครูบาสุเทพ ปากาโร วัดหนองโคพรหมนิมิต ตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- รูปภาพ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /ผู้รู้ในท้องถิ่น/วัดตะแบกบาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

- 1.สังเกต
- 2.ประเมินชิ้นงาน

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกตรายบุคคล
2. แบบประเมินความพึงพอใจ
3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพ เป็นสถานที่วัด ประตู่ทางเข้าวัด และภาพพระครูบาสุเทพ

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับประวัติพระครูบาสุเทพ โดยคุณครูแจกใบความรู้ให้นักเรียน และอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นตรึงตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

3. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณงามความดีของพระครูบาสุเทพ

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนดูภาพแล้วร่วมกันตอบคำถาม
  - สิ่งของที่นักเรียนเห็นในวัดหนองโค
  - มีความสำคัญอย่างไร
  - นักเรียนเคยไปวัดหนองโคหรือไม่

ขั้นทดลองคิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

7. นักเรียนวาดภาพเกี่ยวกับวัดหนองโคจากความทรงจำที่นักเรียนเคยพบเห็น

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. ใบความรู้ประวัติพระครูบาสุเทพ
2. ใบงานวาดภาพ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ(ประเพณี เทศน์มหาชาติ)

ครูผู้สอน นางสาวพัชรญา เสาร์วงศ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 1

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.1/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนบอกความเป็นมาของประเพณี เทศน์มหาชาติได้ (K)
- 2) นักเรียนอธิบายถึงลักษณะพิธีการในประเพณี เทศน์มหาชาติได้ (P)
- 3) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน

5. สาระการเรียนรู้

5.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่

จะอนุรักษ์ ได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)

- 2) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนาสถาน

5.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- วีดิทัศน์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /วัดหนองไค

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1.สังเกต

2.ประเมินชิ้นงาน

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกตรายบุคคล

2. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

1. ครูเปิดวีดิทัศน์เกี่ยวกับความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็น การจัดประเพณีฟังเทศน์มหาชาติในท้องถิ่นตัวเอง

ขั้นตรึงตรงและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

3. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับสิ่งของ ผลไม้ ต้นไม้ ที่นำมาร่วมประเพณีเทศน์มหาชาติ

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

4. ครูให้นักเรียนดูภาพแล้วร่วมกันตอบคำถาม
- นักเรียนเห็นอะไรในวิถีทัศน์
  - มีความสำคัญอย่างไร
  - นักเรียนเคยไปร่วมงานประเพณีไหม

ขั้นถลบทิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

5. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาเขียนเป็นแผนภาพความคิด

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. วิถีทัศน์ประเพณี เทศน์มหาชาติ
2. ใบงานวาดภาพ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ภาษาโคราช)

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 1

ครูผู้สอน นางสาวพิรัชญา เสาร์วงศ์

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.1/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนสามารถบอกภูมิหลังของภาษาโคราชได้ (K)
- 2) นักเรียนเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของภาษาถิ่นของตนเอง (P)
- 3) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น

5. สาระการเรียนรู้

5.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่

จะอนุรักษ์ ได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)

- 2) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนาสถาน

5.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ภาษาถิ่นโคราช

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- วีดิทัศน์
- ใบความรู้

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /ห้องสืบค้นข้อมูล

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ใบงานจับคู่ภาษาถิ่น

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

- 1.สังเกต
- 2.ประเมินชิ้นงาน

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกตรายบุคคล
2. แบบประเมินความพึงพอใจ
3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

1. ครูเปิดวีดิทัศน์เกี่ยวกับเพลงโคราชให้นักเรียนดู
2. ครูใช้คำถามกระตุ้นนักเรียน เกี่ยวกับภาษาที่ใช้ในเพลง
3. ครูและนักเรียนร่วมกันหาคำภาษาถิ่น(ภาษาโคราช)ในเพลง และครูช่วยเขียนคำเหล่านั้นลงบน

กระดาน จากนั้นครูอธิบายและบอกความหมายของคำที่นักเรียนหาได้จากเพลง

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

4. ครูใช้คำถามชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาถิ่นของตนเอง

- จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 19 จังหวัด มีภาษาพูดที่แตกต่างสำเนียงกันมากมาย

แต่ละจังหวัดมีการใช้ภาษาถิ่นของตน ภาษาโคราชก็เป็นอีกหนึ่งภาษา

ขั้นไตรตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

5. ครูใช้คำถาม ถามนักเรียนเพื่อนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาถิ่นของตนเองว่ามีความแตกต่างจากภาษาไทยและภาษาถิ่นพื้นที่อื่นอย่างไร

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานภาษาถิ่น

ขั้นทดลองนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปภูมิหลังภาษาถิ่นโคราชเป็นแผนภาษาความคิด โดยคุณครูช่วยเขียนบนกระดาน

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. วีดิทัศน์เพลงโคราช
2. ใบงานภาษาถิ่น
3. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ใบความรู้

ประวัติที่มาภาษาโคราช

ภาษาโคราช เป็นส่วนหนึ่งของภาษาไทยที่พูดกันเฉพาะที่จังหวัด นครราชสีมา และบางท้องที่ที่ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา เช่น อำเภอลำ ปลายมาศ นางรอง หนองกี่ ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, อำเภอจตุรัส บำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ก็พูดภาษาโคราช ด้วยเหตุนี้เอง ภาษา โคราชจึงเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อย ซึ่งไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายเหมือน ภาษาถิ่นอื่นๆ ที่พูดกันทั้งภาค และแม้ว่านครราชสีมาจะตั้งอยู่ในเขตภาค อีสานก็ตาม แต่โดยเนื้อแท้แล้วคนโคราชก็ได้พูดภาษาอีสาน (เว้าลาว) แต่อย่างใด

ภาษาโคราช เป็นภาษาที่มีสำเนียงต่างจากภาคกลางและก็ไม่เหมือนกับ ภาษาอีสาน คือมีเสียงเพี้ยนเหนือ บางคำมีสำเนียงค่อนข้างไปทางภาษาไทย กรุงเทพฯ บางคำออกสำเนียงไปทางภาษาอีสาน บ้างก็ว่ามีสำเนียงใกล้เคียง สำเนียงระยองและจันทบุรี นอกจากนี้ คนโคราชแต่ละอำเภอก็พูด สำเนียงและคำแตกต่างกันออกไปตามพื้นที่ เช่น แถบพื้นที่อำเภอพิมาย อำเภอโนนสูงและใกล้เคียง เมื่อจะพูดคำว่า ดู ก็จะออกเสียงเป็น ตู, คำว่า ไม่ ก็จะพูดว่า มิ, คำว่า อะไร ก็จะพูดว่า ไอ่ หรือ อาย แต่คนในเขต อำเภอเมืองจะพูดว่า ดู, ไม่, อะไร โดยออกเสียงธรรมดา เป็นต้น ที่กล่าวว่า ภาษาโคราชมีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว ตัวอย่างเช่น

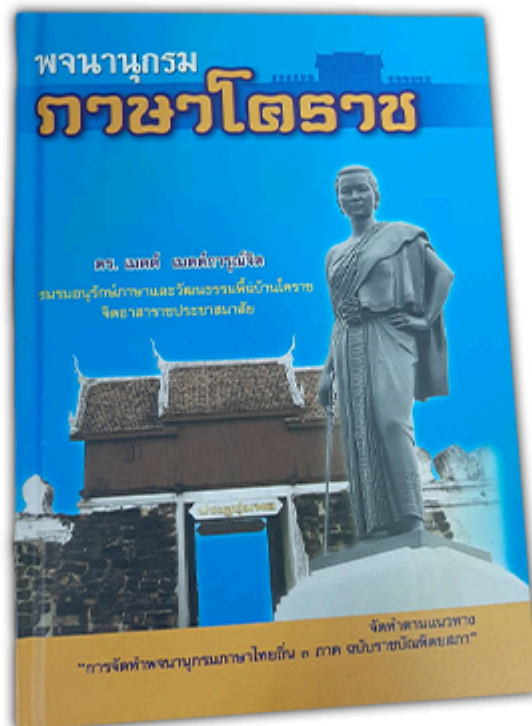
๑. จะมีคำสร้อยต่อท้ายคำพูดเสมอ เช่น หมด ก็จะพูดว่า หมดจาก (หมด จาก), ไปละนะ ก็จะพูดว่า ไปละเต้อ, อันนี้ ก็จะพูดว่า อันนี้ดอกเต้ หรือ อันนี้ละว่า, จืด ก็จะพูดว่า จืดจ่องหล่อง หรือ จืดจ่องหลอง, มาก ก็จะพูด ว่า มากโพด เป็นต้น

๒. มีคำที่เป็นภาษาของตนเอง ไม่มีในภาษาถิ่นอื่น เช่น เช่าแข็ง (ข้าวสวย), จำห็น (ฝืน เสแสร้ง), จำโอ (อวก อาเจียน), ซักซา (ซักคะ เย่อ), ดินหูน (ปลวก), ปะลมปะเล (ผสมผสาน ปนเป), เปี้ยกเช่า (ต้ม ข้าวต้ม), ฟีนาง (พีสะไก่), พุดเดิม (นินทาลับหลัง), โห่งย (ล้ม เอนลง), อีนาง (เด็กหญิง หรือหญิง ที่มีอายุอ่อนกว่า), ไ้่นาย (เด็กชาย หรือชาย ที่มีอายุอ่อนกว่า)

คำดำ เช่น กั้นคูก (คนคูก), บ้าซึก (ไ้บ้า บ้าบอคอแตก), บ้าใหญ่ (ไ้บ้า บ้าบอคอแตก), ห่าราก (ไ้ห่า), ห่าฟัด (ห่ากิน) สำเพ็งหรืออ้อสำเพ็ง (กะหรี: โสเภณีย่านสำเพ็ง กรุงเทพฯ ในอดีต)

คำเสียดสี เช่น เส่อเหล่อ (สะเหล่อ เชื้อซ่า)

๓. คำพูดที่รู้ทันทีว่าเป็นคนโคราช ซึ่งคนโคราชมักจะพูดคำในลักษณะนี้เสมอ เช่น จะรีบไปไหน คนโคราชมักจะพูดว่า จะด่วนไปไหน หรือ จิด่วนไปไหน, ดูซิ คนโคราชมักจะพูดว่า ดูหั่วะ ดูถั่วะ หรือ ดูหั่ว, เดินกระสับกระส่ายหรือกระวนกระวายกลับไปกลับมา คนโคราชมักจะพูดว่า เดินหล่าละหล่าหล่าย, ไปก็ไม่พบไม่เจอ ใครจะชยันไป คนโคราชมักจะพูดว่า ไปก็ไม่ปะะ จักใครจิชนะไป, ไม่มีหระ ไม่มีสนใจใคร คนโคราชมักจะพูดว่า ไม่เอาเหมือใคร เป็นต้น

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง โบราณสถาน โบราณวัตถุ (วัดหนองโคพรหมนิมิต)

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 1

ครูผู้สอน นางสาวพิรัชญา เสาร์วงศ์

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.1/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนสามารถบอกที่มาที่ไปของอักษรที่สลักอยู่ในวัดหนองโคพรหมนิมิต (K)
- 2) นักเรียนสามารถบอกได้ว่าภาษาที่สลักในโบสถ์เป็นภาษาบาลี (P)
- 3) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- โบราณสถาน โบราณวัตถุ (วัดหนองโคพรหมนิมิต)

5. สาระการเรียนรู้

5.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

-ประวัติศาสตร์เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

5.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- วัดหนองโคพรหมนิมิต
- ใบความรู้

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- วัดหนองโคพรหมนิมิต

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- วาดภาพความประทับใจ

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

- 1.สังเกต
- 2.ประเมินชิ้นงาน

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกตรายบุคคล
2. แบบประเมินความพึงพอใจ
3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

1.ครูใช้คำถามกระตุ้นนักเรียน

- นักเรียนเคยได้ยินชื่อวัดหนองโคพรหมนิมิตหรือไม่
- นักเรียนเคยไปวัดหนองโคพรหมนิมิตหรือไม่

จากนั้นครูอธิบายถึงที่มาที่ไปของวัดหนองโคพรหมนิมิต

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

2. ครูพานักเรียนเดินทางไปสำรวจวัดหนองโคพรหมนิมิต และร่วมกันศึกษาหาข้อมูลที่มาและที่ไปของ

โบสถ์วิหารจักษุพรตติ

ขั้นไตร่ตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

5. ครูใช้คำถาม ถูมนักเรียนเพื่อนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัดหนองโคพรหมนิมิต

- ทำไมต้องเรียกว่าวัดหนองโคพรหมนิมิต

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนวาดภาพความประทับใจเกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็น
ชั้นตลบคิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความเป็นมาของวัดหนองโคพรมนิมิต
สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. วัดหนองโคพรมนิมิต
2. ใบงานวาดภาพความประทับใจ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์
เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
ภาคเรียนที่ 1

ประถมศึกษาปีที่ 2
เวลา 6 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นางเพ็ญพรรณ เนติศักดิ์

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง ประวัติความเป็นมาตำบลตะแบกบาน
ครูผู้สอน นางเพ็ญพรรณ เนตศักดิ์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 2
เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.2/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2) นักเรียนบอกความเป็นมาตำบลตะแบกบาน อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมาได้ (K)
- 2) นักเรียนอธิบายวิถีชีวิตคนใน ตำบลตะแบกบาน อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมาได้ (P)
- 4) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

คุณค่าและประโยชน์ของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น

5. สาระการเรียนรู้

5.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 4) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ ได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)
- 5) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนาสถาน

5.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ความเป็นมาตำบลตะแบกบาน อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- รูปภาพ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /ผู้รู้ในท้องถิ่น/วัดตะแบกบาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- วาดภาพสิ่งที่ประทับใจในชุมชนของตนเอง

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. ตรวจผลงาน
2. สังเกต

2.เครื่องมือ

- 1.แบบตรวจผลงาน
2. แบบสังเกต

3.เกณฑ์การประเมิน

การวาดภาพประทับใจ ประเมินตามระดับคุณภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

- 1.นักเรียนร่วมกิจกรรมทายภาพปริศนา สถานที่สำคัญในตำบลตะแบกบาน

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

- 2.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็น ประวัติความเป็นมาของตำบลตะแบกบาน
- 3.ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงความสำคัญ ที่จะต้องศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของตำบล

ตะแบกบาน

ขั้นไตร่ตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

- 5.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประวัติความเป็นมาตำบลตะแบกบาน

- ตั้งประเด็นคำถามสิ่งที่อยากรู้

-กำหนดวิธีการศึกษาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้ (สังเกต วาดรูป) ตามหัวข้อที่อยากรู้ (ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่)

ชั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนดูภาพแล้วร่วมกันตอบคำถาม

- ชื่อสถานที่สำคัญ ที่ครูนำเสนอ
- มีความสำคัญอย่างไร
- นักเรียนเคยไปสถานที่นั้นหรือไม่

ชั้นทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

8. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาวาดภาพ

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. รูปภาพสถานที่สำคัญ
2. ใบงานวาดภาพ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

ใบความรู้

ประวัติความเป็นมาของตำบลตะแบกบาน

ตะแบก

บาน เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่ทั้งหมดอยู่ในความรับผิดชอบของ **องค์การบริหารส่วนตำบลตะแบกบาน** ตั้งระยะทางห่างจากอำเภอครบุรี ประมาณ 16 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลมาบตะโกเอน
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลโคกกระชาย และตำบลลำเพี้ยก
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเสิงสาง (อำเภอเสิงสาง)
- ทิศตะวันตก ตำบลเฉลียง

การปกครอง

ตำบลตะแบกบาน แบ่งการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน^[1] คือ

- หมู่ที่ 1 หนองโค
- หมู่ที่ 2 หนองผักไร
- หมู่ที่ 3 หนองจาน
- หมู่ที่ 4 หนองตะแบก
- หมู่ที่ 5 เทพนิมิตร
- หมู่ที่ 6 หนองบัว
- หมู่ที่ 7 ใหม่หนองบัว
- หมู่ที่ 8 เทพนิมิตร
- หมู่ที่ 9 โควพัฒนา

สถานที่สำคัญ

การศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
  - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตะแบกบาน
- โรงเรียน
  - โรงเรียนบ้านเทพนิมิตร
  - โรงเรียนบ้านหนองตะแบก

การศาสนา

- วัด/สำนักสงฆ์
  - วัดบ้านหนองโคพรหมนิมิต หมู่ที่ 1
  - วัดบ้านหนองจาน หมู่ที่ 3
  - วัดชัยพฤกษ์ประชาราม
  - วัดหนองตะแบกประชาราม
  - วัดเทพนิมิตวิทยาราม
  - วัดหนองบัวบูรพาราม
  - วัดบ้านใหม่หนองบัว
  - สำนักสงฆ์ป่าไร่

ที่ตั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แสดงแผนที่จังหวัดนครราชสีมา
  แสดงแผนที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
  แสดงแผนที่ประเทศไทย
  แสดงทั้งหมด

พิกัด: 14.437686°N 102.354902°E

ประเทศ	ไทย
จังหวัด	นครราชสีมา
อำเภอ	ครบุรี
พื้นที่	
• ทั้งหมด	58.80 ตร.กม. (22.70 ตร.ไมล์)
ประชากร (2564) ^[u]	
• ทั้งหมด	5,227 คน
• ความหนาแน่น	88.89 คน/ตร.กม. (230.2 คน/ตร.ไมล์)
รหัสไปรษณีย์	30250
รหัสภูมิศาสตร์	300211
 ส่วนหนึ่งของ สภานุกรมประเทศไทย	
องค์การบริหารส่วนตำบลตะแบกบาน	
องค์การบริหารส่วนตำบล	
ประเทศ	 ไทย

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง บุคคลสำคัญในท้องถิ่น(พระครูบาสุเทพ)

ครูผู้สอน นางเพ็ญพรรณ เนติศักดิ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.2/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2) นักเรียนบอกความเป็นมาของพระครูบาสุเทพ ตำบลตะแบกบาน อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดนครราชสีมาได้ (K)
- 2) นักเรียนอธิบายคุณประโยชน์ของวัดหนองโคปรวมนิมิต ตำบลตะแบกบาน อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดนครราชสีมาได้ (P)
- 6) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บุคคลที่สร้างผลงานที่มีคุณประโยชน์ต่อท้องถิ่น เป็นบุคคลที่ควรยกย่องและยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน

5. สาระการเรียนรู้

5.2 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ ได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)
- 2) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนาสถาณ

5.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ความเป็นมาวัดหนองโค ตำบลตะแบกบาน อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดนครราชสีมา

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- รูปภาพ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /ผู้รู้ในท้องถิ่น/วัดตะแบกบาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

- 1.สังเกต
- 2.ประเมินชิ้นงาน

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกตรายบุคคล
2. แบบประเมินความพึงพอใจ
3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

- 1.ครูให้นักเรียนดูภาพ เป็นสถานที่วัด ประตูทางเข้าวัด และภาพพระครูบาสุเทพ

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

- 2.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับประวัติพระครูบาสุเทพ โดยคุณครูแจกใบความรู้ให้นักเรียน

และอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นตรึงตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

- 3.ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณงามความดีของพระครูบาสุเทพ

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนดูภาพแล้วร่วมกันตอบคำถาม

- สิ่งของที่นักเรียนเห็นในวัดหนองโค
- มีความสำคัญอย่างไร

-นักเรียนเคยไปวัดหนองโคหรือไม

ชั้นตลบลคดนำลลิ่งทลได้เรลยนรู้มำสรำงสรรรค์ประโยชน

8. นลเกลยนวำดภำพเกลยวกับวัดหนองคโคจำกควำมทรจำที่นลเกลยนเคยพบเห็น

ลลือและหล่งเรลยนรู้/ภุมลปัญญำ

1. ใบควำมรู้ประวตลพระครฐบำสุเทพ

2. ใบงำนวำดภำพ

3. แบบส้งเกตพฤตลกรรมนลเกลยน

แผนการจ้ดการเรลยนรู้

หน่วยการเรลยนรู้ ประวตลศำสตร์ท้งถลน

กลุ่มสำระการเรลยนรู้ ส้งคมศลภษำ ศำสนำและวฒนธรรม

เรลลอง ประเพณล พลลลภกรรม ควำมเชลลอ(ประเพณล เทศน้มหำขำดล)

ครฐผู้สอน นำงเพลญพรรณ เนตลศ้กตล

แผนการจ้ดการเรลยนรู้ที่ 3

वलขำประวตลศำสตร์

ภำคเรลยนที่ 1 ประถมศลภษำปลที่ 2

เวลำ 1 ช่วโมง

1. มำตรฐำนการเรลยนรู้/ต้วช้วต

มำตรฐำนการเรลยนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.2/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนบอกความเป็นมาของประเพณี เทศน์มหาชาติได้ (K)
- 2) นักเรียนอธิบายถึงลักษณะพิธีการในประเพณี เทศน์มหาชาติได้ (P)
- 3) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน

5. สาระการเรียนรู้

5.2 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ ได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)
- 2) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนาสถาน

5.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- วีดิทัศน์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /วัดหนองไค

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

- 1.สังเกต
- 2.ประเมินชิ้นงาน

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกตรายบุคคล
2. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

- 1.ครูเปิดวิดีโอทัศน์เกี่ยวกับความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

- 2.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็น การจัดประเพณีฟังเทศน์มหาชาติในท้องถิ่นตัวเอง

ขั้นไตร่ตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

- 3.ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับสิ่งของ ผลไม้ ต้นไม้ ที่นำมาร่วมประเพณีเทศน์มหาชาติ

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนดูภาพแล้วร่วมกันตอบคำถาม
  - นักเรียนเห็นอะไรในวิดีโอทัศน์
  - มีความสำคัญอย่างไร
  - นักเรียนเคยไปร่วมงานประเพณีไหม

ขั้นทดลองคิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

8. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาเขียนเป็นแผนภาพความคิด

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

- 1.วิดีโอทัศน์ประเพณี เทศน์มหาชาติ
- 2.ใบงานวาดภาพ
- 3.แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ภาษาโคราช)

ครูผู้สอน นางเพ็ญพรรณ เนตศักดิ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และอ้าง
ความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.2/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนสามารถบอกภูมิหลังของภาษาโคราชได้ (K)
- 2) นักเรียนเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของภาษาถิ่นของตนเอง (P)
- 3) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ภูมิหลังของภาษาถิ่นโคราช

5. สาระการเรียนรู้

5.2 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)
- 2) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนาสถาน

5.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ภาษาถิ่นโคราช

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- วีดิทัศน์
- ใบความรู้

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /ห้องสืบค้นข้อมูล

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ใบงานจับคู่ภาษาถิ่น

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

- 1.สังเกต
- 2.ประเมินชิ้นงาน

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกตรายบุคคล
2. แบบประเมินความพึงพอใจ
3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

- 1.ครูเปิดวิดีโอทัศน์เกี่ยวกับเพลงโคราชให้นักเรียนดู
- 2.ครูใช้คำถามกระตุ้นนักเรียน เกี่ยวกับภาษาที่ใช้ในเพลง
3. ครูและนักเรียนร่วมกันหาคำภาษาถิ่น(ภาษาโคราช)ในเพลง และครูช่วยเขียนคำเหล่านั้นลงบนกระดาน จากนั้นครูอธิบายและบอกความหมายของคำที่นักเรียนหาได้จากเพลง

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

- 4.ครูใช้คำถามชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาถิ่นของตนเอง
  - จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 19 จังหวัด มีภาษาพูดที่แตกต่างสำเนียงกันมากมาย แต่แต่ละจังหวัดมีการใช้ภาษาถิ่นของตน ภาษาโคราชก็เป็นอีกหนึ่งภาษา

ขั้นตรึงตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

5. ครูใช้คำถาม ถามนักเรียนเพื่อนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาถิ่นของตนเองว่ามีความแตกต่างจากภาษาไทยและภาษาถิ่นพื้นที่อื่นๆอย่างไร

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานภาษาถิ่น

ขั้นทดลองคิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปภูมิหลังภาษาถิ่นโคราชเป็นแผนภาษาความคิด โดยคุณครูช่วยเขียนบนกระดาน

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

- 1.วิดีโอทัศน์เพลงโคราช
- 2.ใบงานภาษาถิ่น

3.แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประวัติที่มาภาษาโคราช

ภาษาโคราช เป็นส่วนหนึ่งของภาษาไทยที่พูดกันเฉพาะที่จังหวัดนครราชสีมา และบางท้องที่ที่ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา เช่น อำเภอลำปลายมาศ นางรอง หนองกี่ ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, อำเภอจตุรัส บำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ก็พูดภาษาโคราช ด้วยเหตุนี้เอง ภาษาโคราชจึงเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อย ซึ่งไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายเหมือนภาษาถิ่นอื่นๆ ที่พูดกันทั้งภาค และแม้ว่านครราชสีมาจะตั้งอยู่ในเขตภาคอีสานก็ตาม แต่โดยเนื้อแท้แล้วคนโคราชก็ได้พูดภาษาอีสาน (เว้าลาว) แต่อย่างใด

ภาษาโคราช เป็นภาษาที่มีสำเนียงต่างจากภาคกลางและไม่เหมือนกับภาษาอีสาน คือมีเสียงเพี้ยนเหนือ บางคำมีสำเนียงค่อนข้างไปทางภาษาไทยกรุงเทพฯ บางคำออกสำเนียงไปทางภาษาอีสาน บ้างก็ว่ามีสำเนียงใกล้เคียงสำเนียงระยองและจันทบุรี นอกจากนี้ คนโคราชแต่ละอำเภอก็พูดสำเนียงและคำแตกต่างกันออกไปตามพื้นที่ เช่น แถบพื้นที่อำเภอพิมาย

อำเภอโนนสูงและใกล้เคียง เมื่อจะพูดคำว่า ดู ก็จะออกเสียงเป็น ตู, คำว่า ไม ก็จะเป็นพูดว่า มิ, คำว่า อะไร ก็จะเป็นพูดว่า ไอ่ หรือ อาย แต่คนในเขตอำเภอเมืองจะพูดว่า ดู, ไม, อะไร โดยออกเสียงธรรมดา เป็นต้น ที่กล่าวว่า ภาษาโคราชมีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว ตัวอย่างเช่น

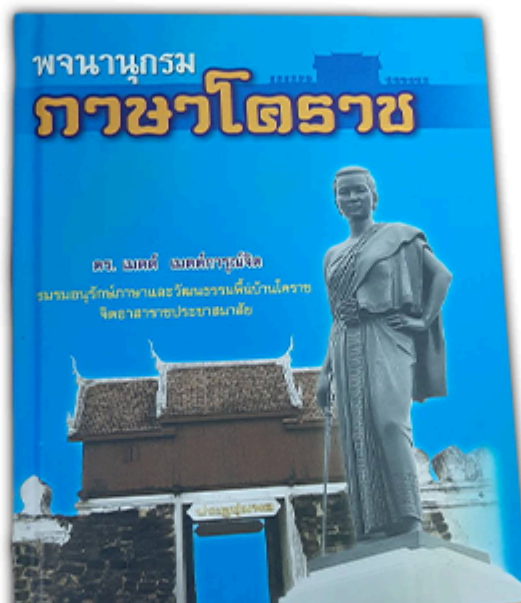
๑. จะมีคำสร้อยต่อท้ายคำพูดเสมอ เช่น หมด ก็จะเป็นพูดว่า หมดจาก (มดจาก), ไปละนะ ก็จะเป็นพูดว่า ไปละเต้อ, อันนี้ ก็จะเป็นพูดว่า อันนี้ดอกเต้ หรือ อันนี้ละว้า, จืด ก็จะเป็นพูดว่า จืดจ่องหล่อง หรือ จืดจ่องหลอง, มาก ก็จะเป็นพูดว่า มากโพด เป็นต้น

๒. มีคำที่เป็นภาษาของตนเอง ไม่มีในภาษาถิ่นอื่น เช่น เช่าแข็ง (ข้าวสวย), จำห็น (ฝืน เสสร้าง), จำโอ (อวก อาเจียน), ชักซา (ชักคะเย่อ), ดินหูน (ปลวก), ปะลมปะเล (ผสมผสาน ปนเป), เปี้ยกเช่า (ต้มข้าวต้ม), ฟีนาง (พีสะไก่), พุดเดิม (นินทาลับหลัง), โห่งย (ล้ม เอนลง), อีนาง (เด็กหญิง หรือหญิง ที่มีอายุอ่อนกว่า), ไอนาย (เด็กชาย หรือชาย ที่มีอายุอ่อนกว่า)

คำดำ เช่น กั้นคูก (คนคูก), บ้าซึก (ไ้อ้บ้า บ้าบอคอแตก), บ้าใหญ่ (ไ้อ้บ้า บ้าบอคอแตก), ฟาราก (ไ้อ้ท่า), ฟ่าฟัด (ท่ากิน) สำเพ็งหรืออ้อสำเพ็ง (กะหรี: โสภณียานสำเพ็ง กรุงเทพฯ ในอดีต)

คำเสียดสี เช่น เส่อเหล่อ (สะเหล่อ เชื้อซ่า)

๓. คำพูดที่รู้ทันทีว่าเป็นคนโคราช ซึ่งคนโคราชมักจะพูดคำในลักษณะนี้เสมอ เช่น จะรีบไปไหน คนโคราชมักจะพูดว่า จะด่วนไปไหน หรือ จิด่วนไปไหน, ดูซิ คนโคราชมักจะพูดว่า ดูหั่วะ ดูถั่วะ หรือ ดูหั่ว, เดินกระสับกระส่ายหรือกระวนกระวายกลับไปกลับมา คนโคราชมักจะพูดว่า เดินหล่าละหล่าหล่าย, ไปก็ไม่พบไม่เจอ ใครจะขยันไป คนโคราชมักจะพูดว่า ไปก็ไม่ปะะ จักใครจิชนะไป, ไม่ยี้หระ ไม่สนใจใคร คนโคราชมักจะพูดว่า ไม่เอาเหมือดใคร เป็นต้น

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง โบราณสถาน โบราณวัตถุ (วัดหนองโคพรหมนิมิต)

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 2

ครูผู้สอน นางเพ็ญพรรณ เนตศักดิ์

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.2/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนสามารถบอกที่มาที่ไปของอักษรที่สลักอยู่ในวัดหนองโคพรหมนิมิต (K)
- 2) นักเรียนสามารถบอกได้ว่าภาษาที่สลักในโบสถ์เป็นภาษาบาลี (P)
- 3) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น (วัดหนองโคพรหมนิมิต)

5. สาระการเรียนรู้

5.2 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

-ประวัติศาสตร์เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดขึ้น

จากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

5.2 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น

- แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- วัฒนธรรมนิทัศน์
- ใบความรู้

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- วัฒนธรรมนิทัศน์

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- วาดภาพความประทับใจ

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

- 1.สังเกต
- 2.ประเมินชิ้นงาน

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกตรายบุคคล
2. แบบประเมินความพึงพอใจ
3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

- 1.ครูใช้คำถามกระตุ้นนักเรียน

- นักเรียนเคยได้ยินชื่อวัดหนองโคพรมนิมิตหรือไม่
- นักเรียนเคยไปวัดหนองโคพรมนิมิตหรือไม่

จากนั้นครูอธิบายถึงที่มาที่ไปของวัดหนองโคพรมนิมิต

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

2. ครูพานักเรียนเดินทางไปสำรวจวัดหนองโคพรมนิมิต และร่วมกันศึกษาหาข้อมูลที่มาและที่ไปของโบสถ์วิหารจักรพรรดิ

ขั้นไตร่ตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

5. ครูใช้คำถาม ถามนักเรียนเพื่อนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัดหนองโคพรมนิมิต
- ทำไมต้องเรียกว่าวัดหนองโคพรมนิมิต

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนวาดภาพความประทับใจเกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็น

ขั้นทดลองคิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความเป็นมาของวัดหนองโคพรมนิมิต

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. วัดหนองโคพรมนิมิต
2. ใบงานวาดภาพความประทับใจ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
วิชาประวัติศาสตร์
เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
ภาคเรียนที่ 1
ประถมศึกษาปีที่ 3 เวลา 6 ชั่วโมง
ครูผู้สอน นายแสวง ประจิดร์

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง ประวัติความเป็นมาตำบลตะแบกบาน

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 3

ครูผู้สอน นายแสวง ประจักษ์

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และดำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.3/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3) นักเรียนบอกความเป็นมาตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมาได้ (K)
- 2) นักเรียนอธิบายวิถีชีวิตคนใน ตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมาได้ (P)
- 5) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

คุณค่าและประโยชน์ของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น

5. สาระการเรียนรู้

5.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 7) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ ได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)

- 8) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนา
สถาน

5.2 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ความเป็นมาตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- รูปภาพ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /ผู้รู้ในท้องถิ่น/วัดตะแบกบาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- วาดภาพสิ่งที่ประทับใจในชุมชนของตนเอง

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. ตรวจผลงาน
2. สังเกต

2.เครื่องมือ

- 1.แบบตรวจผลงาน
2. แบบสังเกต

3.เกณฑ์การประเมิน

การวาดภาพประทับใจ ประเมินตามระดับคุณภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

1.นักเรียนร่วมกิจกรรมถ่ายภาพปริศนา สถานที่สำคัญในตำบลตะแบกบาน

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

2.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็น ประวัติความเป็นมาของตำบลตะแบกบาน

3.ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงความสำคัญ ที่จะต้องศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของตำบล

ตะแบกบาน

ขั้นไตร่ตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

5.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประวัติความเป็นมาตำบลตะแบกบาน

- ตั้งประเด็นคำถามสิ่งที่อยากรู้

-กำหนดวิธีการศึกษาหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้ (สังเกต วาดรูป) ตามหัวข้อที่อยากรู้ (ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่)

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนดูภาพแล้วร่วมกันตอบคำถาม

- ชื่อสถานที่สำคัญ ที่ครูนำเสนอ

-มีความสำคัญอย่างไร

-นักเรียนเคยไปสถานที่นั้นหรือไม่

ขั้นทดลองคิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

8. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาวาดภาพ

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1.รูปภาพสถานที่สำคัญ

2.ใบงานวาดภาพ

3.แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

ใบความรู้

ความเป็นมาของตำบลตะแบกบาน

ตะแบก

บาน เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่ทั้งหมดอยู่ในความรับผิดชอบของ **องค์การบริหารส่วนตำบลตะแบกบาน** ตั้งระยะทางห่างจากอำเภอครบุรี ประมาณ 16 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ **ตำบลมาบตะโกเอน**
- ทิศใต้ ติดต่อกับ **ตำบลโคกกระชาย และตำบลลำเพี้ยก**
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ **ตำบลเสิงสาง (อำเภอเสิงสาง)**
- ทิศตะวันตก **ตำบลเฉลียง**

การปกครอง

ตำบลตะแบกบาน แบ่งการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน^[1] คือ

- หมู่ที่ 1 หนองโค
- หมู่ที่ 2 หนองผักไร
- หมู่ที่ 3 หนองจาน
- หมู่ที่ 4 หนองตะแบก
- หมู่ที่ 5 เทพนิมิตร
- หมู่ที่ 6 หนองบัว
- หมู่ที่ 7 ใหม่หนองบัว
- หมู่ที่ 8 เทพนิมิตร
- หมู่ที่ 9 โคกพัฒนา

สถานที่สำคัญ

การศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
  - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตะแบกบาน
- โรงเรียน
  - โรงเรียนบ้านเทพนิมิต
  - โรงเรียนบ้านหนองตะแบก

การศาสนา

- วัด/สำนักสงฆ์
  - วัดบ้านหนองโคพรหมนิมิต หมู่ที่ 1
  - วัดบ้านหนองจาน หมู่ที่ 3
  - วัดชัยพฤกษ์ประชาราม
  - วัดหนองตะแบกประชาราม
  - วัดเทพนิมิตวิทยาราม
  - วัดหนองบัวบูรพาราม
  - วัดบ้านใหม่หนองบัว
  - สำนักสงฆ์ป่าไร่

ที่ตั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แสดงแผนที่จังหวัดนครราชสีมา
  แสดงแผนที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
  แสดงแผนที่ประเทศไทย
  แสดงทั้งหมด

พิกัด: 14.437686°N 102.354902°E

ประเทศ ไทย

จังหวัด [นครราชสีมา](#)

อำเภอ [ครบุรี](#)

พื้นที่

• ทั้งหมด 58.80 ตร.กม. (22.70 ตร.ไมล์)

ประชากร

(2564)^[u]

• ทั้งหมด 5,227 คน

• ความหนาแน่น	88.89 คน/ตร.กม. (230.2 คน/ตร.ไมล์)
รหัสไปรษณีย์	30250
รหัสภูมิศาสตร์	300211
 ส่วนหนึ่งของ สภาราชากรมประเทศไทย	
องค์การบริหารส่วนตำบลตะแบกบาน	
องค์การบริหารส่วนตำบล	
ประเทศ	 ไทย

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	วิชาประวัติศาสตร์
เรื่อง บุคคลสำคัญในท้องถิ่น(พระครูบาสุเทพ)	ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 3
ครูผู้สอน นายแสวง ประจักษ์	เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.3/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3) นักเรียนบอกความเป็นมาของพระครูบาสุเทพ ตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมาได้ (K)

2) นักเรียนอธิบายคุณประโยชน์ของวัดหนองโคพรหมนิมิต ตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมาได้ (P)

9) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บุคคลที่สร้างผลงานที่มีคุณประโยชน์ต่อท้องถิ่น เป็นบุคคลที่ควรยกย่องและยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน

5. สาระการเรียนรู้

5.3 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)

2) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนาสถาน

5.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ความเป็นมาพระครูบาสุเทพ วัดหนองโค ตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- รูปภาพ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /ผู้รู้ในท้องถิ่น/วัดตะแบกบาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. สังเกต
  2. ประเมินชิ้นงาน
2. เครื่องมือ
1. แบบสังเกตรายบุคคล
  2. แบบประเมินความพึงพอใจ
  3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพ เป็นสถานที่วัด ประตูทางเข้าวัด และภาพพระครูบาสุเทพ

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับประวัติพระครูบาสุเทพ โดยคุณครูแจกใบความรู้ให้นักเรียน และอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นไตร่ตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

3. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณงามความดีของพระครูบาสุเทพ

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนดูภาพแล้วร่วมกันตอบคำถาม
  - สิ่งของที่นักเรียนเห็นในวัดหนองโค
  - มีความสำคัญอย่างไร
  - นักเรียนเคยไปวัดหนองโคหรือไม่

ขั้นทดลองคิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

8. นักเรียนวาดภาพเกี่ยวกับวัดหนองโคจากความทรงจำที่นักเรียนเคยพบเห็น

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. ใบความรู้ประวัติพระครูบาสุเทพ
2. ใบงานวาดภาพ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ(ประเพณี เทศน์มหาชาติ)

ครูผู้สอน นายแสวง ประจักษ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 3

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.3/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1) นักเรียนบอกความเป็นมาของประเพณี เทศน์มหาชาติได้ (K)

2) นักเรียนอธิบายถึงลักษณะพิธีการในประเพณี เทศน์มหาชาติได้ (P)

3) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน

5. สาระการเรียนรู้

5.3 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ ได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)

2) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนาสถาน

5.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มีความรับผิดชอบ

3. มุ่งมั่นในการทำงาน

4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- วีดิทัศน์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /วัดป่าบ้านหนองตะแบก

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1.สังเกต

2.ประเมินชิ้นงาน

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกตรายบุคคล

2. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

1.ครูเปิดวิดีโอทัศน์เกี่ยวกับความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

2.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็น การจัดประเพณีฟังเทศน์มหาชาติในท้องถิ่นตัวเอง

ขั้นไตร่ตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

3.ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับสิ่งของ ผลไม้ ต้นไม้ ที่นำมาร่วมประเพณีเทศน์มหาชาติ

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนดูภาพแล้วร่วมกันตอบคำถาม

- นักเรียนเห็นอะไรในวิดีโอทัศน์

-มีความสำคัญอย่างไร

-นักเรียนเคยไปร่วมงานประเพณีไหม

ขั้นทดลองคิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

7. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาเขียนเป็นแผนภาพความคิด

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1.วิดีโอทัศน์ประเพณี เทศน์มหาชาติ

2.ใบงานวาดภาพ

3.แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ภาษาโคราช)

ครูผู้สอน นายแสวง ประจักษ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 3

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.3/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนสามารถบอกภูมิหลังของภาษาโคราชได้ (K)
- 2) นักเรียนเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของภาษาถิ่นของตนเอง (P)
- 3) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ

5. สารการเรียนรู้

5.3 สารการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ ได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูปพระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย)
- 2) การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนาสถาน

5.2 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ภาษาถิ่นโคราช

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- วีดิทัศน์
- ใบความรู้

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- พ่อแม่ /ผู้ปกครอง /ห้องสืบค้นข้อมูล

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ใบงานจับคู่ภาษาถิ่น

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1.สังเกต

2.ประเมินชิ้นงาน

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกตรายบุคคล

2. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

1. ครูเปิดวิดีโอทัศน์เกี่ยวกับเพลงโคราชให้นักเรียนดู
2. ครูใช้คำถามกระตุ้นนักเรียน เกี่ยวกับภาษาที่ใช้ในเพลง
3. ครูและนักเรียนร่วมกันหาคำภาษาถิ่น(ภาษาโคราช)ในเพลง และครูช่วยเขียนคำเหล่านั้นลงบนกระดาน จากนั้นครูอธิบายและบอกความหมายของคำที่นักเรียนหาได้จากเพลง

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

4. ครูใช้คำถามชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาถิ่นของตนเอง
  - จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 19 จังหวัด มีภาษาพูดที่ต่างต่างสำเนียงกันมากมาย แต่แต่ละจังหวัดมีการใช้ภาษาถิ่นของตน ภาษาโคราชก็เป็นอีกหนึ่งภาษา

ขั้นตรึงตรงและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

5. ครูใช้คำถาม ถามนักเรียนเพื่อนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาถิ่นของตนเองว่ามีความแตกต่างจากภาษาไทยและภาษาถิ่นพื้นที่อื่นๆอย่างไร

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานภาษาถิ่น

ขั้นทดลองคิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปภูมิหลังภาษาถิ่นโคราชเป็นแผนภาษาความคิด โดยคุณครูช่วยเขียนบนกระดาน

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. วิดีทัศน์เพลงโคราช
2. ใบงานภาษาถิ่น
3. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประวัติที่มาภาษาโคราช

ภาษาโคราช เป็นส่วนหนึ่งของภาษาไทยที่พูดกันเฉพาะที่จังหวัดนครราชสีมา และบางท้องที่ที่ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา เช่น อำเภอลำปลายมาศ นางรอง หนองกี่ ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, อำเภอจตุรัส บำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ก็พูดภาษาโคราช ด้วยเหตุนี้เอง ภาษาโคราชจึงเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อย ซึ่งไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายเหมือนภาษาถิ่นอื่นๆ ที่พูดกันทั้งภาค และแม้ว่านครราชสีมาจะตั้งอยู่ในเขตภาคอีสานก็ตาม แต่โดยเนื้อแท้แล้วคนโคราชก็ได้พูดภาษาอีสาน (เว้าลาว) แต่อย่างใด

ภาษาโคราช เป็นภาษาที่มีสำเนียงต่างจากภาคกลางและก็ไม่เหมือนกับภาษาอีสาน คือมีเสียงเพี้ยนเหนือ บางคำมีสำเนียงค่อนข้างไปทางภาษาไทยกรุงเทพฯ บางคำออกสำเนียงไปทางภาษาอีสาน บ้างก็ว่ามีสำเนียงใกล้เคียงสำเนียงระยองและจันทบุรี นอกจากนี้ คนโคราชแต่ละอำเภอก็พูดสำเนียงและคำแตกต่างกันออกไปตามพื้นที่ เช่น แถบพื้นที่อำเภอพิมาย อำเภอโนนสูงและใกล้เคียง เมื่อจะพูดคำว่า ดู ก็จะออกเสียงเป็น ดู, คำว่า ไม ก็จะมีเสียงว่า มิ, คำว่า อะไร ก็จะพูดว่า ไ้อ์ หรือ อาย แต่คนในเขตอำเภอเมืองจะพูดว่า ดู, ไม, อะไร โดยออกเสียงธรรมดา เป็นต้น ที่กล่าวว่า ภาษาโคราชมีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว ตัวอย่างเช่น

๑. จะมีคำสร้อยต่อท้ายคำพูดเสมอ เช่น หมด ก็จะพูดว่า หมดจาก (หมดจาก), ไปละนะ ก็จะพูดว่า ไปละเต๋อ, อันนี้ ก็จะพูดว่า อันนี้ดอกเต๋อ หรือ

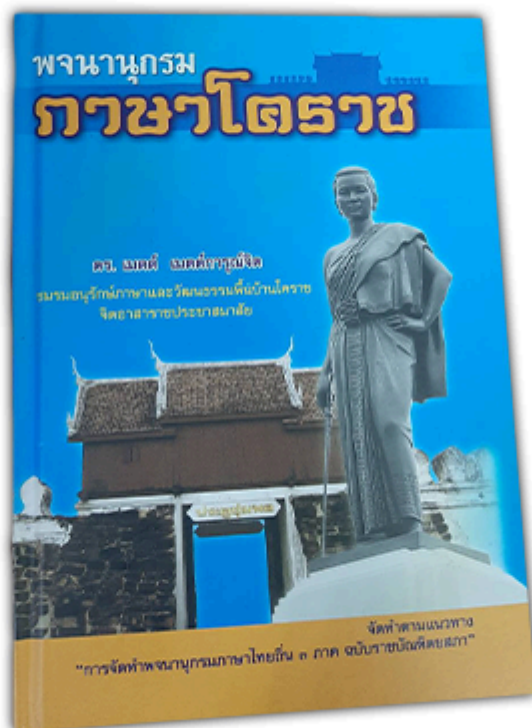
อันนี้ละว่า, จืด ก็ จะพูดว่า จืดจ่องหล่อง หรือ จืดจ่องหลอง, มาก ก็ จะพูดว่า มากโพด เป็นต้น

๒. มีคำที่เป็นภาษาของตนเอง ไม่มีในภาษาถิ่นอื่น เช่น เช่าแข็ง (ข้าวสวย), จำหิ้น (ฝิ่น เสสสร้าง), จำโอ (อวก อาเจียน), ชักซา (ชักคะเย่อ), ดินหุน (ปลวก), ปะลมปะเล (ผสมผเส ปนเป), เปี้ยกเช่า (ต้มข้าวต้ม), ฟีนาง (พีสะไก้), พุดเดิม (นินทาลับหลัง), โห่งย (ลัม เอนลง), อีนาง (เด็กหญิง หรือหญิง ที่มีอายุอ่อนกว่า), ไอนาย (เด็กชาย หรือชาย ที่มีอายุอ่อนกว่า)

คำดำ เช่น กั้นคูก (คนคุก), บ้ำซัก (ไอบ้ำ บ้ำบอคอแตก), บ้ำใหญ่ (ไอบ้ำ บ้ำบอคอแตก), ห่าราก (ไอบ้ำ), ห่าฟัด (ห่ากิน) สำเพ็งหรืออ้อสำเพ็ง (กะเหรี่ยง: โสภณียานสำเพ็ง กรุงเทพฯ ในอดีต)

คำเสียดสี เช่น เสอเหล่อ (สะเหล่อ เชอซ่า)

๓. คำพูดที่รู้กันทั่วว่าเป็นคนโคราช ซึ่งคนโคราชมักจะพูดคำในลักษณะนี้เสมอ เช่น จะรีบไปไหน คนโคราชมักจะพูดว่า จะด่วนไปไหน หรือ จิด่วนไปไหน, ดูซิ คนโคราชมักจะพูดว่า ดูหั่วะ ดูถั่วะ หรือ ดูหั่ว, เดินกระสับกระส่ายหรือกระวนกระวายกลับไปกลับมา คนโคราชมักจะพูดว่า เดินหล่าละหล่าหล่าย, ไปก็ไม่พบไม่เจอ ใครจะชยันไป คนโคราชมักจะพูดว่า ไปก็ไม่ปะะ จักใครจิชนะไป, ไม่มีหระ ไม่สนใจใคร คนโคราชมักจะพูดว่า ไม่เอาเหมือดใคร เป็นต้น

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง โบราณสถาน โบราณวัตถุ (วัดหนองโคพรมนิมิต)

ครูผู้สอน นายแสวง ประจักษ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 3

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.3/1อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนสามารถบอกที่มาที่ไปของอักษรที่สลักอยู่ในวัดหนองโคพรมนิมิต (K)
- 2) นักเรียนสามารถบอกได้ว่าภาษาที่สลักในถ้ำเป็นภาษาเขมร (P)
- 3) นักเรียนใฝ่เรียนรู้ให้ความร่วมมือในการเรียน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ (วัดหนองโคพรมนิมิต)

5. สาระการเรียนรู้

5.3 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ประวัติศาสตร์เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิด

จากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

5.2 ตารางการเรียนรู้ท้องถิ่น

- แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- วัฒนธรรมนิทัศน์
- ใบความรู้

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- วัฒนธรรมนิทัศน์

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- วาดภาพความประทับใจ

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

- 1.สังเกต
- 2.ประเมินชิ้นงาน

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกตรายบุคคล
2. แบบประเมินความพึงพอใจ
3. เกณฑ์การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกระตุ้นกระตุ้นให้สนใจเรื่องที่เรียน

- 1.ครูใช้คำถามกระตุ้นนักเรียน

- นักเรียนเคยได้ยินชื่อวัดหนองโคพรมนิมิตหรือไม่
- นักเรียนเคยไปวัดหนองโคพรมนิมิตหรือไม่

จากนั้นครูอธิบายถึงที่มาที่ไปของวัดหนองโคพรมนิมิต

ขั้นสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของเรื่องที่เรียน

2. ครูพานักเรียนเดินทางไปสำรวจวัดหนองโคพรมนิมิต และร่วมกันศึกษาหาข้อมูลที่มาและที่ไปของ

ถ้า

ขั้นไตร่ตรองและวิเคราะห์เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

5. ครูใช้คำถาม ถามนักเรียนเพื่อนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัดหนองโคพรมนิมิต
  - ทำไมต้องเรียกว่าวัดหนองโคพรมนิมิต

ขั้นตรวจสอบและตอบสนองการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนวาดภาพความประทับใจเกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็น

ขั้นทดลองคิดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์ประโยชน์

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความเป็นมาของวัดหนองโคพรมนิมิต

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. วัดหนองโคพรมนิมิต
2. ใบงานวาดภาพความประทับใจ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
วิชาประวัติศาสตร์
เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
ภาคเรียนที่ 1
ประถมศึกษาปีที่ 4 เวลา 6 ชั่วโมง
ครูผู้สอน นางสาวรุ่ง เชียรสระน้อย

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 4

ครูผู้สอน นางสาวรุ่ง เชียรสระน้อย

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.4/3 บอกระวีติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.4/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ประวัติความเป็นมาอำเภอครบุรี

สาระการเรียนรู้

คุณค่าและประโยชน์แหล่งวัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจใน

ท้องถิ่น

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แก่แต่ละกลุ่ม เตรียมนำเสนอข้อมูลประวัติอำเภอครบุรี โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามารับฟัง โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมีคฤศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเรา โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา บุคคลสำคัญท้องถิ่น

ฯลฯ

ชั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของอำเภอครบุรี
  - นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของตำบลตะแบกบาน โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของอำเภอครบุรี ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สืบค้น ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ
  - โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ
  - หัวข้อที่ศึกษา

- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
- วิเคราะห์/สังเคราะห์
- รวบรวม/นำเสนอ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้น

เรียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมา

ของอำเภอศรีบุรี ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครูให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับ

มอบหมาย

- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัด

นิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของตำบลตะแบกบาน
2. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้

เรื่องประวัติอำเภอครบุรี

เดิมอำเภอครบุรี อยู่ในพื้นที่ของตำบลสระตะเคียน อำเภอกระโทก (อำเภอโชคชัย) ในปี พ.ศ. 2450 ตำบลแชะ ตำบลจระเข้หิน และตำบลสระตะเคียน ของอำเภอกระโทก อยู่ห่างไกลจากที่ว่าการอำเภอ จึงแยกตั้งเป็นกิ่งอำเภอเรียกว่า "กิ่งอำเภอแชะ" เนื่องจากที่ตั้งของที่ว่าการกิ่งอยู่ในเขตหมู่บ้านแชะ ต่อมาในปี พ.ศ. 2482 ทางราชการได้ยุบกิ่งอำเภอสะแกราช และโอนพื้นที่ตำบลครบุรี ไปรวมเข้ากับกิ่งอำเภอแชะ พร้อมยกขึ้นเป็นอำเภอและตั้งชื่ออำเภอใหม่ตามตำบลที่ได้รับโอนมาเป็น อำเภอครบุรี ตำบลสระตะเคียนจึงเป็นตำบลขึ้นกับอำเภอครบุรี

ปี พ.ศ. 2519 ตำบลสระตะเคียน มีพื้นที่ 7 หมู่บ้านใหญ่ ได้แก่ บ้านสระตะเคียน บ้านตะแบกบาน บ้านสระประทีป บ้านโคกเตาเหล็ก บ้านโนนสมบูรณ์ บ้านสุขไพบูลย์ บ้านดอนแขวน และอีก 25 หมู่บ้านย่อย ขนาดพื้นที่ถึง 1,200.2 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่กว้างขวาง จึงขอแยกตั้งเป็นกิ่งอำเภอชื่อ กิ่งอำเภอครบุรี โดยชื่อ "ครบุรี" หมายความว่า "ไถ่รุ่ง" หรือ รุ่งอรุณ เป็นตำนานพื้นบ้านของชาวอีสาน ท้าวปาจิตเจ้าเมืองกัมพูชา ได้ออกติดตามนางอรพิมไปที่เมืองพิมาย เมื่อได้พบกันแล้วจึงพากันเดินทางกลับ แต่มีเหตุต้องพลัดหลงกันและได้มาพบกันอีกที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งตอนพระอาทิตย์กำลังจะขึ้นจึงเรียกหมู่บ้านนั้นว่า "บ้านครบุรี"

ปี พ.ศ. 2520 ตำบลสระตะเคียนมีพื้นที่การปกครองเพียงตำบลเดียวมีพื้นที่มากถึง 36 หมู่บ้าน ซึ่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจตรายากลำบาก จึงแยกหมู่ที่ 4 บ้านครบุรีร่วมกับ 10 หมู่บ้านของตำบลสระตะเคียน ตั้งเป็น ตำบลครบุรี และแยกหมู่ที่ 8 บ้านโนนสมบูรณ์ รวมกับ 8 หมู่บ้านของตำบลสระตะเคียน ตั้งเป็น ตำบลโนนสมบูรณ์ และแยกหมู่ที่ 2 บ้านตะแบกบานรวมกับ 7 หมู่บ้านของตำบลสระตะเคียน ตั้งเป็น ตำบลตะแบกบาน ต่อมาในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2522 ทางราชการได้ 4 ตำบล 52 หมู่บ้านในเขตกิ่งอำเภอครบุรี เป็น อำเภอครบุรี ออกเป็นเอกเทศจากอำเภอครบุรี โดยมีนายอำเภอคนแรกคือ จารุพงศ์ เรืองสุวรรณ

หมู่บ้านโนนสมบูรณ์และหมู่บ้านครบุรี มีประชากรและบ้านเรือนจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2525 จึงตั้งชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ เป็น สุขาภิบาลโนนสมบูรณ์ และตั้งชุมชนบ้านครบุรี เป็น สุขาภิบาลครบุรี และจัดตั้งตำบลเพิ่มอีก 2 ตำบล โดยในปี พ.ศ. 2528 ได้แยกหมู่ที่ 5 บ้านสุขไพบูลย์ รวมกับอีก 6 หมู่บ้านในตำบลครบุรี ตั้งเป็น ตำบลสุขไพบูลย์ และปี พ.ศ. 2538 ได้แยกหมู่ที่ 20 บ้านราษฎร์บำรุง รวมกับอีก 7 หมู่บ้านในตำบลโนนสมบูรณ์ ตั้งเป็น ตำบลบ้านราษฎร์ เป็นตำบลลำดับที่ 6 ของทางอำเภอจนถึงปัจจุบัน

อำเภอครบุรีแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 6 ตำบล 87 หมู่บ้าน

1.	<u>ครบุรี</u>	(Soeng Sang)	17 หมู่บ้าน
2.	<u>สระตะเคียน</u>	(Sa Takhian)	5 หมู่บ้าน

3.	<u>โนนมบูน</u>	(Non ombun)	14 หมู่บ้าน
4.	<u>ตะแบกบาน</u>	(Kut Bot)	18 หมู่บ้าน
5.	<u>สุขไฟบูลย์</u>	(Suk Phaibun)	13 หมู่บ้าน
6.	<u>บ้านราษฎร์</u>	(Ban Rat)	10 หมู่บ้าน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (หลวงปู่สี)

ครูผู้สอน นางสาวรุ่ง เชียรสรน้อย

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.4/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.4/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (หลวงปู่สี)

สาระการเรียนรู้

เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของบุคคลที่สำคัญในชุมชนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้นักเรียนรายบุคคล เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมัคคุเทศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราสถานที่สำคัญและบุคคลสำคัญที่นักเรียนรู้จัก โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา บุคคลสำคัญท้องถิ่น ของเราได้แก่หลวงปู่นิล

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล

- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สํารวจ ศึกษา ค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ

- หัวข้อที่ศึกษา
- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
- วิเคราะห์/สังเคราะห์
- รวบรวม/นำเสนอ

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของหลวงปู่Nil ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ
ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับ
 บทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของหลวงปู่Nil
2. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้

ประวัติพระครูภากร วุฒิธรรม (ปู่Nil ปากโร)

ชาติภูมิ

พระครูปลากร วุฒิธรรม นามเดิมชื่อ นิล นามสกุล พินิจ เกิดวันแรม 5 ค่ำ เดือน 8 ปีวอก ตรงกับวันจันทร์ที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2463 เกิดที่บ้านหินโคนดง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์

บิดาชื่อ นายอูย พินิจ มารดาชื่อ นางก้อน พินิจ มีพี่น้องร่วมบิดา มารดา จำนวน 4 คน ดังนี้

- 1.นางก้อน พินิจ เสียชีวิตแล้ว
- 2.พระครูปลากร วุฒิธรรม ผู้มรณะภาพ
- 3.นายทอง พินิจ เสียชีวิตแล้ว
- 4.นางอ๊ด จรกระโทก เสียชีวิตแล้ว

ประวัติด้านการศึกษา/การครองตน/ครองเรือน

พระครูปลากร วุฒิธรรม สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนเตาเหล็ก –

ลุ่มปัก ในระหว่างที่เป็นฆราวาส ท่านมีอุปนิสัย จิตใจดี มีความเอื้อเฟื้อ โอบอ้อมอารีย์ มีความขยันช่วยพ่อแม่ ทำไร่ ทำนา ประกอบอาชีพสุจริต จนอายุ 21 ปี ได้อุปสมบทเป็นครั้งแรก เป็นเวลา 3 พรรษา จากนั้นได้ลาสิกขา และได้สมรสกับนางก้อน พินิจ สกุลเดิม ลตกระโทก

มีบุตรจำนวน .....6.....คน คือ

- 1.นางรำพาส รวบกระโทก เสียชีวิตแล้ว
- 2.นางรำพึง ไไร่กระโทก
- 3.นายสมพงษ์ พินิจ เสียชีวิตแล้ว
- 4.นางประชิน แฝ้วครบุรี
- 5.นางรำเพย พินิจ เสียชีวิตแล้ว

และ 6.นางประกอบ พินิจ

การบวชเข้าสู่ร่มกาวเสาวพัสดุ

พระครูปลากร วุฒิธรรม ออกบวช วันแรม 14 ค่ำ เดือน 6 ปีมะเมีย ตรงกับวันพุธที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ.2509 เมื่ออายุได้ 42 ปี ณ วัดครบุรี โดยมีพระครูภูมิวิฑฒาจารย์ (หลวงปู่สอน พุทธระมะ) เป็นพระอุปัชฌาย์ มีพระกรรมวาจาจารย์คือพระอาจารย์หว่าง , และพระอนุสาวนาจารย์ คือพระอาจารย์ขำ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากนางก้อน พินิจ

คุณูปการ ด้านงานการศึกษาและชุมชน

พ.ศ.2508 เริ่มก่อตั้งวัดตะแบกบาน โดยหลวงปู่ทิม ปัญญาทิโพ เดิมสร้างเป็นเพียงกระท่อมซึ่งแยกมาจากวัดเก่า ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของหมู่บ้าน เนื่องจากมีพื้นที่ที่ซบแคบ จากการดำริของหลวงปู่สอน วัดครบุรี และหลวงปู่เกาะ วัดหินโคนดง ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการก่อตั้งวัด ในช่วง

ที่เกิดการสู้รบของผู้ก่อการคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นพื้นที่สีแดง และได้รับการช่วยเหลือจาก จำหนา นาย วัฒนา พิภูลทอง ผู้ดูแลในพื้นที่ขณะนั้น จนได้ก่อตั้งวัดเป็นที่สำเร็จ

พ.ศ. 2511 หลวงปู่ทิม มรณภาพ พระครูปลากร วุฒิชรธรรม จึงได้ขึ้นเป็นอาวาส และได้นำ คนในหมู่บ้านตัดไม้จากโคก บ้านท่าเยี่ยมในปัจจุบัน ไม้สักมาสลักสร้างศาลา แล้วเสร็จในปี พ.ศ.2512 และในปีถัดมา จากความศรัทธาของคนในหมู่บ้าน ได้มีการร่วมแรงร่วมใจตัดไม้ เลื่อยไม้มาสร้างวัดจน สำเร็จ หลังจากนั้นท่านได้พัฒนาวัดตะแบกบาน ให้มีความเจริญรุ่งเรืองตลอดมา เป็นศูนย์รวมจิตใจ ของคนในหมู่บ้าน มีการสร้างอุโบสถหลังเก่าขึ้น และสร้างอุโบสถหลังใหม่ในปี พ.ศ.2537 ได้วาง ศิลากฤษเริ่มก่อสร้าง และได้มีการปิดทองฝังลูกนิมิต พ.ศ. 2548 มีการสร้างมณฑป หอระฆัง ซุ้ม ประตูวัด สร้างฌาปนสถาน และศาลาธรรมสังเวช

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532 ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระอุปชฌาย์

พ.ศ.2535 ท่านได้รับพระราชทานแต่งตั้งสมณศักดิ์สัญญาบัตร พัดยศและผ้าไตร จากสมเด็จพระ ญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดมหาวนาราม อ.เมือง จ.

อุบลราชธานี

พ.ศ.2539 สอบได้นักธรรมชั้นตรี

พ.ศ.2545 ตำแหน่งรักษาการเจ้าอาวาสวัดโคกเตาเหล็ก

อวสานแห่งชีวิต

หลังจากที่พระครูปลากร วุฒิชรธรรม อุปสมบทแล้วก็ได้ปฏิบัติศาสนกิจ ตลอดทั้งดำรงตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดตะแบกบาน และเจ้าคณะตำบลตะแบกบานกิตติมศักดิ์ ท่านได้ศึกษาพระธรรมวินัย ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งได้ทำหน้าที่ทางศาสนาด้วยดีตลอดมา เป็นกำลัง สำคัญของศาสนา ทำหน้าที่เผยแพร่ คำสั่งสอนของพระศาสนา เปรียบดังฟันเฟืองที่ทำหน้าที่ ผลักดัน วงล้อแห่งธรรมจักร ให้หมุนได้ต่อไป อย่างไม่มีที่สิ้นสุด จนอายุย่างเข้าวัยชรา ท่านจึงมรณภาพด้วย อาการสงบ ณ วัดตะแบกบาน วันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 ปีมะแม เวลา 18.30 น.ตรงกับวันพฤหัสบดีที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 สิริอายุได้ 95 ปี 6 เดือน 7 วัน 50 พรรษา มติที่ประชุมคณะสงฆ์ และศิษยานุ ศิษย์ มีความเห็นให้เก็บสรีระสังขารของท่าน เพื่อประกอบพิธี พระราชทานเพลิงศพ เป็นเวลา 7 ปี 10 เดือน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ประเพณีพิธีกรรมความเชื่อ(ประเพณีเทศน์มหาชาติ)

ครูผู้สอน นางสาวรุ่งเกียรติสรระน้อย

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.4/3 บอกระวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.4/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรรักษาคุณค่าการอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ประเพณีพิธีกรรมความเชื่อ(ประเพณีเทศน์มหาชาติ)

สาระการเรียนรู้

สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละคน เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมีคฤศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต

2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราประเพณีที่สำคัญที่นักเรียนรู้จัก โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาประเพณีเทศน์มหาชาติ ที่หมู่บ้านของเราปฏิบัติสืบทอดกันมาในทุกปี

ชั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ
 - นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สํารวจ ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ

- หัวข้อที่ศึกษา
- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
- วิเคราะห์/สังเคราะห์
- รวบรวม/นำเสนอ

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ ตามที่นักเรียนได้นำ

เสนอ

ชั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษามานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้

นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ
2. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้

ประเพณี เทศน์มหาชาติ

งานเทศน์มหาชาติ ชาวอีสานจะนิยมจัดขึ้นในเดือนสี่ (ช่วงเดือนมีนาคม) เป็นบุญประจำปีในฮีตสิบสอง ดังที่ปราสาทอีสานได้ประพันธ์ฉญา (บทกลอน) เกี่ยวกับการทำบุญในช่วงเดือนสามและเดือนสี่ไว้ว่า "ถึงเมื่อเดือนสามค้อยเจ้าหัวคอยปั้นข้าวจี๋ ตกเมื่อเดือนสี่ค้อยจวน้อยเทศน์มัทรี" แปลว่า เมื่อถึงเดือนสามพระภิกษุสามเณรจะรอชาวบ้านทำบุญข้าวจี๋ และเมื่อถึงเดือนสี่(ช่วงเดือนมีนาคม) สามเณรเทศน์กัณฑ์มัทรี ในงานบุญมหาชาติบุญผะเหวดของชาวอีสานถือเป็นงานบุญสำคัญ ชาวบ้านจะจัดให้มีพิธีอย่างใหญ่โต งานบุญต่อเนื่องกัน ๒-๓ วัน

มหาชาติเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระเวสสันดรอันเป็นพระชาติสุดท้ายของพระบรมโพธิสัตว์ ก่อนที่จะมาประสูติเป็นเจ้าชายสิทธัตถะและออกบวชจนตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งการเทศน์มหาชาตินั้น ประกอบด้วยพระคาถาภาษาบาลี จำนวน 1,000 พระคาถา ลักษณะการเทศน์เรียกว่า เทศน์คาถาพัน หรือเทศน์มหาชาติ มหาชาติทั้ง 13 กัณฑ์ ได้มีการแต่งเป็นร้อยยาวด้วยท่วงทำนองอันเพราะพริ้ง และการเทศน์แต่ละกัณฑ์ ก็จะมีท่วงทำนองที่แตกต่างกันออกไป การเทศน์มหาชาติเป็นการสั่งสอนคนให้รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์ และมีใช้ประโยชน์ รู้จักให้ทาน รักษาศีล เจริญภavana และเป็นการสรรเสริญพระเกียรติคุณขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมัยที่พระองค์เสวยพระชาติเป็นพระโพธิสัตว์พระนามว่า เวสสันดรในพระชาติสุดท้ายก่อนที่จะได้ตรัสรู้จนตรัสมา สัมโพธิญาณ โดยที่พระเวสสันดรทรงบำเพ็ญทาน รักษาศีล และเจริญภavana กล่าวคือ ทรงบำเพ็ญทาน ด้วยการพระราชทานวัตถุสิ่งของแก่ชาวเมือง พระราชทานช้างปัจจัยนาเคนทร์แก่พราหมณ์ชาวเมืองกาลิงคะ พระราชทานพระชาลีและพระกัณหา ซึ่งเป็นพระโอรสและพระธิดาแก่พราหมณ์ชุก พระราชทานพระนางมัทรีซึ่งเป็นพระมเหสีแก่ท้าวสักกะ พระเวสสันดรทรงรักษาศีล รักษาคำสั่งย์ คือ เมื่อพระองค์ตรัสว่าจะพระราชทานสิ่งใดแล้ว พระองค์ก็พระราชทานสิ่งนั้นดังที่ตรัสไว้ พระเวสสันดรได้เจริญภavanaด้วยการเสด็จออกผนวช เจริญภavanaอยู่ ณ เขาวงกต ทรงสละความเป็นอยู่อย่าง กษัตริย์แล้วดำรงพระชนม์ชีพอย่างนักบวช จึงทำให้คนส่วนใหญ่ที่ได้ฟังเทศน์มหาชาติแล้วมีอุปนิสัย จิตใจอ่อนโยน มีศรัทธาปสาทะในพระพุทธศาสนา ยินดีในการให้ทาน รักษาศีล และเจริญภavana ตามพระจริยาวัตรของพระเวสสันดร นั่นคือ สามารถทำให้ความเห็นแก่ตัว หรือความยึดมั่นถือมั่นว่า “นั่นเรา นั่นของเรา” ค่อย ๆ เบาบางลง จนกระทั่งหมดสิ้นไปในที่สุด

การเทศน์มหาชาติมีอิทธิพลต่อสังคมไทย ในด้านความเชื่อ คือ เชื่อว่าผู้ใดได้ฟังเทศน์มหาชาติครบ ๑๓ กัณฑ์ จบภายในวันเดียว ผู้นั้นก็จะได้รับอานิสงส์ ๕ ประการ คือ

1. จะได้เกิดในศาสนาของพระศรีอริยเมตไตรยซึ่งจะมาก่ออุบัติเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต
2. จะได้ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ เสวยทิพยสมบัติอันโอฬาร
3. จะไม่ไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต
4. จะเป็นผู้มีลาภ ยศ ไม้ตรี และความสุข
5. จะได้บรรลุมรรค ผล นิพพาน เป็นพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา นอกจากนี้ ยังมีอิทธิพลต่อสังคมไทยในด้านต่าง ๆ เช่น ศิลธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วรรณกรรม จิตรกรรม การศึกษา ตลอดจนถึงการเมืองการปกครองของไทยอีกด้วย

การเทศน์ทุกกัณฑ์จะมีผู้เป็นเจ้าของกัณฑ์เทศน์ถวาย เมื่อพระที่ตนรับกัณฑ์เทศน์ขึ้นเทศน์ เจ้าภาพจะจุดเทียนบูชาคาถาหวานข้าวตอกข้าวสาร การเทศน์ในสมัยก่อนพระเจ้าของกัณฑ์จะอ่านจากอักษรธรรม(อักษรลาว) ซึ่งจารลงบนใบลานเป็นแผ่นยาว คำว่า "จาร" มาจากภาษาเขมรแปลว่า การเขียนด้วยเหล็กแหลมบนใบลาน แต่ปัจจุบันจะนิยมพิมพ์ลงบนใบลานเป็นตัวหนังสือไทยปัจจุบัน เป็นเรื่องราวในแต่ละกัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกสำหรับพระรุ่นใหม่ เมื่อจบกัณฑ์จะตีมฆเป็นสัญญาณ การ

เป็นเจ้าของกัณฑ์ในหมู่บ้านในชนบทอาจแบ่งเจ้าภาพเป็นคุ่ม เรื่องราวและประวัติความเป็นมาแต่ละกัณฑ์มีดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น(เพลงโคราช)

ครูผู้สอน นางสาวรุ่ง เชียรสรน้อย

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.4/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

ใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.4/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น(เพลงโคราช)

สาระการเรียนรู้

เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
- 3.รักความเป็นไทย
- 4.มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละคน เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมีคฤศศกน้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ

4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- ครูเปิดเพลงประจำถิ่นต่าง ๆ รวมถึงเพลงโคราช ให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนบอกว่าเพลงแต่ละเพลงที่เปิดเป็นเพลงประจำถิ่นใด และนักเรียนรู้จักเพลงโคราชหรือไม่ และมักจะนำมาแสดงในโอกาสใด นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราโคราช โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาเพลงโคราช ที่หมู่บ้านของเรานำมาแสดงในโอกาสต่าง ๆ

ชั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช
- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์สำรวจ ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ
- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ
  - หัวข้อที่ศึกษา
  - การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
  - ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
  - วิเคราะห์/สังเคราะห์
  - รวบรวม/นำเสนอ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ชั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษามานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช

2. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้

เพลงโคราช ว่าด้วยจารีตและคติ ความเชื่อ

เพลงโคราชเป็นการแสดงพื้นเมืองของจังหวัดนครราชสีมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่สะท้อนถึงคติชนวิทยา วิถีชีวิตขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดนครราชสีมา สันนิษฐานว่าเพลงโคราชมามีมาตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เพลงโคราชมี่ลักษณะเป็นเพลงปฏิพากษ์ที่ไม่มีดนตรีประกอบการขับ

ร้อง เน้นความคมคายและโวหารของเนื้อหาบทเพลงที่ใช้ในการขับร้องเป็นสำคัญ

จารีตและความเชื่อในกระบวนการเรียนรู้เพลงโคราช

ในอดีตการเรียนรู้การแสดงเพลงโคราช ผู้ที่สนใจจะเป็นหมอลำหรือผู้แสดงเพลงโคราชจะไปฝากตัวเป็นศิษย์กับครูเพลง เพื่อให้ครูเพลงพิจารณาน้ำเสียง บุคลิก และปฏิภาณไหวพริบซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเป็นหมอลำโคราช หากครูเพลงเห็นควรรับเป็นศิษย์ก็จะให้มาพำนักที่บ้านครูเพลงเพื่อฝึกหัดเป็นหมอลำ ทั้งนี้ เริ่มด้วยการยกครูหรือทำพิธีบูชาครู เครื่องบูชาครูประกอบด้วย กรวยครู ๖ กรวย ดอกไม้ขาว ๖ คู่ เทียน ๖ เล่ม รูป ๑๒ ดอก ผ้าขาว ๑ ผืน เงินบูชาครู ๖ บาท (บางแห่งใช้ ๑๒ หรือ ๒๔ บาท) เหล้าขาว ๑ ขวด บุหรี่ ๑๒ มวน โดยศิษย์จะถือพานยกครูมาบูชาครูเพลงเพื่อขอเป็นศิษย์ แล้วครูเพลงกล่าวนำให้ศิษย์ว่าตาม ครูจะทำน้ามนต์ ประสระ (ครูเท้าน้ามนต์รดศีรษะศิษย์) เพื่อเป็นสิริมงคล เมื่อศิษย์ทำการยกครูหรือบูชาครูแล้วครูเพลงมักจะให้ศิษย์เข้ามาพำนักอยู่ที่บ้านครูเพลง โดยช่วงเวลากลางวันศิษย์ก็จะช่วยครูเพลงทำงานบ้านหรืองานในเรือกสวนไร่นา ในช่วงเวลากลางคืน ศิษย์จะฝึกหัดเพลงโคราชด้วยการต่อเพลงกับครูเพลงแบบปากต่อปาก คึนละ ๑ กลอน ศิษย์ต้องท่องจำให้ขึ้นใจและว่าให้ครูฟังในตอนเช้า หากจำไม่ได้ก็ต้องต่อใหม่ในคืนถัดไปจนกว่าจำได้ ในขั้นตอนการฝึกหัดนั้นนอกจากฝึกการต่อเพลงแล้วครูจะฝึกการเอื้อนทำนอง การออกเสียง และการตันกลอนสดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้เชี่ยวชาญ ครูบางท่านเสกคาถามุตโตลงบนใบไม้แล้วให้ศิษย์กิน หรือเสกน้ามนต์ล้างหน้า เสกข้าว ๓ ปั้น ให้ศิษย์นั่งกินบนจอมปลวกช่วงตะวันตกดิน เชื่อกันว่าจอมปลวกเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทำให้ศิษย์มีสติปัญญาและปฏิภาณไหวพริบเฉียบแหลม เรียกกันว่า “องค์สี” คือ ปัญญาดี เสียงดี ชั้นเชิงดี และใจเย็น

จารีตและความเชื่อในการแสดงเพลงโคราช

หมอลำโคราชจะมีคติความเชื่อ และจารีตข้อห้ามในการแสดงหลายประการด้วยกัน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. จารีตและความเชื่อในลำดับการแสดง

ในการแสดงเพลงโคราชก่อนที่จะขึ้นแสดงบนเวที หมอเพลงจะต้องทำการยกครุ (ไหว้ครุ) โดยเจ้าภาพจะต้องเตรียมขันครุ (เครื่องไหว้ครุ) ให้กับหมอเพลง ประกอบด้วย กรวยพระ ๖ กรวย เทียน ๖ เล่ม ฐูป ๑๘ ดอก (กรวยละ ๓ ดอก) เงิน ๒๔ บาท ผ้าขาว ๑ ผืน ดอกไม้ ๑๒ ดอก สุราขาว ๑ ขวด บุหรี่ ๑ ซอง[๒] อนึ่ง หมอเพลงแต่ละท่านจะมีรูปแบบของการไหว้ครุตามความเชื่อของแต่ละสายตระกูลแตกต่างกันไป

ตัวอย่างคำกล่าวยกครุ สำนักครุบุญสม กำปิง (นายบุญสม สังข์สุข)

“อิติปิโส ภาคะวา มือข้าพเจ้าสิบนิ้ว ยกขึ้นหว่างคิ้ว ข้าพเจ้าจะขอพนมกรณมัสการ สรรเสริญคุณพระพุทธรุคุณนัง พระธรรมคุณนัง พระสังฆคุณนัง คุณบิดรมารดา คุณครูบาอาจารย์ คุณอุปัชฌาย์อาจารย์ คุณพระอินทร์เจ้าฟ้า ขอเชิญท่านเสด็จลงมา รักษาดวงจิตดวงใจของข้าพเจ้า ให้เป็นสุขทุกภพชาติ ขอเชิญ พระเสื่อเมือง พระทรงเมืองผู้เรืองราชย์ ขอเชิญท่านเสด็จลงมา รักษา ดวงจิตดวงใจของข้าพเจ้าให้มั่นคง ข้าพเจ้าประสงค์สิ่งใด ขอให้ข้าพเจ้าได้สิ่งนั้น เทอญ” [๓]

นอกจากนี้ ในการยกครุนี้ หมอเพลงก็จะว่าคาถามหานิยม หรือ คาถาทรงปัญญา เพื่อเป็นการเรียกผู้ชมให้นิยมหลงใหลในการแสดงของตน ในที่นี้ขอยกตัวอย่างคาถามหานิยม สำนักของครุบุญสม กำปิง (นายบุญสม สังข์สุข)[๔] ดังนี้

คาถามหานิยม “สะสะนะมุโม โปร่งปรุปราดเปรื่อง ข้าฉลาดยะ เอ็นดู นะโมพุทธาเย”

คาถาทรงปัญญา “โอมปรุ ทะลุปัญญา”

คาถาสาลิกาลินทอง “กระระวิเว วิเนอะ”

คาถาเสกแป้ง “นะเออยโมโม นะเออยช่อนเมตตา นะเออยคนทั้งหลายดูกุ นะ”

คาถาพุทธโฆวาท “พุทธะ โฆวาทะ”

๒. จารีตและความเชื่อเกี่ยวกับสถานที่แสดง

การสร้างโรง

เพลง การแสดงเพลงโคราชจะแสดงบนเวทีการแสดงหรือที่เรียกกันว่า “โรงเพลง” มีลักษณะเป็นศาลายกใต้ถุนสูง มีเสา ๔ เสา แต่เดิมหลังคามุงด้วยทางมะพร้าว หรือหญ้า หรือแฝก ตามวัสดุที่มีมากในแต่ละท้องถิ่น สำหรับการตั้งโรงเพลงนี้จะมีจารีตในการสร้างอยู่หลายประการด้วยกัน[๕] เชื่อว่าหากไม่ปฏิบัติตามจะทำให้มีอุปสรรคในการแสดง ด้นเพลงไม่ออก หรืออาจทำให้หมอลำป่วย สำหรับจารีตและความเชื่อเกี่ยวกับสถานที่แสดงที่สำคัญมีดังนี้

- (๑) ห้ามสร้างโรงเพลงคร่อมจอมปลวก
- (๒) ห้ามใช้ต้นไม้เป็นเสาของโรงเพลงด้านใดด้านหนึ่ง
- (๓) ห้ามสร้างโรงเพลงต่อจากยุงข้าว
- (๔) ห้ามสร้างโรงเพลงใกล้ บดบัง หรือเสมอศาลพระภูมิ

หลังจากที่ทำการปลูกสร้างโรงเพลงเสร็จแล้ว ในอดีตจะมีการมัดดอกและบริกรรมคาถา เป็นการทำคุณไสยให้คู่แข่งมีอุปสรรค ไม่ประสบความสำเร็จในการแสดง ทั้งนี้ หากโรงเพลงถูกมัดด้วยดอกก็จะต้องแก้ดอกเพื่อเป็นการแก้เคล็ด

การขึ้นโรง

เพลง การจะขึ้นโรงเพลงของหมอลำเพลงนั้นมีจารีตในการปฏิบัติเช่นกัน โดยหมอลำเพลงจะต้องดูทิศและวันที่เป็นมงคลในการขึ้นโรงเพลง เช่น หากแสดงตรงกับวันเสาร์ หมอลำเพลงจะต้องขึ้น โรงเพลงจากทิศตะวันตก หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ถ้าการแสดงตรงกับวันอาทิตย์ หมอลำเพลงจะต้องขึ้น โรงเพลงจากทิศเหนือ หันหน้าไปทางทิศใต้ หากฝ่าฝืนจะโดนผีหลวงหลาวเหล็ก ทำให้หมอลำเพลงด้นเพลงไม่ออก การแสดงมีอุปสรรค นอกจากการดูทิศแล้ว การจะก้าวขึ้นโรงเพลง หมอลำเพลงจะต้องก้าวเท้าตามลมหายใจข้างขวาหรือซ้าย ในก้าวแรกที่ขึ้นโรงเพลง เมื่อขึ้นโรงเพลงแล้วหมอลำเพลงก็จะว่าคาถาหมานิยม คาถาทรงปัญญา เป็นต้น ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง โบราณสถาน โบราณวัตถุ(วัดครบุรี)

ครูผู้สอน นางสาวรุ่ง เชียงสรระน้อย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.4/3 บอกระวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.4/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- โบราณสถาน โบราณวัตถุ(วัดครบุรี)

สาระการเรียนรู้

แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย

4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชั้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนภาคคุเทศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2. เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราโดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู ครูสอบถามถึงแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาในท้องถิ่นของเราว่ามีอะไรบ้างที่นักเรียนรู้จัก เช่น วัดหนองตะแบก วัดหนองโคพรหมนิมิต วัดหนองบัว วัดครบุรี เป็นต้น

ชั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของวัดหนองครบุรี

- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของวัดหนองครบุรี โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สํารวจ ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ

- หัวข้อที่ศึกษา

- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน

- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน

- วิเคราะห์/สังเคราะห์

- รวบรวม/นำเสนอ

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี ตามที่

นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย

- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้

นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี

2. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้ ประวัติวัดครบุรี

ศิลาจารึกวัดหนองโคพรหมนิมิต ตั้งอยู่ที่ฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3 (ฝายปะคำ) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำปลายมาศ สำนักชลประทานที่ 3 กรมชลประทาน ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ (สำรวจข้อมูล 3 มีนาคม 2563) เป็นจารึกที่ปรากฏอยู่บริเวณผนังถ้ำด้านนอกและด้านในของถ้ำ เป็นจารึกจากพุทธศตวรรษ 12 มีทั้งที่อยู่ในผนังถ้ำด้านนอกและด้านในถ้ำ นอกจากนี้ยังอ้างอิงถึงคำบอกเล่าว่า ในถ้ำเคยมีเสาหินค้ำเพดานถ้ำอยู่ แต่ปัจจุบันไม่พบเสานั้นแล้ว และไม่มีข้อมูลอื่นที่บ่งชี้ร่องรอยของเสา และไม่มีข้อมูลที่มีน้ำหนักพอจะยืนยันคำบอกเล่าเรื่องเสานี้ วัดหนองโคพรหมนิมิตนี้อยู่ในเทือกเขาเตี้ยๆ อำเภอนางรอง ระหว่างเทือกเขามียรอยหัก น้ำไหลผ่านได้ บริเวณถ้ำมีรอยน้ำเซาะ เป็นซอกหินขาดเป็นตอนๆ รูปคล้ายเรือโปะบ้าง เรือกลไฟบ้าง บริเวณอักษรจารึกนั้น มีรอยขูดหินผนังถ้ำลึกประมาณ 5 มม. ใช้ผนังเรียบเป็นหน้าสมุด แล้วจึงจารึกตัวอักษร จารึกที่พบบริเวณวัดหนองโคพรหมนิมิต พบจารึก 3 แห่ง

จารึกแห่งที่ 1 อยู่ภายในถ้ำ หอสมุดแห่งชาติกำหนดเรียกว่า “จารึกวัดหนองโคพรหมนิมิตด้านใน บร. 3”

จารึกแห่งที่ 2 อยู่บริเวณผนังถ้ำด้านนอก หอสมุดแห่งชาติกำหนดเรียกว่า “จารึกวัดหนองโคพรหมนิมิตด้านนอก บร. 4”

จารึกแห่งที่ 3 อยู่บริเวณผนังถ้ำด้านนอก เช่นเดียวกับจารึกแห่งที่ 2 หอสมุดแห่งชาติกำหนดเรียกว่า “จารึกผนังวัดหนองโคพรหมนิมิต บร. 5”

ฐานข้อมูลจารึกในประเทศไทยระบุว่า ปัจจุบันอักษรชำรุดและลบเลือนไปมาก และไม่สามารถอ่านได้ทั้งหมด

จารึกที่อยู่ด้านในถ้ำนั้น มีข้อมูลจากการศึกษาโดย ศาสตราจารย์ออร์ซ เซเดส์ (George Coedes) ซึ่งระบุว่าข้อความของจารึกวัดหนองโคพรหมนิมิตด้านในนี้ เป็นข้อความเดียวกันกับ จารึกจรวยอัมปิล (Cruoy Ampil) (K. 116) และ จารึกถมอแกร (Thma Kre) (K. 122) ซึ่งพบในประเทศกัมพูชา แต่เชื่อว่า จารึกยังไม่เสร็จ ทำให้เนื้อความไม่สมบูรณ์ ทราบแต่เพียงว่ากล่าวถึงบิดาและมารดา การศึกษาต่อมา คือ นำเนื้อหาของจารึกด้านในถ้ำมาเปรียบเทียบกับจารึกที่พบในกัมพูชา 2 หลัก คือ จารึกจรวยอัมปิลและจารึกถมอแกร ทำให้เชื่อได้ว่าน่าจะมีข้อความเดียวกัน และพอจะสันนิษฐานได้

ว่า เนื้อหาของจารึกทั้ง 2 หลักข้างต้น สามารถบ่งชี้ถึงข้อความของจารึกด้านในวัดหนองโคปรวมกันได้

หากศึกษาโดยใช้ฐานคิดนี้ ย่อมมองได้ว่า จารึกในวัดหนองโคปรวมนี้ น่าจะสร้างขึ้นโดยรับสั่งของเจ้าชายจิตรเสน แห่งเมืองเศรษฐปุระ หรือ “อาณาจักรเจนละ” ในจารึกด้านนอกปรากฏคำที่อ่านว่า “จิตรเสน” ทำให้เห็นว่าในขณะนั้น ยังมีได้ทรงขึ้นครองราชย์ (เป็นพระเจ้ามเหศวรธรรมัน)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง มัคคุเทศก์น้อย

ครูผู้สอน นางสาวรุ่ง เชียงสรรน้อย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.6/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.6/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ประวัติหลวงปู่นิล (วัดครบุรี) โบราณสถาน โบราณวัตถุ

สาระการเรียนรู้

แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมัคคุเทศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราโดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู ครูสอบถามถึงแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาในท้องถิ่นของเรามีอะไรบ้างที่นักเรียนรู้จัก เช่น วัดบ้านหนองตะแบก วัดบ้านหนองบัว วัดหนองโคพรหมนิมิต วัดครบุรี เป็นต้น

ชั้นสอน

- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สืบค้น ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ

- หัวข้อที่ศึกษา
- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
- วิเคราะห์/สังเคราะห์
- รวบรวม/นำเสนอ

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล วัดค

รบุรี ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

3. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี ประวัติหลวงปู่นิล
4. อินเทอร์เน็ต

แผนการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
วิชาประวัติศาสตร์
เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
ภาคเรียนที่ 1
ประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 6 ชั่วโมง
ครูผู้สอน นางชนิษฐา ประจักษ์

	แผนการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 5

ครูผู้สอน นางชนิษฐา ประจักษ์

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ประวัติความเป็นมาอำเภอบึงสามพัน

สาระการเรียนรู้

เห็นคุณค่าและประโยชน์แหล่งวัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนภาคคุณศกน้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

- 1.วิธีการ
  1. การสังเกตการนำเสนอ

2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2. เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเรา โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา บุคคลสำคัญท้องถิ่นฯลฯ

ชั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของอำเภอครบุรี
 - ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของอำเภอครบุรี โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของอำเภอครบุรี ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สํารวจ ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ

- หัวข้อที่ศึกษา
- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
- วิเคราะห์/สังเคราะห์
- รวบรวม/นำเสนอ

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของอำเภอครบุรี

ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับ

มอบหมาย

- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

3. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของอำเภอศรีบุรี
4. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้

ประวัติอำเภอศรีบุรี

เดิมอำเภอศรีบุรี อยู่ในพื้นที่ของ ตำบลสระตะเคียน อำเภอกระโทก (อำเภอโซ่พิสัย) ในปี พ.ศ. 2450 ตำบลแซะ ตำบลจรเข้หิน และตำบลสระตะเคียน ของอำเภอกระโทก อยู่ห่างไกลจากที่ว่าการอำเภอ จึงแยกตั้งเป็น กิ่งอำเภอ เรียกว่า "กิ่งอำเภอแซะ" เนื่องจากที่ตั้งของที่ว่าการกิ่งอยู่ในเขตหมู่บ้านแซะ ต่อมาในปี พ.ศ. 2482 ทางราชการได้ยุบ กิ่งอำเภอสะแก ราช และโอนพื้นที่ ตำบลศรีบุรี ไปรวมขึ้นกับกิ่งอำเภอแซะพร้อมยกขึ้นเป็นอำเภอและตั้งชื่ออำเภอใหม่ตามตำบลที่ได้รับโอนมา เป็น อำเภอศรีบุรี ตำบลสระตะเคียนจึงเป็นตำบลขึ้นกับอำเภอศรีบุรี

ปี พ.ศ. 2519 ตำบลสระตะเคียน มีพื้นที่ 7 หมู่บ้านใหญ่ ได้แก่ บ้านสระตะเคียน บ้านตะแบกบาน บ้านสระประทีป บ้านโคกเตาเหล็ก บ้านโนนสมบูรณ์ บ้านสุขไพบูลย์ บ้านดอนแขวน และอีก 25 หมู่บ้านย่อย ขนาดพื้นที่ถึง 1,200.2 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่กว้างขวาง จึงขอแยกตั้งเป็นกิ่งอำเภอ

ชื่อ **กิ่งอำเภอครบุรี** โดยชื่อ "ครบุรี" หมายความว่า "ไกล่รุ่ง" หรือ รุ่งอรุณ เป็นตำนานพื้นบ้านของชาวอีสาน ท้าวปาจิตเจ้าเมืองกัมพูชา ได้ออกติดตามหานางอรพิมพิ์ที่เมืองพิมาย เมื่อได้พบกันแล้วจึงพากันเดินทางกลับ แต่มีเหตุต้องพลัดหลงกันและได้มาพบกันอีกที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งตอนพระอาทิตย์กำลังจะขึ้นจึงเรียกหมู่บ้านนั้นว่า "บ้านครบุรี"

ปี พ.ศ. 2520 ตำบลสระตะเคียนมีพื้นที่การปกครองเพียงตำบลเดียวมีพื้นที่มากถึง 36 หมู่บ้าน ซึ่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจตรายากลำบาก จึงแยกหมู่ที่ 4 บ้านครบุรีรวมกับ 10 หมู่บ้านของตำบลสระตะเคียน ตั้งเป็น ตำบลครบุรี และแยกหมู่ที่ 8 บ้านโนนสมบูรณ์ รวมกับ 8 หมู่บ้านของตำบลสระตะเคียน ตั้งเป็น ตำบลโนนสมบูรณ์ และแยกหมู่ที่ 2 บ้านตะแบกบานรวมกับ 7 หมู่บ้านของตำบลสระตะเคียน ตั้งเป็น ตำบลตะแบกบาน ต่อมาในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2522 ทางราชการได้ 4 ตำบล 52 หมู่บ้านในเขตกิ่งอำเภอ ครบุรี เป็น **อำเภอครบุรี** ออกเป็นเอกเทศจากอำเภอครบุรี โดยมีนายอำเภอคนแรกคือ จารุพงศ์ เรืองสุวรรณ

หมู่บ้านโนนสมบูรณ์และหมู่บ้านครบุรี มีประชากรและบ้านเรือนจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2525 จึงตั้งชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ เป็น สุขาภิบาลโนนสมบูรณ์ และตั้งชุมชนบ้านครบุรี เป็น สุขาภิบาลครบุรี และจัดตั้งตำบลเพิ่มอีก 2 ตำบล โดยในปี พ.ศ. 2528 ได้แยกหมู่ที่ 5 บ้านสุขไพบูลย์ รวมกับอีก 6 หมู่บ้านในตำบลครบุรี ตั้งเป็น ตำบลสุขไพบูลย์ และปี พ.ศ. 2538 ได้แยกหมู่ที่ 20 บ้านราษฎร์บำรุง รวมกับอีก 7 หมู่บ้านในตำบลโนนสมบูรณ์ ตั้งเป็น ตำบลบ้านราษฎร์ เป็นตำบลลำดับที่ 6 ของทางอำเภอจนถึงปัจจุบัน

อำเภอครบุรีแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 6 ตำบล 87 หมู่บ้าน

1.	<u>ครบุรี</u>	(Soeng Sang)	17 หมู่บ้าน
2.	<u>สระตะเคียน</u>	(Sa Takhian)	15 หมู่บ้าน
3.	<u>โนนสมบูรณ์</u>	(Non ombun)	14 หมู่บ้าน
4.	<u>ตะแบกบาน</u>	(Kut Bot)	18 หมู่บ้าน
5.	<u>สุขไพบูลย์</u>	(Suk haibun)	13 หมู่บ้าน
6.	<u>บ้านราษฎร์</u>	(Ban Rat)	10 หมู่บ้าน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (หลวงปู่นิล)

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 5

นางชนิษฐา ประจิดร์

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การ

อนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (หลวงปู่นิล)

สาระการเรียนรู้

เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของบุคคลที่สำคัญในชุมชนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้นักเรียนรายบุคคล เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมัคคุเทศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราสถานที่สำคัญและบุคคลสำคัญที่นักเรียนรู้จัก โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา บุคคลสำคัญท้องถิ่น ของเราได้แก่หลวงปู่นิล

ชั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล

- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สํารวจ ศึกษา ค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ

- หัวข้อที่ศึกษา

- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน

- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน

- วิเคราะห์/สังเคราะห์

- รวบรวม/นำเสนอ

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย

- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

3. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล

4. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้
ประวัติพระครูภากร วุฒิชรรม (ปุ่นิล ปภากรโร)

ชาติภูมิ

พระครูภากร วุฒิชรรม นามเดิมชื่อ นิล นามสกุล พินิจ เกิดวันแรม 5 ค่ำ เดือน 8 ปีวอก ตรงกับวันจันทร์ที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2463 เกิดที่บ้านหินโคนตง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์

บิดาชื่อ นายอวย พินิจ มารดาชื่อ นางก้อน พินิจ มีพี่น้องร่วมบิดา มารดา จำนวน 4 คน ดังนี้

- 1.นางก้อน พินิจ เสียชีวิตแล้ว
- 2.พระครูภากร วุฒิชรรม ผู้มรณะภาพ
- 3.นายทอง พินิจ เสียชีวิตแล้ว

4.นางอ๊อต จรกระโทก เสียชีวิตแล้ว

ประวัติด้านการศึกษา/การครองตน/ครองเรือน

พระครููปภากร วุฒิธรรม สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนเตาเหล็ก –

ลุ่มปัก ในระหว่างที่เป็นฆราวาส ท่านมีอุปนิสัย จิตใจดี มีความเอื้อเฟื้อ โอบอ้อมอารีย์ มีความขยันช่วยพ่อแม่ ทำไร่ ทำนา ประกอบอาชีพสุจริต จนอายุ 21 ปี ได้อุปสมบทเป็นครั้งแรก เป็นเวลา 3 พรรษา จากนั้นได้ลาสิกขา และได้สมรสกับนางก้อย พินิจ สกุลเดิม ลดกระโทก

มีบุตรจำนวน .....6.....คน คือ

1.นางรำพาส รวบกระโทก เสียชีวิตแล้ว

2.นางรำพึง ไไร่กระโทก

3.นายสมพงษ์ พินิจ เสียชีวิตแล้ว

4.นางประชิน แฝ้วครบุรี

5.นางรำเพย พินิจ เสียชีวิตแล้ว

และ 6.นางประกอบ พินิจ

การบวชเข้าสู่ร่มกาวเสาวพัสดุ

พระครููปภากร วุฒิธรรม ออกบวช วันแรม 14 ค่ำ เดือน 6 ปีมะเมีย ตรงกับวันพุธ

ที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ.2509 เมื่ออายุได้ 42 ปี ณ วัดครบุรี โดยมีพระครูภูมิวิฑูฒาจารย์

(หลวงปู่สอน พุทธระมะ) เป็นพระอุปัชฌาย์ มีพระกรรมวาจาจารย์คือพระอาจารย์หว่าง ,

และพระอนุสาวนาจารย์ คือพระอาจารย์ขำ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากนางก้อย พินิจ

คุณูปการ ด้านงานการศาสนาและชุมชน

พ.ศ.2508 เริ่มก่อตั้งวัดตะแบกบาน โดยหลวงปู่ทิม ปัญญาทิโพ เดิมสร้างเป็นเพียงกระท่อมซึ่งแยกมาจากวัดเก่า ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของหมู่บ้าน เนื่องจากมีพื้นที่ที่ซบแคบ จากการดำริของหลวงปู่สอน วัดครบุรี และหลวงปู่เกาะ วัดหินโคนดง ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการก่อตั้งวัด ในช่วงที่เกิดการสู้รบของผู้ก่อการคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นพื้นที่สีแดง และได้รับการช่วยเหลือจาก จำหนา นายวัฒนา พิภูททอง ผู้ดูแลในพื้นที่ขณะนั้น จนได้ก่อตั้งวัดเป็นที่สำเร็จ

พ.ศ. 2511 หลวงปู่ทิม มรณภาพ พระครููปภากร วุฒิธรรม จึงได้ขึ้นเป็นอาวาส และได้นำคนในหมู่บ้านตัดไม้จากโคก บ้านท่าเยี่ยมในปัจจุบัน ใส้ล่อลากมาสร้างศาลา แล้วเสร็จในปี พ.ศ.2512 และในปีถัดมา จากความศรัทธาของคนในหมู่บ้าน ได้มีการร่วมแรงร่วมใจตัดไม้ เลื่อยไม้มาสร้างวัดจนสำเร็จ หลังจากนั้นท่านได้พัฒนาวัดตะแบกบาน ให้มีความเจริญรุ่งเรืองตลอดมา เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในหมู่บ้าน มีการสร้างอุโบสถหลังเก่าขึ้น และสร้างอุโบสถหลังใหม่ในปี พ.ศ.2537 ได้วางศิลาฤกษ์เริ่มก่อสร้าง และได้มีการปิดทองฝังลูกนิมิต พ.ศ. 2548 มีการสร้างมณฑป หอระฆัง ซุ้มประตูวัด สร้างฌาปนสถาน และศาลาธรรมสังเวช

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532 ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์

พ.ศ.2535 ท่านได้รับพระราชทานแต่งตั้งสมณศักดิ์สัญญาบัตร พัดยศและผ้าไตร จากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดมหาวนาราม อ.เมือง จ.

อุบลราชธานี

พ.ศ.2539 สอบได้นักธรรมชั้นตรี

พ.ศ.2545 ตำแหน่งรักษาการเจ้าอาวาสวัดโคกเตาเหล็ก

อวสานแห่งชีวิต

หลังจากที่พระครูภากร วุฒิธรรม อุปสมบทแล้วก็ได้ปฏิบัติศาสนกิจ ตลอดทั้งดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดตะแบกบาน และเจ้าคณะตำบลตะแบกบานกิตติมศักดิ์ ท่านได้ศึกษาพระธรรมวินัย ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งได้ทำหน้าที่ทางศาสนาด้วยดีตลอดมา เป็นกำลังสำคัญของศาสนา ทำหน้าที่เผยแพร่ คำสั่งสอนของพระศาสดา เปรียบดั่งฟันเฟืองที่ทำหน้าที่ ผลักดันวงล้อแห่งธรรมจักร ให้หมุนได้ต่อไป อย่างไม่มีที่สิ้นสุด จนอายุย่างเข้าวัยชรา ท่านจึงมรณภาพด้วยอาการสงบ ณ ครบุรี วันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 ปีมะแม เวลา 18.30 น.ตรงกับวันพฤหัสบดีที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 สิริอายุได้ 95 ปี 6 เดือน 7 วัน 50 พรรษา มติที่ประชุมคณะสงฆ์ และศิษยานุศิษย์ มีความเห็นให้เก็บสรีระสังขารของท่าน เพื่อรอประกอบพิธี พระราชทานเพลิงศพ เป็นเวลา 7 ปี 10 เดือน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ประเพณีพิธีกรรมความเชื่อ(ประเพณีเทศน์มหาชาติ)

ครูผู้สอน นางชนิษฐา ประจักษ์

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ประเพณีพิธีกรรมความเชื่อ(ประเพณีเทศน์มหาชาติ)

สาระการเรียนรู้

สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 5

เวลา 1 ชั่วโมง

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละคน เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมีคฤศกน้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราประเพณีที่สำคัญที่นักเรียนรู้จัก โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาประเพณีเทศน์มหาชาติ ที่หมู่บ้านของเราปฏิบัติสืบทอดกันมาในทุกปี

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ
- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สํารวจ ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ
- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ
  - หัวข้อที่ศึกษา
  - การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
  - ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
  - วิเคราะห์/สังเคราะห์
  - รวบรวม/นำเสนอ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ ตามที่นักเรียนได้นำ

เสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษามานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

3. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ
4. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้ ประเพณี เทศน์มหาชาติ

งานเทศน์มหาชาติ ชาวอีสานจะนิยมจัดขึ้นในเดือนสี่ (ช่วงเดือนมีนาคม) เป็นบุญประจำปีในฮีตสิบสอง ดั้งที่ปราสาทอีสานได้ประพันธ์ผญา (บทกลอน) เกี่ยวกับการทำบุญในช่วงเดือนสามและเดือนสี่ไว้ว่า "ถึงเมื่อเดือนสามค้อยเจ้าหัวคอยปั้นข้าวจี๋ ตกเมื่อเดือนสี่ค้อยจวน้อยเทศน์มัทรี" แปลว่า เมื่อถึงเดือนสามพระภิกษุสามเณรจะรอลาชาวบ้านทำบุญข้าวจี๋ และเมื่อถึงเดือนสี่(ช่วงเดือนมีนาคม) สามเณรเทศน์กัณฑ์มัทรี ในงานบุญมหาชาติบุญเฉพาะของชาวอีสานถือเป็นงานบุญสำคัญ ชาวบ้านจะจัดให้มีพิธีอย่างใหญ่โต งานบุญต่อเนื่องกัน ๒-๓ วัน

มหาชาติเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระเวสสันดรอันเป็นพระชาติสุดท้ายของพระบรมโพธิสัตว์ ก่อนที่จะมาประสูติเป็นเจ้าชายสิทธัตถะและออกบวชจนตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งการเทศน์มหาชาตินั้น ประกอบด้วยพระคาถาภาษาบาลี จำนวน 1,000 พระคาถา ลักษณะการเทศน์เรียกว่า เทศน์คาถาพัน หรือเทศน์มหาชาติ มหาชาติทั้ง 13 กัณฑ์ ได้มีการแต่งเป็นร้อยยาวด้วยท่วงทำนองอันเพราะฟัง และการเทศน์แต่ละกัณฑ์ ก็จะมีท่วงทำนองที่แตกต่างกันออกไป การเทศน์มหาชาติเป็นการสั่งสอนคนให้รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์ และมิใช่ประโยชน์ รู้จักให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา และเป็นการสรรเสริญพระเกียรติคุณขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมัยที่พระองค์

เสวยพระชาติเป็นพระโพธิสัตว์พระนามว่า เวสสันดรในพระชาติสุดท้ายก่อนที่จะได้ตรัสรู้อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ โดยที่พระเวสสันดรทรงบำเพ็ญทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา กล่าวคือ ทรงบำเพ็ญทาน ด้วยการพระราชทานวัตถุสิ่งของแก่ชาวเมือง พระราชทานช้างปัจจัยนาเคนทร์แก่พราหมณ์ชาวเมืองกาลิงคะ พระราชทานพระชาติและพระกัณหา ซึ่งเป็นพระโอรสและพระธิดาแก่พราหมณ์ชุก พระราชทานพระนางมัทรีซึ่งเป็นพระมเหสีแก่ท้าวสักกะ พระเวสสันดรทรงรักษาศีล รักษาคำสัตย์ คือ เมื่อพระองค์ตรัสว่าจะพระราชทานสิ่งใดแล้ว พระองค์ก็พระราชทานสิ่งนั้นดังที่ตรัสไว้ พระเวสสันดรได้เจริญภาวนาด้วยการเสด็จออกผนวช เจริญภาวนาอยู่ ณ เขาวงกต ทรงสละความเป็นอยู่อย่างกษัตริย์แล้วดำรงพระชนม์ชีพอย่างนักบวช จึงทำให้คนส่วนใหญ่ที่ได้ฟังเทศน์มหาชาติแล้วมีอุปนิสัยจิตใจอ่อนโยน มีศรัทธาปสาทะในพระพุทธศาสนา ยินดีในการให้ทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา ตามพระจริยาวัตรของพระเวสสันดร นั่นคือ สามารถทำให้ความเห็นแก่ตัว หรือความยึดมั่นถือมั่นว่า “นั่นเรา นั่นของเรา” ค่อย ๆ เบาลงลง จนกระทั่งหมดสิ้นไปในที่สุด

การเทศน์มหาชาติมีอิทธิพลต่อสังคมไทย ในด้านความเชื่อ คือ เชื่อว่าผู้ที่ได้ฟังเทศน์มหาชาติครบ ๑๓ กัณฑ์ จบภายในวันเดียว ผู้นั้นก็จะได้รับอานิสงส์ ๕ ประการ คือ

1. จะได้เกิดในศาสนาของพระศรีอริยเมตไตรยซึ่งจะมาอุบัติเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต
2. จะได้ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ เสวยทิพยสมบัติอันโอฬาร
3. จะไม่ไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต
4. จะเป็นผู้มีลาภ ยศ ไม้ตรี และความสุข
5. จะได้บรรลุมรรค ผล นิพพาน เป็นพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา นอกจากนี้ ยังมีอิทธิพลต่อสังคมไทยในด้านต่าง ๆ เช่น ศิลธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วรรณกรรม จิตรกรรม การศึกษา ตลอดจนถึงการเมืองการปกครองของไทยอีกด้วย

การเทศน์ทุกกัณฑ์จะมีผู้เป็นเจ้าของกัณฑ์เทศน์ถวาย เมื่อพระที่ตนรับกัณฑ์เทศน์ขึ้นเทศน์เจ้าภาพจะจุดเทียนบูชาคาถาหวานข้าวตอกข้าวสาร การเทศน์ในสมัยก่อนพระเจ้าของกัณฑ์จะอ่านจากอักษรธรรม(อักษรลาว) ซึ่งจารลงบนใบลานเป็นแผ่นยาว คำว่า "จาร" มาจากภาษาเขมร แปลว่า การเขียนด้วยเหล็กแหลมบนใบลาน แต่ปัจจุบันจะนิยมพิมพ์ลงบนใบลานเป็นตัวหนังสือไทย ปัจจุบัน เป็นเรื่องราวในแต่ละกัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกสำหรับพระรุ่นใหม่ เมื่อจบกัณฑ์จะตีฆ้องเป็นสัญญาณ การเป็นเจ้าของกัณฑ์ในหมู่บ้านในชนบทอาจแบ่งเจ้าภาพเป็นคุ้ม เรื่องราวและประวัติความเป็นมาแต่ละกัณฑ์มีดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น(เพลงโคราช)

ครูผู้สอน นางชนิษฐา ประจักษ์

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น(เพลงโคราช)

สาระการเรียนรู้

เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของบุคคลที่สำคัญในชุมชนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 5

เวลา 1 ชั่วโมง

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละคน เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมีคฤศกน้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- ครูเปิดเพลงประจำถิ่นต่าง ๆ รวมถึงเพลงโคราช ให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนบอกว่าเพลงแต่ละเพลงที่เปิดเป็นเพลงประจำถิ่นใด และนักเรียนรู้จักเพลงโคราชหรือไม่ และมักจะนำมาแสดงในโอกาสใด นักเรียน

และครู ร่วมกันสนทนาถึงความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราโคราช โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาเพลงโคราช ที่หมู่บ้านของเรานำมาแสดงในโอกาสต่าง ๆ

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช
- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์สำรวจ ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ
- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ
  - หัวข้อที่ศึกษา
  - การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
  - ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
  - วิเคราะห์/สังเคราะห์
  - รวบรวม/นำเสนอ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษามานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

3. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช
4. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้

เพลงโคราช ว่าด้วยจารีตและคติ ความเชื่อ

เพลงโคราชเป็นการแสดงพื้นเมืองของจังหวัดนครราชสีมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่สะท้อนถึงคติชนวิทยา วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดนครราชสีมา สันนิษฐานว่าเพลงโคราชมามีมาตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เพลงโคราชมี่ลักษณะเป็นเพลงปฏิพากษ์ที่ไม่มีดนตรีประกอบการขับร้อง เน้นความคมคายและโวหารของเนื้อหาบทเพลงที่ใช้ในการขับร้องเป็นสำคัญ

จารีตและความเชื่อในกระบวนการเรียนรู้เพลงโคราช

ในอดีตการเรียนรู้การแสดงเพลงโคราช ผู้ที่สนใจจะเป็นหมอเพลง หรือผู้แสดงเพลงโคราชจะไปฝากตัวเป็นศิษย์กับครูเพลง เพื่อให้ครูเพลงพิจารณาน้ำเสียง บุคลิก และปฏิภาณไหวพริบซึ่งเป็นพื้นฐาน

สำคัญของการเป็นหมอเพลงโคราช หากครูเพลงเห็นควรรับเป็นศิษย์ก็จะให้มาพำนักที่บ้านครูเพลงเพื่อฝึกหัดเป็นหมอเพลง ทั้งนี้ เริ่มด้วยการยกครูหรือทำพิธีบูชาครู เครื่องบูชาครูประกอบด้วย กรวยครู ๖ กรวย ดอกไม้ขาว ๖ คู่ เทียน ๖ เล่ม รูป ๑๒ ดอก ผ้าขาว ๑ ผืน เงินบูชาครู ๖ บาท (บางแห่งใช้ ๑๒ หรือ ๒๔ บาท) เหล้าขาว ๑ ขวด บุหรี่ ๑๒ มวน โดยศิษย์จะถือพานยกครูมาบูชาครูเพลงเพื่อขอเป็นศิษย์ แล้วครูเพลงกล่าวนำให้ศิษย์ว่าตาม ครูจะทำน้ามนต์ ประสระ (ครูเท้าน้ามนต์รดศีรษะศิษย์) เพื่อเป็นสิริมงคล เมื่อศิษย์ทำการยกครูหรือบูชาครูแล้วครูเพลงมักจะให้ศิษย์เข้ามาพำนักอยู่ที่บ้านครูเพลง โดยช่วงเวลากลางวันศิษย์ก็จะช่วยครูเพลงทำงานบ้านหรืองานในเรือกสวนไร่นา ในช่วงเวลา กลางคืน ศิษย์จะฝึกหัดเพลงโคราชด้วยการต่อเพลงกับครูเพลงแบบปาก ต่อปาก คีนละ ๑ กลอน ศิษย์ต้องท่องจำให้ขึ้นใจและว่าให้ครูฟังในตอนเช้า หากจำไม่ได้ก็ต้องต่อใหม่ในคืนถัดไปจนกว่าจำได้ ในขั้นตอน การฝึกหัดนี้นอกจากฝึกการต่อเพลงแล้วครูจะฝึกการเอื้อนทำนอง การ ออกเสียง และการตันกลอนสดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้เชี่ยวชาญ ครู บางท่านเสกคาถามุตโตลงบนใบไม้แล้วให้ศิษย์กิน หรือเสกน้ามนต์ล้าง หน้า เสกข้าว ๓ ปั้น ให้ศิษย์นั่งกินบนจอมปลวกช่วงตะวันตกดิน เชื่อกันว่า จอมปลวกเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทำให้ศิษย์มีสติปัญญาและปฏิภาณไหวพริบ เจียบแหลม เรียกกันว่า “องค์สี่” คือ ปัญญาดี เสียงดี ชั้นเชิงดี และใจเย็น

จารีตและความเชื่อในการแสดงเพลงโคราช

หมอเพลงโคราชจะมีคติความเชื่อ และจารีตข้อห้ามในการแสดงหลายประการด้วยกัน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. จารีตและความเชื่อในลำดับการแสดง

ในการแสดงเพลงโคราชก่อนที่จะขึ้นแสดงบนเวที หมอเพลงจะต้องทำการยกครู (ไหว้ครู) โดยเจ้าภาพจะต้องเตรียมขันครู (เครื่องไหว้ครู) ให้กับหมอเพลง ประกอบด้วย กรวยพระ ๖ กรวย เทียน ๖ เล่ม รูป ๑๘ ดอก (กรวยละ ๓ ดอก) เงิน ๒๔ บาท ผ้าขาว ๑ ผืน ดอกไม้ ๑๒ ดอก สุราขาว ๑ ขวด บุหรี่ ๑ ซอง[๒] อนึ่ง หมอเพลง

แต่ละท่านจะมีรูปแบบของการไหว้ครุตามความเชื่อของแต่ละสายตระกูลแตกต่างกันไป

ตัวอย่างคำกล่าวยกครุ สำนวนครุบุญสม กำปิ่ง (นายบุญสม สังข์สุข)

“อิติปิโส ภาคะวา มือข้าพเจ้าสิบนิ้ว ยกขึ้นหว่างคิ้ว ข้าพเจ้าจะขอพนมกรนมัสการ สรรเสริญคุณพระพุทธรูปคุณนึ่ง พระธรรมคุณนึ่ง พระสังฆคุณนึ่ง คุณบิดรมารดา คุณครูบาอาจารย์ คุณอุปัชฌาย์อาจารย์ คุณพระอินทร์เจ้าฟ้า ขอเชิญท่านเสด็จลงมา รักษาดวงจิตดวงใจของข้าพเจ้า ให้เป็นสุขทุกภพชาติ ขอเชิญ พระเสื่อเมือง พระทรงเมืองผู้เริงราชย์ ขอเชิญท่านเสด็จลงมา รักษา ดวงจิตดวงใจของข้าพเจ้าให้มั่นคง ข้าพเจ้าประสงค์สิ่งใด ขอให้ข้าพเจ้าได้สิ่งนั้น เทอญ” [๓]

นอกจากนี้ ในการยกครุนี้ หมอเพลงก็จะว่าคาถามหานิยม หรือคาถาทรงปัญญา เพื่อเป็นการเรียกผู้ชมให้นิยมหลงใหลในการแสดงของตน ในที่นี้ขอยกตัวอย่างคาถามหานิยม สำนวนของครุบุญสม กำปิ่ง (นายบุญสม สังข์สุข)[๔] ดังนี้

คาถามหานิยม “สะสะนะโม โปรงปรุปราดเปรี๊ยะ ข้าฉลาดยะ เอ็นดู นะโมพุทธาเยะ”

คาถาทรงปัญญา “โอมปรุ ทะลุปัญญา”

คาถาสาลิกาลิ้นทอง “กระระวิเว วิเนอะ”

คาถาเสกแป้ง “นะเออยโมโม นะเออยช่อนเมตตา นะเออยคนทั้งหลายดูกุ นะ”

คาถาพุทธโอวาท “พุทธะ โอวาทะ”

๒. จารีตและความเชื่อเกี่ยวกับสถานที่แสดง

การสร้างโรง

เพลง การแสดงเพลงโคราชจะแสดงบนเวทีการแสดงหรือที่เรียกกันว่า “โรงเพลง” มีลักษณะเป็นศาลายกใต้ถุนสูง มีเสา ๔ เสา แต่เดิมหลังคามุงด้วยทางมะพร้าว หรือหญ้า หรือแฝก ตามวัสดุที่มีมากในแต่ละท้องถิ่น สำหรับการตั้งโรงเพลงนี้จะมีจารีตในการสร้างอยู่หลายประการด้วยกัน[๕] เชื่อว่าหากไม่ปฏิบัติตามจะทำให้มีอุปสรรคในการแสดง ด้นเพลงไม่ออก หรืออาจทำให้หมอเพลง

ลัมปวย สำหรับจารีตและความเชื่อเกี่ยวกับสถานที่แสดงที่สำคัญ มีดังนี้

- (๑) ห้ามสร้างโรงเพลงคร่อมจอมปลวก
- (๒) ห้ามใช้ต้นไม้เป็นเสาของโรงเพลงด้านใดด้านหนึ่ง
- (๓) ห้ามสร้างโรงเพลงต่อจากยุงข้าว
- (๔) ห้ามสร้างโรงเพลงใกล้ บดบัง หรือเสมอศาลพระภูมิ

หลังจากที่ทำการปลูกสร้างโรงเพลงเสร็จแล้ว ในอดีตจะมีการมัดดอกและบริกรรมคาถา เป็นการทำคุณไสยให้คู่แข่งมีอุปสรรค ไม่ประสบความสำเร็จในการแสดง ทั้งนี้ หากโรงเพลงถูกมัดด้วยดอกก็จะต้องแก้ดอกเพื่อเป็นการแก้เคล็ด

การขึ้นโรง

เพลง การจะขึ้นโรงเพลงของหมอลำเพลงนั้นมีจารีตในการปฏิบัติเช่นกัน โดยหมอลำเพลงจะต้องดูทิศและวันที่เป็นมงคลในการขึ้นโรงเพลง เช่น หากแสดงตรงกับวันเสาร์ หมอลำเพลงจะต้องขึ้น โรงเพลงจากทิศตะวันตก หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ถ้าการแสดงตรงกับวันอาทิตย์ หมอลำเพลงจะต้องขึ้น โรงเพลงจากทิศเหนือ หันหน้าไปทางทิศใต้ หากฝ่าฝืนจะโดนผีหลวงหลาวเหล็ก ทำให้หมอลำเพลงดันเพลงไม่ออก การแสดงมีอุปสรรค นอกจากการดูทิศแล้ว การจะก้าวขึ้นโรงเพลง หมอลำเพลงจะต้องก้าวเท้าตามลมหายใจข้างขวาหรือซ้าย ในก้าวแรกที่ขึ้นโรงเพลง เมื่อขึ้นโรงเพลงแล้วหมอลำเพลงก็จะว่าคาถาหมานิยม คาถาทรงปัญญา เป็นต้น ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น(เพลงโคราช)
ครูผู้สอน นางชนิษฐา ประจักษ์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 5
เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ภูมิหลังของภาษาถิ่นโคราช

สาระการเรียนรู้

เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่นๆ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละคน เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมีคฤศเทศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ

2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2. เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงภาษาที่เราใช้ในท้องถิ่นของเราที่นักเรียนรู้จักมีทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาโคราช ซึ่งเป็นภาษาที่เราใช้กันมากที่สุดในท้องถิ่นของเรา โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับภาษาโคราช ที่หมู่บ้านใช้ในการสื่อสารภายใน ชุมชนมาเป็นเวลาช้านาน

ชั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของภาษาโคราช
- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของภาษาโคราช โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของภาษาโคราช สัมภาษณ์ สืบค้น ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งอื่นๆ
- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ
  - หัวข้อที่ศึกษา
  - การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
  - ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
  - วิเคราะห์/สังเคราะห์
  - รวบรวม/นำเสนอ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาความหมายของภาษาโคราช ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษามานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของภาษาโคราช
2. อินเทอร์เน็ต

ประวัติที่มาภาษาโคราช

ภาษาโคราช เป็นส่วนหนึ่งของภาษาไทยที่พูดกันเฉพาะที่จังหวัดนครราชสีมา และบางท้องที่ที่ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา เช่น อำเภอลำปลายมาศ นางรอง หนองกี่ ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, อำเภอจตุรัส บำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ก็พูดภาษาโคราช ด้วยเหตุนี้เอง ภาษาโคราชจึงเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อย ซึ่งไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายเหมือน

ภาษาถิ่นอื่นๆ ที่พูดกันทั้งภาค และแม้ว่านครราชสีมาจะตั้งอยู่ในเขตภาคอีสานก็ตาม แต่โดยเนื้อแท้แล้วคนโคราชก็ได้พูดภาษาอีสาน (เว้าลาว) แต่อย่างใด

ภาษาโคราช เป็นภาษาที่มีสำเนียงต่างจากภาคกลางและก็ไม่เหมือนกับภาษาอีสาน คือมีเสียงเพี้ยนเหนือ บางคำมีสำเนียงค่อนข้างไปทางภาษาไทยกรุงเทพฯ บางคำออกสำเนียงไปทางภาษาอีสาน บ้างก็ว่ามีสำเนียงใกล้เคียงสำเนียงระยองและจันทบุรี นอกจากนี้ คนโคราชแต่ละอำเภอก็พูดสำเนียงและคำแตกต่างกันออกไปตามพื้นที่ เช่น แถบพื้นที่อำเภอพิมาย อำเภอโนนสูงและใกล้เคียง เมื่อจะพูดคำว่า ดู ก็จะออกเสียงเป็น ดู, คำว่า ไม ก็จะเป็นดูว่า มิ, คำว่า อะไร ก็จะพูดว่า ไ้อ์ หรือ อาย แต่คนในเขตอำเภอเมืองจะพูดว่า ดู, ไม, อะไร โดยออกเสียงธรรมดา เป็นต้น

ที่กล่าวว่า ภาษาโคราชมีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว ตัวอย่างเช่น

๑. จะมีคำสร้อยต่อท้ายคำพูดเสมอ เช่น หมด ก็จะพูดว่า หมดจาก (หมดจาก), ไปละนะ ก็จะพูดว่า ไปละเต๋อ, อันนี้ ก็จะพูดว่า อันนี้ดอกเต๋อ หรือ อันนี้ละว้า, จืด ก็จะพูดว่า จืดจ่องหล่อง หรือ จืดจ่องหลอง, มาก ก็จะพูดว่า มากโพด เป็นต้น

๒. มีคำที่เป็นภาษาของตนเอง ไม่มีในภาษาถิ่นอื่น เช่น เขาแข็ง (ข้าวสวย), จำห็น (ฝืน เสสร้าง), จำโอ (อวก อาเจียน), ชักซา (ชักคะเย่อ), ดินหน (ปลวก), ปะลมปะเล (ผสมผสาน ปนเป), เปี้ยกเช่า (ต้มข้าวต้ม), ฟีนาง (ฟี่สะไก้), พุดเดิม (นินทาสับหลัง), โห่งย (ล้ม เอนลง), อีนาง (เด็กหญิง หรือหญิง ที่มีอายุอ่อนกว่า), ไอนาย (เด็กชาย หรือชาย ที่มีอายุอ่อนกว่า)

คำดำ เช่น กั้นคูก (คนคูก), บ้าซึก (ไ้อ์บ้า บ้าบอคอแตก), บ้าใหญ่ (ไ้อ์บ้า บ้าบอคอแตก), ห่าราก (ไ้อ์ห่า), ห่าฟัด (ห่ากิน) สำเพ็งหรืออีสำเพ็ง (กะหรี: โสภณียานสำเพ็ง กรุงเทพฯ ในอดีต)

คำเสียดสี เช่น เส่อเหล่อ (สะเหล่อ เชอซ่า)

๓. คำพูดที่รู้ทันทีว่าเป็นคนโคราช ซึ่งคนโคราชมักจะพูดคำในลักษณะนี้เสมอ เช่น จะรีบไปไหน คนโคราชมักจะพูดว่า จะด่วนไปไหน หรือ จิด่วนไปไหน, ดูซิ คนโคราชมักจะพูดว่า ดูท้าวะ ดูถั่ว หรือ ดูท้าว, เดินกระสับกระส่ายหรือกระวนกระวายกลับไปกลับมา คนโคราชมักจะพูดว่า เดินหล่าละหล่าหล่าย, ไปก็ไม่พบไม่เจอ ใครจะขยับไป คนโคราชมักจะพูดว่า ไปก็ไม่ปะะ จักใครจิชนะไป, ไม่มีหระ ไม่มีสนใจใคร คนโคราชมักจะพูดว่า ไม่เอาเหมือนใคร เป็นต้น

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่องมัคคุเทศก์น้อย ประวัติหลวงปู่สี โบราณสถาน โบราณวัตถุ(วัดศรีสุทธาราม)เรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 5

ครูผู้สอน นางชนิษฐา ประจักษ์

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรรักษาไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- โบราณสถาน โบราณวัตถุ(วัดศรีสุทธาราม)

สาระการเรียนรู้

แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมีคฤศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราโดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู ครูสอบถามถึงแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาในท้องถิ่นของเราว่ามีอะไรบ้างที่นักเรียนรู้จัก เช่น วัดบ้านหนองตะแบก วัดหนองโคพรหมนิมิต วัดหนองบัว เป็นต้น

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี
- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สืบค้น ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ
- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ
  - หัวข้อที่ศึกษา
  - การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
  - ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
  - วิเคราะห์/สังเคราะห์
  - รวบรวม/นำเสนอ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี ตามที่

นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

5. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของวัดหนองโคพรหมนิมิต วัดครบุรี
6. อินเทอร์เน็ต

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง มัคคุเทศก์น้อย

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 6

ครูผู้สอน นางชนิษฐา ประจักษ์

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.6/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.6/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ประวัติหลวงปู่นิล (วัดครบุรี) โบราณสถาน โบราณวัตถุ

สาระการเรียนรู้

แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมัลติมีเดียเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2. เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราโดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู ครูสอบถามถึงแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาในท้องถิ่นของเราว่ามีอะไรบ้างที่นักเรียนรู้จัก เช่น วัดบ้านหนองตะแบก วัดบ้านหนองบัว วัดหนองโคพรหมนิมิต วัดครบุรี เป็นต้น

ขั้นสอน

- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สืบค้น ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งอื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ
  - หัวข้อที่ศึกษา
  - การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
  - ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
  - วิเคราะห์/สังเคราะห์
  - รวบรวม/นำเสนอ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล วัดครบุรี ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

7. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี ประวัติหลวงปู่นิล
8. อินเทอร์เน็ต

แผนการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
วิชาประวัติศาสตร์
เรื่อง ท้องถิ่นของเรา
ภาคเรียนที่ 1
ประถมศึกษาปีที่ 6 เวลา 6 ชั่วโมง
ครูผู้สอน นายนที พลทองมาก

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 6

ครูผู้สอน นายนที พลทองมาก

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป6/3 บอกระวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.6/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ประวัติความเป็นมาอำเภอครบุรี

สาระการเรียนรู้

คุณค่าและประโยชน์แหล่งวัฒนธรรมในชุมชนก่อให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมัคคุเทศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเรา โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา บุคคลสำคัญท้องถิ่น ฯลฯ

ชั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของอำเภอครบุรี
- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของตำบลครบุรี โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของอำเภอครบุรี ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สืบค้น ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ
- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ

- หัวข้อที่ศึกษา
- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
- วิเคราะห์/สังเคราะห์
- รวบรวม/นำเสนอ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของอำเภอศรีบุรี

ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครูให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับ

มอบหมาย

- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัด

นิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

5. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของตำบลศรีบุรี
6. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้

ประวัติอำเภอครบุรี

เดิมอำเภอครบุรี อยู่ในพื้นที่ของตำบลสระตะเคียน อำเภอกระโทก (อำเภอโชคชัย) ในปี พ.ศ. 2450 ตำบลแชะ ตำบลจระเข้หิน และตำบลสระตะเคียน ของอำเภอกระโทก อยู่ห่างไกลจากที่ว่าการอำเภอ จึงแยกตั้งเป็นกิ่งอำเภอเรียกว่า "กิ่งอำเภอแชะ" เนื่องจากที่ตั้งของที่ว่าการกิ่งอยู่ในเขตหมู่บ้านแชะ ต่อมาในปี พ.ศ. 2482 ทางราชการได้ยุบกิ่งอำเภอสะแกราช และโอนพื้นที่ตำบลครบุรี ไปรวมขึ้นกับกิ่งอำเภอแชะ พร้อมยกขึ้นเป็นอำเภอและตั้งชื่ออำเภอใหม่ตามตำบลที่ได้รับโอนมาเป็น อำเภอครบุรี ตำบลสระตะเคียนจึงเป็นตำบลขึ้นกับอำเภอครบุรี

ปี พ.ศ. 2519 ตำบลสระตะเคียน มีพื้นที่ 7 หมู่บ้านใหญ่ ได้แก่ บ้านสระตะเคียน บ้านตะแบกบาน บ้านสระประทีป บ้านโคกเตาเหล็ก บ้านโนนสมบูรณ์ บ้านสุขไพบูรณ์ บ้านดอนแขวน และอีก 25 หมู่บ้านย่อย ขนาดพื้นที่ถึง 1,200.2 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่กว้างขวาง จึงขอแยกตั้งเป็นกิ่งอำเภอชื่อ กิ่งอำเภอครบุรี โดยชื่อ "ครบุรี" หมายความว่า "ไถล่รุ่ง" หรือ รุ่งอรุณ เป็นตำนานพื้นบ้านของชาวอีสาน ท้าวปาจิตเจ้าเมืองกัมพูชา ได้ออกติดตามหานางอรพิมพิ์ที่เมืองพิมาย เมื่อได้พบกันแล้วจึงพากันเดินทางกลับ แต่มีเหตุต้องพลัดหลงกัน และได้มาพบกันอีกที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งตอนพระอาทิตย์กำลังจะขึ้นจึงเรียกหมู่บ้านนั้นว่า "บ้านครบุรี"

ปี พ.ศ. 2520 ตำบลสระตะเคียนมีพื้นที่การปกครองเพียงตำบลเดียวมีพื้นที่มากถึง 36 หมู่บ้าน ซึ่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจตรายากลำบาก จึงแยกหมู่ที่ 4 บ้านครบุรีร่วมกับ 10 หมู่บ้านของตำบลสระตะเคียน ตั้งเป็น ตำบลครบุรี และแยกหมู่ที่ 8 บ้านโนนสมบูรณ์ รวมกับ 8 หมู่บ้านของตำบลสระตะเคียน ตั้งเป็น ตำบลโนนสมบูรณ์ และแยกหมู่ที่ 2 บ้านตะแบกบานรวมกับ 7 หมู่บ้านของตำบลสระตะเคียน ตั้งเป็น ตำบลตะแบกบาน ต่อมาในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2522 ทางราชการได้ 4 ตำบล 52 หมู่บ้านในเขตกิ่งอำเภอครบุรี เป็น อำเภอครบุรี ออกเป็นเอกเทศจากอำเภอครบุรี โดยมีนายอำเภอคนแรกคือ จารุพงศ์ เรืองสุวรรณ

หมู่บ้านโนนสมบูรณ์และหมู่บ้านครบุรี มีประชากรและบ้านเรือนจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2525 จึงตั้งชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ เป็น สุขาภิบาลโนนสมบูรณ์ และตั้งชุมชนบ้านครบุรี เป็น สุขาภิบาลครบุรี และจัดตั้งตำบลเพิ่มอีก 2 ตำบล โดยในปี พ.ศ. 2528 ได้แยกหมู่ที่ 5 บ้านสุขไพบูรณ์ รวมกับอีก 6 หมู่บ้านในตำบลครบุรี ตั้งเป็น ตำบลสุขไพบูรณ์ และปี พ.ศ. 2538 ได้แยกหมู่ที่ 20 บ้านราษฎร์บำรุง รวมกับอีก 7 หมู่บ้านในตำบลโนนสมบูรณ์ ตั้งเป็น ตำบลบ้านราษฎร์ เป็นตำบลลำดับที่ 6 ของทางอำเภอจนถึงปัจจุบัน

อำเภอครบุรีแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 6 ตำบล 87 หมู่บ้าน

2.	<u>สระตะเคียน</u>	(Sa Takhian)	บ้าน	15 หมู่
3.	<u>โนนสมบูรณ์</u>	(Non Sombun)	บ้าน	14 หมู่
4.	<u>ตะแบกบาน</u>	(Kut Bot)	บ้าน	18 หมู่
5.	<u>สุขไพบูลย์</u>	(Suk Phaibun)	บ้าน	13 หมู่
6.	<u>บ้านราษฎร์</u>	(Ban Rat)	บ้าน	10 หมู่

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (หลวงปู่สี)

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 6

ครูผู้สอน นายนที พลทองมาก

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.6/3 บอกระวีติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.6/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- บุคคลสำคัญในท้องถิ่น (หลวงปู่สี)

สาระการเรียนรู้

เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของบุคคลที่สำคัญในชุมชนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้นักเรียนรายบุคคล เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนนักคุเทศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

- 1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2. เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราสถานที่สำคัญและบุคคลสำคัญที่นักเรียนรู้จัก โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา บุคคลสำคัญท้องถิ่น ของเราได้แก่หลวงปู่นิล

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล

- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สํารวจ ศึกษา ค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ

- หัวข้อที่ศึกษา
- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
- วิเคราะห์/สังเคราะห์
- รวบรวม/นำเสนอ

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับ
บทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

5. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของพระครูบาสุเทพ
6. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้

ประวัติพระครูปภากร วุฒิชัยธรรม (ปุ่นิล ปภากรโร)

ชาติภูมิ

พระครููปภากร วุฒิธรรม นามเดิมชื่อ นิล นามสกุล พินิจ เกิดวันแรม 5 ค่ำ เดือน 8 ปีวอก ตรงกับวันจันทร์ที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2463 เกิดที่บ้านหินโคนดง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์

บิดาชื่อ นายอูย พินิจ มารดาชื่อ นางก้อน พินิจ มีพี่น้องร่วมบิดา มารดา จำนวน 4 คน ดังนี้

- 1.นางก้อน พินิจ เสียชีวิตแล้ว
- 2.พระครููปภากร วุฒิธรรม ผู้มรณะภาพ
- 3.นายทอง พินิจ เสียชีวิตแล้ว
- 4.นางอ๊ด จรกระโทก เสียชีวิตแล้ว

ประวัติด้านการศึกษา/การครองตน/ครองเรือน

พระครููปภากร วุฒิธรรม สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนเตาเหล็ก –

ลุ่มปัก ในระหว่างที่เป็นฆราวาส ท่านมีอุปนิสัย จิตใจดี มีความเอื้อเฟื้อ โอบอ้อมอารีย์ มีความขยันช่วยพ่อแม่ ทำไร่ ทำนา ประกอบอาชีพสุจริต จนอายุ 21 ปี ได้อุปสมบทเป็นครั้งแรก เป็นเวลา 3 พรรษา จากนั้นได้ลาสิกขา และได้สมรสกับนางก้อน พินิจ สกุลเดิม ลตกระโทก

มีบุตรจำนวน .....6.....คน คือ

- 1.นางรำพาส รวบกระโทก เสียชีวิตแล้ว
- 2.นางรำพึง ไไร่กระโทก
- 3.นายสมพงษ์ พินิจ เสียชีวิตแล้ว
- 4.นางประชิน แฝ้วครบุรี
- 5.นางรำเพย พินิจ เสียชีวิตแล้ว
- และ 6.นางประกอบ พินิจ

การบวชเข้าสู่ร่มกาวเสาวพัสดุ์

พระครููปภากร วุฒิธรรม ออกบวช วันแรม 14 ค่ำ เดือน 6 ปีมะเมีย ตรงกับวันพุธที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ.2509 เมื่ออายุได้ 42 ปี ณ วัดครบุรี โดยมีพระครูภูมิวิฑฒาจารย์ (หลวงปู่สอน พุทธระมะ) เป็นพระอุปัชฌาย์ มีพระกรรมวาจาจารย์คือพระอาจารย์หว่าง , และพระอนุสาวนาจารย์ คือพระอาจารย์ขำ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากนางก้อน พินิจ

คุณูปการ ด้านงานการศึกษาและชุมชน

พ.ศ.2508 เริ่มก่อตั้งวัดตะแบกบาน โดยหลวงปู่ทิม ปัญญาทิโพ เดิมสร้างเป็นเพียงกระท่อมซึ่งแยกมาจากวัดเก่า ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของหมู่บ้าน เนื่องจากมีพื้นที่ที่ซบแคบ จากการดำริของหลวงปู่สอน วัดครบุรี และหลวงปู่เกาะ วัดหินโคนดง ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการก่อตั้งวัด ในช่วง

ที่เกิดการสู้รบของผู้ก่อการคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นพื้นที่สีแดง และได้รับการช่วยเหลือจาก จำหนา นาย
วัฒนา พิภุททอง ผู้ดูแลในพื้นที่ขณะนั้น จนได้ก่อตั้งวัดเป็นที่สำเร็จ

พ.ศ. 2511 หลวงปู่ทิม มรณภาพ พระครูปลากร วุฒิชธรรม จึงได้ขึ้นเป็นอาวาส และได้นำ
คนในหมู่บ้านตัดไม้จากโคก บ้านท่าเยี่ยมในปัจจุบัน ใส่ออกมาสร้างศาลา แล้วเสร็จในปี พ.ศ.2512
และในปีถัดมา จากความศรัทธาของคนในหมู่บ้าน ได้มีการร่วมแรงร่วมใจตัดไม้ เลื่อยไม้มาสร้างวัดจน
สำเร็จ หลังจากนั้นท่านได้พัฒนาวัดตะแบกบาน ให้มีความเจริญรุ่งเรืองตลอดมา เป็นศูนย์รวมจิตใจ
ของคนในหมู่บ้าน มีการสร้างอุโบสถหลังเก่าขึ้น และสร้างอุโบสถหลังใหม่ในปี พ.ศ.2537 ได้วาง
ศิลาฤกษ์เริ่มก่อสร้าง และได้มีการปิดทองฝังลูกนิมิต พ.ศ. 2548 มีการสร้างมณฑป หอระฆัง ซุ้ม
ประตูวัด สร้างฌาปนสถาน และศาลาธรรมสังเวช

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532 ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์

พ.ศ.2535 ท่านได้รับพระราชทานแต่งตั้งสมณศักดิ์สัญญาบัตร พัดยศและผ้าไตร จากสมเด็จพระ
พระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดมหาวนาราม อ.เมือง จ.

อุบลราชธานี

พ.ศ.2539 สอบได้นักธรรมชั้นตรี

พ.ศ.2545 ตำแหน่งรักษาการเจ้าอาวาสวัดโคกเตาเหล็ก

อวสานแห่งชีวิต

หลังจากที่พระครูปลากร วุฒิชธรรม อุปสมบทแล้วก็ได้ปฏิบัติศาสนกิจ ตลอดทั้งดำรงตำแหน่ง
เจ้าอาวาสวัดตะแบกบาน และเจ้าคณะตำบลตะแบกบานกิตติมศักดิ์ ท่านได้ศึกษาพระธรรมวินัย
ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งได้ทำหน้าที่ทางศาสนาด้วยดีตลอดมา เป็นกำลัง
สำคัญของศาสนา ทำหน้าที่เผยแพร่ คำสั่งสอนของพระศาสดา เปรียบดังฟันเฟืองที่ทำหน้าที่ ผลักดัน
วงล้อแห่งธรรมจักร ให้หมุนได้ต่อไป อย่างไม่มีที่สิ้นสุด จนอายุย่างเข้าวัยชรา ท่านจึงมรณภาพด้วย
อาการสงบ ณ วัดตะแบกบาน วันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 ปีมะแม เวลา 18.30 น.ตรงกับวันพฤหัสบดีที่ 11
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 สิริอายุได้ 95 ปี 6 เดือน 7 วัน 50 พรรษา มติที่ประชุมคณะสงฆ์ และศิษยานุ
ศิษย์ มีความเห็นให้เก็บสรีระสังขารของท่าน เพื่อประกอบพิธี พระราชทานเพลิงศพ เป็นเวลา 7 ปี
10 เดือน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ประเพณีพิธีกรรมความเชื่อ(ประเพณีเทศน์มหาชาติ)

ครูผู้สอน นายนที พลทองมาก

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.6/3 บอกระวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.6/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรรักษาคุณค่าอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ประเพณีพิธีกรรมความเชื่อ(ประเพณีเทศน์มหาชาติ)

สาระการเรียนรู้

สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละคน เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมีคฤศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต

2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราประเพณีที่สำคัญที่นักเรียนรู้จัก โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาประเพณีเทศน์มหาชาติ ที่หมู่บ้านของเราปฏิบัติสืบทอดกันมาในทุกปี

ชั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ

- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สํารวจ ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ

- หัวข้อที่ศึกษา
- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
- วิเคราะห์/สังเคราะห์
- รวบรวม/นำเสนอ

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ ตามที่นักเรียนได้นำ

เสนอ

ชั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษามานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้

นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

5. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ
6. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้ ประเพณี เทศน์มหาชาติ

งานเทศน์มหาชาติ ชาวอีสานจะนิยมจัดขึ้นในเดือนสี่ (ช่วงเดือนมีนาคม) เป็นบุญประจำปีในฮีตสิบสอง ดั้งที่ปราศรัยอีสานได้ประพันธ์ผญา (บทกลอน) เกี่ยวกับการทำบุญในช่วงเดือนสามและเดือนสี่ไว้ว่า "ถึงเมื่อเดือนสามค้อยเจ้าหัวคอยปั้นข้าวจี ตกเมื่อเดือนสี่ค้อยจวน้อยเทศน์มัทรี" แปลว่า เมื่อถึงเดือนสามพระภิกษุสามเณรจะรอชาวบ้านทำบุญข้าวจี และเมื่อถึงเดือนสี่(ช่วงเดือนมีนาคม)

สามเนตรเทศน์กัณฑ์มัทรี ในงานบุญมหาชาติบุญผะเหวดของชาวอีสานถือเป็นงานบุญสำคัญ ชาวบ้านจะจัดให้มีพิธีอย่างใหญ่โต งานบุญต่อเนื่องกัน ๒-๓ วัน

มหาชาติเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระเวสสันดรอันเป็นพระชาติสุดท้ายของพระบรมโพธิสัตว์ ก่อนที่จะมาประสูติเป็นเจ้าชายสิทธัตถะและออกบวชจนตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งการเทศน์มหาชาตินั้น ประกอบด้วยพระคาถาภาษาบาลี จำนวน 1,000 พระคาถา ลักษณะการเทศน์เรียกว่าเทศน์คาถาพัน หรือเทศน์มหาชาติ มหาชาติทั้ง 13 กัณฑ์ ได้มีการแต่งเป็นร้อยยาวด้วยท่วงทำนองอันเพราะพริ้ง และการเทศน์แต่ละกัณฑ์ ก็จะมีท่วงทำนองที่แตกต่างกันออกไป การเทศน์มหาชาติเป็นการสั่งสอนคนให้รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์ และมีใช้ประโยชน์ รู้จักให้ทาน รักษาศีล เจริญภavana และเป็นการสรรเสริญพระเกียรติคุณขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมัยที่พระองค์เสวยพระชาติเป็นพระโพธิสัตว์พระนามว่า เวสสันดรในพระชาติสุดท้ายก่อนที่จะได้ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ โดยที่พระเวสสันดรทรงบำเพ็ญทาน รักษาศีล และเจริญภavana กล่าวคือ ทรงบำเพ็ญทาน ด้วยการพระราชทานวัตถุสิ่งของแก่ชาวเมือง พระราชทานช้างปัจจันตนาเคนทร์แก่พราหมณ์ชาวเมืองกาลิงคะ พระราชทานพระชาติและพระกัณฑ์ ซึ่งเป็นพระโอรสและพระธิดาแก่พราหมณ์ชุก พระราชทานพระนางมัทรีซึ่งเป็นพระมเหสีแก่ท้าวสักกะ พระเวสสันดรทรงรักษาศีล รักษาคำสั่งย์ คือเมื่อพระองค์ตรัสว่าจะพระราชทานสิ่งใดแล้ว พระองค์ก็พระราชทานสิ่งนั้นดังที่ตรัสไว้ พระเวสสันดรได้เจริญภavanaด้วยการเสด็จออกผนวช เจริญภavanaอยู่ ณ เขาวงกต ทรงสละความเป็นอยู่อย่างกษัตริย์แล้วดำรงพระชนม์ชีพอย่างนักบวช จึงทำให้คนส่วนใหญ่ที่ได้ฟังเทศน์มหาชาติแล้วมีอุปนิสัยจิตใจอ่อนโยน มีศรัทธาปสาทะในพระพุทธศาสนา ยินดีในการให้ทาน รักษาศีล และเจริญภavana ตามพระจริยาวัตรของพระเวสสันดร นั่นคือ สามารถทำให้ความเห็นแก่ตัว หรือความยึดมั่นถือมั่นว่า “นั่นเรา นั่นของเรา” ค่อย ๆ เบาลงลง จนกระทั่งหมดสิ้นไปในที่สุด

การเทศน์มหาชาติมีอิทธิพลต่อสังคมไทย ในด้านความเชื่อ คือ เชื่อว่าผู้ใดได้ฟังเทศน์มหาชาติครบ ๑๓ กัณฑ์ จบภายในวันเดียว ผู้นั้นก็จะได้รับอานิสงส์ ๕ ประการ คือ

1. จะได้เกิดในศาสนาของพระศรีอริยเมตไตรยซึ่งจะมาก่ออุบัติเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต
2. จะได้ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ เสวยทิพยสมบัติอันโอฬาร
3. จะไม่ไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต
4. จะเป็นผู้มีลาภ ยศ ไม้ตรี และความสุข
5. จะได้บรรลุมรรค ผล นิพพาน เป็นพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา นอกจากนี้ ยังมีอิทธิพลต่อสังคมไทยในด้านต่าง ๆ เช่น ศิลธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วรรณกรรม จิตรกรรม การศึกษา ตลอดถึงการเมืองการปกครองของไทยอีกด้วย

การเทศน์ทุกกัณฑ์จะมีผู้เป็นเจ้าภาพจัดกัณฑ์เทศน์ถวาย เมื่อพระที่ตนรับกัณฑ์เทศน์ขึ้นเทศน์เจ้าภาพจะจุดเทียนบูชาคาถาหวานข้าวตอกข้าวสาร การเทศน์ในสมัยก่อนพระเจ้าของกัณฑ์จะอ่านจากอักษรธรรม(อักษรลาว) ซึ่งจารลงบนใบลานเป็นแผ่นยาว คำว่า "จาร" มาจากภาษาเขมร แปลว่า การเขียนด้วยเหล็กแหลมบนใบลาน แต่ปัจจุบันจะนิยมพิมพ์ลงบนใบลานเป็นตัวหนังสือไทย ปัจจุบัน เป็นเรื่องราวในแต่ละกัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกสำหรับพระรุ่นใหม่ เมื่อจบกัณฑ์จะตีฆ้องเป็นสัญญาณ การเป็นเจ้าของกัณฑ์ในหมู่บ้านในชนบทอาจแบ่งเจ้าภาพเป็นคุ้ม เรื่องราวและประวัติความเป็นมาแต่ละกัณฑ์มีดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น(เพลงโคราช)

ครูผู้สอน นายนที พลทองมาก

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

วิชาประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.6/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

ใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.6/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น(เพลงโคราช)

สาระการเรียนรู้

เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่นๆ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละคน เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมีคฤศกน้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม

3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ

4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- ครูเปิดเพลงประจำถิ่นต่าง ๆ รวมถึงเพลงโคราช ให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนบอกว่าเพลงแต่ละเพลงที่เปิดเป็นเพลงประจำถิ่นใด และนักเรียนรู้จักเพลงโคราชหรือไม่ และมักจะนำมาแสดงในโอกาสใด นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราโคราช โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาเพลงโคราช ที่หมู่บ้านของเรานำมาแสดงในโอกาสต่าง ๆ

ชั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช
- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของประเพณีเทศน์มหาชาติ ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์สำรวจ ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ

- หัวข้อที่ศึกษา

- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน

- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน

- วิเคราะห์/สังเคราะห์

- รวบรวม/นำเสนอ

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย

- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษามานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้

นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

5. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของเพลงโคราช
6. อินเทอร์เน็ต

ใบความรู้

เพลงโคราช ว่าด้วยจารีตและคติ ความเชื่อ

เพลงโคราชเป็นการแสดงพื้นเมืองของจังหวัดนครราชสีมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่สะท้อนถึงคติชนวิทยา วิธีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดนครราชสีมา สันนิษฐานว่าเพลงโคราชมีมาตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เพลงโคราชมีลักษณะเป็นเพลงปฏิพากษ์ที่ไม่มีดนตรีประกอบการขับ

บ

ร้อง เน้นความคมคายและโวหารของเนื้อหาบทเพลงที่ใช้ในการขับร้องเป็นสำคัญ

จารีตและความเชื่อในกระบวนการเรียนรู้เพลงโคราช

ในอดีตการเรียนรู้การแสดงเพลงโคราช ผู้ที่สนใจจะเป็นหมอเพลงหรือผู้แสดงเพลงโคราชจะไปฝากตัวเป็นศิษย์กับครูเพลง เพื่อให้ครูเพลงพิจารณาน้ำเสียง บุคลิก และปฏิภาณไหวพริบซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเป็นหมอเพลงโคราช หากครูเพลงเห็นควรรับเป็นศิษย์ก็จะให้มาพำนักที่บ้านครูเพลงเพื่อฝึกหัดเป็นหมอเพลง ทั้งนี้ เริ่มด้วยการยกครูหรือทำพิธีบูชาครู เครื่องบูชาครูประกอบด้วย กรวยครู ๖ กรวย ดอกไม้ขาว ๖ คู่ เทียน ๖ เล่ม ธูป ๑๒ ดอก ผ้าขาว ๑ ผืน เงินบูชาครู ๖ บาท (บางแห่งใช้ ๑๒ หรือ ๒๔ บาท) เหล้าขาว ๑ ขวด บุหรี่ ๑๒ มวน โดยศิษย์จะถือพานยกครูมาบูชาครูเพลงเพื่อขอเป็นศิษย์ แล้วครูเพลงกล่าวนำให้ศิษย์ว่าตาม ครูจะทำน้ามนต์ ประสระ (ครูเท้าน้ามนต์รดศีรษะศิษย์) เพื่อเป็นสิริมงคล เมื่อศิษย์ทำการยกครูหรือบูชาครูแล้วครูเพลงมักจะให้ศิษย์เข้ามาพำนักอยู่ที่บ้านครูเพลง โดยช่วงเวลากลางวันศิษย์ก็จะช่วยครูเพลงทำงานบ้านหรืองานในเรือกสวนไร่นา ในช่วงเวลาว่างคืน ศิษย์จะฝึกหัดเพลงโคราชด้วยการต่อเพลงกับครูเพลงแบบปากต่อปาก คึนละ ๑ กลอน ศิษย์ต้องท่องจำให้ขึ้นใจและว่าให้ครูฟังในตอนเช้า หากจำไม่ได้ก็ต้องต่อใหม่ในคืนถัดไปจนกว่าจำได้ ในขั้นตอนการฝึกหัดนั้นนอกจากฝึกการต่อเพลงแล้วครูจะฝึกการเอื้อนทำนอง การออกเสียง และการตันกลอนสดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้เชี่ยวชาญ ครูบางท่านเสกคาถามุตโตลงบนใบไม้แล้วให้ศิษย์กิน หรือเสกน้ามนต์ล้างหน้า เสกข้าว ๓ ปั้น ให้ศิษย์นั่งกินบนจอมปลวกช่วงตะวันตกดิน เชื่อกันว่าจอมปลวกเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทำให้ศิษย์มีสติปัญญาและปฏิภาณไหวพริบเฉียบแหลม เรียกกันว่า “องค์สี” คือ ปัญญาดี เสียงดี ชันเชิงดี และใจเย็น

จารีตและความเชื่อในการแสดงเพลงโคราช

หมอเพลงโคราชจะมีคติความเชื่อ และจารีตข้อห้ามในการแสดงหลายประการด้วยกัน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. จารีตและความเชื่อในลำดับการแสดง

ในการแสดงเพลงโคราชก่อนที่จะขึ้นแสดงบนเวที หมอเพลงจะต้องทำการยกครู (ไหว้ครู) โดยเจ้าภาพจะต้องเตรียมขันครู (เครื่องไหว้ครู) ให้กับหมอเพลง ประกอบด้วย กรวยพระ ๖ กรวย เทียน ๖ เล่ม ฐป ๑๘ ดอก (กรวยละ ๓ ดอก) เงิน ๒๔ บาท ผ้าขาว ๑ ผืน ดอกไม้ ๑๒ ดอก สุราขาว ๑ ขวด บุหรี่ ๑ ซอง[๒] อนึ่ง หมอเพลงแต่ละท่านจะมีรูปแบบของการไหว้ครูตามความเชื่อของแต่ละสายตระกูลแตกต่างกันไป

ตัวอย่างคำกล่าวยกครู สำนวนครูบุญสม กำปิ้ง (นายบุญสม สังข์สุข)

“อิติปิโส ภาคะวา มือข้าพเจ้าสิบนิ้ว ยกขึ้นหว่างคิ้ว ข้าพเจ้าจะขอพนมกรณมัสการ สรรเสริญคุณพระพุทธรุคุณนัง พระธรรมคุณนัง พระสังฆคุณนัง คุณบิดรมารดา คุณครูบาอาจารย์ คุณอุปัชฌาย์อาจารย์ คุณพระอินทร์เจ้าฟ้า ขอเชิญท่านเสด็จลงมา รักษาดวงจิตดวงใจของข้าพเจ้า ให้เป็นสุขทุกราตรี ขอเชิญ พระเสื่อเมือง พระทรงเมืองผู้เรืองราชย์ ขอเชิญท่านเสด็จลงมา รักษา ดวงจิตดวงใจของข้าพเจ้าให้มั่นคง ข้าพเจ้าประสงค์สิ่งใด ขอให้ข้าพเจ้าได้สิ่งนั้น เทอญ” [๓]

นอกจากนี้ ในการยกครูนี้ หมอเพลงก็จะว่าคาถามหานิยม หรือ คาถาทรงปัญญา เพื่อเป็นการเรียกผู้ชมให้นิยมหลงใหลในการแสดงของตน ในที่นี้ขอยกตัวอย่างคาถามหานิยม สำนวนของครูบุญสม กำปิ้ง (นายบุญสม สังข์สุข)[๔] ดังนี้

คาถามหานิยม “สะสะนะโม โปร่งปรุปราดเปรี๊ยะ ข้าฉลาดยะ เอ็นดู นะโมพุทธาเย”

คาถาทรงปัญญา “โอมปรุ ทะลุปัญญา”

คาถาสาลิกาลิ้นทอง “กระระวิเว วิเนอะ”

คาถาเสกแป้ง “นะเออยโมโม นะเออยช่อนเมตตา นะเออยคนทั้งหลายดูกู นะ”

คาถาพุทธโฆวาท “พุทธะ โฆวาทะ”

๒. จารีตและความเชื่อเกี่ยวกับสถานที่แสดง

การสร้างโรง

เพลง การแสดงเพลงโคราชจะแสดงบนเวทีการแสดงหรือที่เรียกกันว่า “โรงเพลง” มีลักษณะเป็นศาลายกใต้ถุนสูง มีเสา ๔ เสา แต่เดิมหลังคามุงด้วยทางมะพร้าว หรือหญ้า หรือแฝก ตามวัสดุที่มีมากในแต่ละท้องถิ่น สำหรับการตั้งโรงเพลงนี้จะมีจารีตในการสร้างอยู่หลายประการด้วยกัน[๕] เชื่อว่าหากไม่ปฏิบัติตามจะทำให้มีอุปสรรคในการแสดง ดนเพลงไม่ออก หรืออาจทำให้หมอเพลงล้มป่วย สำหรับจารีตและความเชื่อเกี่ยวกับสถานที่แสดงที่สำคัญมีดังนี้

- (๑) ห้ามสร้างโรงเพลงคร่อมจอมปลวก
- (๒) ห้ามใช้ต้นไม้เป็นเสาของโรงเพลงด้านใดด้านหนึ่ง
- (๓) ห้ามสร้างโรงเพลงต่อจากยุงข้าว
- (๔) ห้ามสร้างโรงเพลงใกล้ บดบัง หรือเสมอศาลพระภูมิ

หลังจากที่ทำการปลูกสร้างโรงเพลงเสร็จแล้ว ในอดีตจะมีการมัดดอกและบริกรรมคาถา เป็นการทำคุณไสยให้คู่แข่งมีอุปสรรค ไม่ประสบความสำเร็จในการแสดง ทั้งนี้ หากโรงเพลงถูกมัดด้วยดอกก็จะต้องแก้ดอกเพื่อเป็นการแก้เคล็ด

การขึ้นโรง

เพลง การจะขึ้นโรงเพลงของหมอเพลงนั้นจะมีจารีตในการปฏิบัติเช่นกัน โดยหมอเพลงจะต้องดูทิศและวันที่เป็นมงคลในการขึ้นโรงเพลง เช่น หากแสดงตรงกับวันเสาร์ หมอเพลงจะต้องขึ้น โรงเพลงจากทิศตะวันตก หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ถ้าการแสดงตรงกับวันอาทิตย์ หมอเพลงจะต้องขึ้น โรงเพลงจากทิศเหนือ หันหน้าไปทางทิศใต้ หากฝ่าฝืนจะโดนผีหลวงหลาวเหล็ก ทำให้หมอเพลงดนเพลงไม่ออก การแสดงมีอุปสรรค นอกจากการดูทิศแล้ว การจะก้าวขึ้นโรงเพลง หมอเพลงจะต้องก้าวเท้าตามลมหายใจข้างขวาหรือซ้าย ในก้าวแรกที่ขึ้นโรงเพลง เมื่อขึ้นโรงเพลงแล้วหมอเพลงก็จะว่าคาถามหานิยม คาถาทรงปัญญา เป็นต้น ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง โบราณสถาน โบราณวัตถุ(วัดหลวงปู่Nil)

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 6

ครูผู้สอน นายนที พลทองมาก

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.6/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.6/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- โบราณสถาน โบราณวัตถุ ปรากฏครบุรี (วัดครบุรี)

สาระการเรียนรู้

แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียน
ชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมีคฤศกน้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่น
ของเราโดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู ครูสอบถามถึง
แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาในท้องถิ่นของเราว่ามีอะไรบ้างที่นักเรียนรู้จัก เช่น วัดบ้าน
หนองตะแบก วัดบ้านหนองบัว วัดหนองโคพรหมนิมิต วัดครบุรี เป็นต้น

ชั้นสอน

- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สืบค้น ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ
  - หัวข้อที่ศึกษา
  - การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
  - ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน

- วิเคราะห์/สังเคราะห์
- รวบรวม/นำเสนอ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของหลวงปู่Nil และ
วัดครบุรี ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

1. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี
2. อินเทอร์เน็ต
3. ใบความรู้ประวัติหลวงปู่Nil
4. ภาพปรารักษ์ครบุรี
5. แบบทดสอบ

ใบความรู้ เรื่องปราสาทนครบุรี

พิกัด

ตำบลนครบุรีใต้ อำเภอบ้านคา นครบุรี จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30250
 ประเภทแหล่งศิลปกรรมฯ วัด วัดร้าง ศาสนสถาน
 ความสำคัญ/ลักษณะ

ปราสาทนครบุรี ตั้งอยู่ ณ โรงเรียนบ้านนครบุรีนครธรรมโฆสิตวิทยาการ บ้านนครบุรี ตำบลนครบุรีใต้ อำเภอบ้านคา จังหวัดนครราชสีมา สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 18 (พ.ศ.1724-1761) ตามพระราชโองการของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 เป็นนโรคยาศาลหนึ่งในจำนวน 102 แห่งที่สร้างขึ้นเพื่อรักษาคนเจ็บป่วย สร้างขึ้นตามแบบศิลปะขอมโบราณด้วยศิลาแลง มีแผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสย่อมุม กรอบประตูและทับหลังทำจากหินทรายแกะสลักลวดลาย ด้านทิศตะวันออกทำเป็นมุขยื่นเป็นทางเข้าออก บรรณาลัยสร้างด้วยศิลาแลง อยู่ด้านทิศตะวันออกของปราสาทประธาน พร้อมด้วยกำแพงแก้วล้อมรอบและซุ้มประตูอยู่ตรงทางด้านทิศตะวันออก นอกกำแพงที่มุมซ้ายด้านหน้ามีสระขุดน้ำรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 1 สระ สิ่งก่อสร้างทั้งหมดเป็นศิลาแลง ยกเว้นเสาประดับประตูทับหลังเป็นหินทราย ชิ้นส่วนเหล่านี้ยังคงเหลือเฉพาะส่วนที่ไม่มีลวดลาย

สถานการณ์สิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันปราสาทนครบุรียังไม่ได้รับการบูรณะ ทำให้สภาพทั่วไปที่เห็นเป็นเพียงสภาพที่เก่ามากและพังทลายลงมา องค์ปราสาทประธานสร้างด้วยศิลาแลงที่พอจะมองเห็นเป็นช่องประตู และก้อนศิลาแลงวางต่อกันเป็นผนังของปราสาทอยู่บ้าง โดยมีเสาหินทรายเป็นกรอบประตู และก้อนศิลาแลงหล่นอยู่ตามพื้น ซึ่งมองเห็นแนวกำแพงล้อมรอบ

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นของเรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง มัคคุเทศก์น้อย

ภาคเรียนที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 6

ครูผู้สอน นายนที พลทองมาก

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.3 / ป.6/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

มาตรฐาน ส 4.3 ป.6/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- ประวัติหลวงปู่นิล (วัดครบุรี) โบราณสถาน โบราณวัตถุ

สาระการเรียนรู้

แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.ความสามารถในการคิด
- 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ครูมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม เตรียมนำเสนอข้อมูลในรูปแบบนิทรรศการ โดยเชิญชวนให้นักเรียนชั้นอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมชม โดยมีนักเรียนที่ได้ศึกษาข้อมูลรับบทเรียนมัคคุเทศก์น้อยในการนำเสนอข้อมูล

การวัดและประเมินผล

1.วิธีการ

1. การสังเกตการนำเสนอ
2. ประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

2.เครื่องมือ

1. แบบสังเกต
2. แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนองาน/นิทรรศการ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

3. เกณฑ์การประเมิน

ทุกกิจกรรมผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- นักเรียนและครู ร่วมกันสนทนาถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับท้องถิ่นของเราโดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนตอบเป็นข้อสลับกับการอธิบายเพิ่มเติมของครู ครูสอบถามถึงแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาในท้องถิ่นของเรามีอะไรบ้างที่นักเรียนรู้จัก เช่น วัดบ้านหนองตะแบก วัดบ้านหนองบัว วัดหนองโคพรหมนิมิต วัดครบุรี เป็นต้น

ชั้นสอน

- นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ตามแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สัมภาษณ์ สืบค้น ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง อื่นๆ

- โดยให้นักเรียนนำมาเรียบเรียงตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอ

- หัวข้อที่ศึกษา
- การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน
- ตรวจสอบ/ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
- วิเคราะห์/สังเคราะห์
- รวบรวม/นำเสนอ

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่องประวัติความเป็นมาของหลวงปู่นิล วัดครบุรี ตามที่นักเรียนได้นำเสนอ

ขั้นสรุป

- ครู ให้นักเรียนแต่ละคน สรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- ครูมอบหมายงานให้นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษา มานำเสนอในรูปแบบการจัดนิทรรศการและให้นักเรียนรับบทบาทเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

สื่อและแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา

9. ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของวัดครบุรี ประวัติหลวงปู่นิล
10. อินเทอร์เน็ต

ภาคผนวก

- คณะผู้จัดทำหลักสูตร
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

คณะผู้จัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
เรื่อง ท้องถิ่นของเรา

นางสาวธนพร ปักษา	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ที่ปรึกษา
นางสำเนียง ยอดผักแว่น	หัวหน้างานบริหารบุคคล	ประธานกรรมการ
นางสาวสุกัญญา แคมเกษม	หัวหน้างานวิชาการ	กรรมการ
นางสาวละอองดาว นามเกษม	ครู	กรรมการ
นางสำเนียง ยอดผักแว่น	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมฯ	กรรมการและเลขานุการ

คำสั่งโรงเรียนบ้านหนองตะแบก

ที่ 18 / 2567

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา ปีการศึกษา 2567
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560)

.....

ตามที่โรงเรียนบ้านหนองตะแบก ได้ประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองตะแบกตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) ปีการศึกษา 2567 และได้ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยนำวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มาพัฒนาหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา เพื่อให้การบริหารหลักสูตรและงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองตะแบก จัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทชุมชน ท้องถิ่น และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 27 ที่กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ จัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อความเป็นพลเมืองดีของชาติการ

ดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนการศึกษาต่อ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองตะแบก ประจำปีการศึกษา 2567 ดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ

1.1 นางสาวธนพร ปักษา	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
1.2 นางสาวสุกัญญา เขมเกษม	หัวหน้าวิชาการ	กรรมการ
1.2 นางสาวเนียง ยอดผักแว่น	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมฯ	กรรมการและ

เลขานุการ

หน้าที่ เป็นที่ปรึกษาและอำนวยความสะดวก สนับสนุน และส่งเสริมให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความสำเร็จ

เรียบร้อยตามวัตถุประสงค์

2. คณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการสอน

2.1 นางสาวสุกัญญา เขมเกษม	ครู, หัวหน้าวิชาการ	ประธานกรรมการ
2.2 นายแสวง ประจิดร์	ครู	กรรมการ
2.2 นางสาวละอองดาว นามเกษม	ครู	กรรมการ
2.4 นายฉัตรดิกรณี แก้วประเสริฐ	ครู	กรรมการ
2.5 นางสาวเนียง ยอดผักแว่น	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมฯ	กรรมการและเลขานุการ
2.6 นางสาวดาริกา สิงห์ลี	ครู/ธุรการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ 1. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานและแนวการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์เพื่อนำมา

จัดทำเป็นหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องท้องถิ่นของเรา ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ บูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นของเรา

ทั้งนี้ให้คณะกรรมการทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถเพื่อให้เกิดผลดีแก่นักเรียนและทางราชการ

สั่ง ณ วันที่ 16 พฤษภาคม 2567

นางธนพร ปักษา

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองตะแบก